

Posilstva, šlager poletne sezone

MARJAN KEMPERLE

Nezna plat sveta, tako pravimo o ženskah. Nezna po občutljivosti in nezna po videzu. O tem zadnjem nas predvsem v poletnih mesecih bogato prepricujejo vsakovrstne revije, tudi tiste, tako imenovane resne, ki z bolj ali manj razgaljenimi ženskimi oblinami na naslovnih straneh vabijo moske kupce, naj jih primejo v roke. Se reklama pripomore svoje, saj ni dolgo tega, ko je bujna plavalasa Valeria vabila avtomobiliste, naj pridejo ponjo...

V zadnjih dneh nas televizija, radio in casopisi z zaskrbljujoco rutino obvescajo o mnogo hujsih prijemih in srecajih: nezazelenih in zlocinskih. Posilstva so postala slager letosnje poletne sezone. V preteklih letih so Italijani kot v kriminalkah najboljsega kova ugibali, kdo je ubil plemkinjo Alberico, kdo studentko iz Ul. Poma ali skiperko kataramarana; letos smo prica posplošenemu spolnemu nasilju brez geografskih omejitev: od Milana do Civitavecchie, od Bologne do Enne. Vedno po istem scenariju: zrtve so že vnaprej dolocene, napadalci tudi. Podobno kot v Bosni...

Seksolog Willy Pasini je včeraj v jutranjem radijskem dnevniku skušal obrazložiti, zakaj se kaj takega dogaja prav poleti. Dehidracija telesa zaradi toplote vpliva na mozgane; lajza oblacila lazje utirajo pot do plena (da, prav plena, kot v dzungli); tudi vesele noci v diskotekah, alkohol in se marsikaj drugega pripomorejo svoje.

Vse to bo drzalo. Kot tudi drzi, da so v poslanski zbornici vložili dvanaest zakonskih osnutkov proti spolnemu nasilju, izdelali nato skupni zdruzeni predlog, ki pa lezi v predalu predsednice komisije za pravosodje.

Ne vem, ce bi poostrene sodne sankcije zmanjšale stevilo posilstev (v zadnjih sedmih letih se je zvisalo za 26 odstotkov). Gotovo jih ne bi izkoreninile. Za kaj takega je potrebno mnogo vec.

Na primer: ljubezni, spoštovanja, strpnosti, ravnovesja med neznim in manj neznim (s) polom sveta. In to ze iz mladih nog, saj vemo, da bo Janez znal, kar se bo Janezek naučil. Statistika Eurispes pa pravi, da se 23 odstotkov Janezkov iz Lombardije in 37 iz Sicilije seznanjajo s spolnim nasiljem že v družini. Bog pomagaj.

Susanna Agnelli: Opomin Hrvaski in pohvala Beogradu

RIM - Spostovanje clovekovih pravic, pravic manjsin in evropski pristop k reševanju krize. To so zahteve, ki jih je italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli naslovila Zagrebu in dodala, da v nasprotnem primeru bo Hrvaska naletela na velike ovire pri vkljucevanju v Evropsko zvezo. Pritisk na Hrvasko je Agnellijeva zahtevala tudi od Nemcije.

Agnellijeva, ki je porocala zunanje-politici komisiji poslanske zbornice, je pohvalila Beograd, ker je ohranil mirne zivce, obenem pa pozvala srbskega predsednika Milosevica naj se tvorneje angazira v mirovni proces, saj je to predpogoj za omilitve gospodarskih sankcij.

Na 3. strani

Škedenjska železarna: ohranitev delovnih mest

TRST - Usluzbenci škedenjske železarne bodo obdržali svoja delovna mesta. O tem zanje klucnem vprasanju so jih na vcerajsnji skupščini seznanili sindikalni predstavniki. Železarno bo prevzela v zasebne roke nova družba Servola SPA partnerjev Lucchinija in družbe Bolmat. Novo podjetje bo zapo-

slilo vse sedanje uslužbence, poleg tega pa je napovedalo, da bo v roku enega leta zaposlilo novih 200 delavcev. V prenovo obrata bo vložilo 70 milijard lir. Do konca meseca naj bi na ministrstvu za delo podpisali dokončni sporazum o kupoprodaji železarne, proizvodnja pa bo ponovno stekla v septembru.

Na 5. strani

VOJNA NA OZEMLJU NEKDANJE JUGOSLAVIJE

Boji so večinoma ponehali, beg Srbov pa se nadaljuje

Tuđman zanikal dogovor z Miloševićem na račun Bosne

ZAGREB - Boji na vecjem delu Hrvaske so včeraj prenehali, kljub temu pa se eksodus Srbov v BiH še nadaljuje (na sliki AP kolone beguncev). Po najnovejših podatkih naj bi se jih umaknilo že 87 tisoč, med njimi tudi tisti z orožjem. Nekaj tisoč jih je poiskalo zavetje v Dvoru, ki so ga

Hrvati včeraj obstreljevali. Srbi so jim vrnili s točo izstrelkov na Osijek. Od začetka ofenzive je pod srbskimi granatami umrlo 16 civilistov.

Namigovanja, da sta hrvaski predsednik in Slobodan Milošević sklenila tajni sporazum na račun slabo oboroženih Muslimanov, je Franjo

Tuđman včeraj skušal zanikati. Predsedniku predsedstva BiH Izetbegoviću in zunanjemu ministru Sačirbeju je podelil najpomembnejši hrvaski odlikovanji, vendar je sprožil le nova ugibanja, ali se ni sporazumu pridružil tudi bosanski predsednik.

Na 15. strani

V NEDELJO V NAMIBIJI

Slon napadel in ubil mladega vodiča iz Trsta

TRST - Ko se je mladenic približal slonu, da bi ga fotografiral, ga je zival nenadoma napadla, ni ji mogel ubežati in zaradi težkih ran je kmalu zatem izdihnil. Tragični dogodek se je pripetil na severovzhodu Namibije, zrtve pa je bil mlad Tržecan, 25-letni Gianpaolo Carbonaro. Lani je bil prvič na dopustu v Namibiji, navdusil se je, pustil je delo pri Fincantieriju, kjer se je zaposlil po končani soli, in za Veliko noč letos je odšel v Afriko. Odločil se je za nov poklic, postal je turistični vodnik, delal je za agencijo Sand Rose. Ko ga je napadel slon, je bil prav s skupino turistov, v centru Palmwag. Pred leti je prebolel težko bolezen, kar je morda tudi botrovalo odločitvi, da zamenja okolje. V Trstu, v Ul. del Bosco, kjer je imel stanovanje, so ga poznali kot resnega, marljivega fanta.

Na 5. strani

Smrtna nesreča v predmestju Trsta

TRST - V predmestju Trsta, blizu naselja Altura, na že zloglasni Ul. Brigata Casale, je včeraj popoldne izgubil življenje 35-letni sofer iz kraja Alfianello pri Brescii. S tovornjakom je bil namenjen navzdol proti Ul. Flavia, ko je verjetno zaradi okvare na zavorah ali kakšne druge okvare (natancen vzrok morajo preiskovalci se ugotoviti) izgubil nadzor nad težkim vozilom, ki se je najprej prevrnilo na bok, nakar je podrlo varnostno ograjo in za las obviselo nad mostom. Sofer, 35-letni Fernando Pozzi, je bil na mestu mrtev. Pod večer je bila cesta se zaprta za ves promet.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Iz Zaira le medsebojne obtožbe

Za krvniki sestih Italijanov, ki so bili ubiti v nedeljo v Zairu, ni nobene sledi, vlada v Kinsasi pa vali krivdo na ruandske begunce.

Stran 2

Novi primeri spolnega nasilja

Po »zasedah« pred diskotekami se primeri, ki so prišli v javnost včeraj, nanasajo na otroke, prizadete mladoletnice in zene. Predstavnice progresistov so zahtevale cimpresnjo sprejetje zakona.

Stran 2

Uvstar še vedno na Zemlji

Vesoljski teleskop-spektrograf Uvstar, ki so ga izdelali na Trzaskem, zaradi tehnične okvare še vedno čaka na polet v vesolje v Cape Canaveralu v ZDA.

Stran 6

Navdušenje nad musicalom

Na srečanju z oblikovalci italijanske postavitve slovitga musicala West Side Story je vodilna osebnost skupine Compagnia della Rancia Saverio Marconi zbranim predstavil dosedanje pot ansambla.

Stran 7

Šola Trinko v Ločnik?

Goriška občinska uprava si je za slovensko srednjo šolo Trinko sedaj izmislila še selitev v Ločnik, ki pa so jo slovenske komponente odločno zavrnile.

Stran 8

Srečanje Arafata s Peresom

Voditelj PLO Jaser Arafat in izraelski zunanji minister Simon Peres sta včeraj v Tabi nadaljevala pogajanja o razširitvi palestinske avtonomije na Zahodnem bregu. Arafat je za zdaj sprejel le izraelski predlog o načinu prevzema izraelskih vojskih postojank, veliko vprasanj pa je še nerešenih.

Zidovski naseljenci pa so včeraj skušali blokirati pogajanja in so se celo spopadli s policijo ter ustavili promet na nekaterih cestah na Zahodnem bregu.

Na 14. strani

ATLETIKA / SVETOVNO PRVENSTVO V GÖTEBORGU

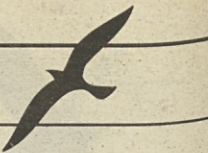
Presenečenje v skoku v višino

GÖTEBORG - Včeraj so v Göteborgu na svetovnem prvenstvu v atletiki podelili pet komplet kolajn. Za veliko presenečenje je v skoku v višino poskrbel Kemp (Bahamas) (na sliki AP), ki je pre-

magal svetovnega rekorderja, Kubanca Sotomayorja, ki se je moral zadovoljiti s srebrno kolajno. V ostalih disciplinah pa so zmagali favoriti.

Na 18. strani

TRAGEDIJA V ZAIRU / VLADA V KINŠASI KRIVI RUANDSKE BEGUNCE

Bodo krivci pokola sploh kdaj odkriti?

Posmrtni ostanke žrtev bodo pripeljali v soboto v Milan

RIM - Posmrtni ostanke šestih žrtev zverinskega pokola v naravnem parku Virunga v Zairu bodo odpotovali iz Kinsase v petek zvečer in prispeli v Milan v soboto ob 9.30. Italijansko zunanje ministrstvo je namreč včeraj poslalo v Zaire poinkane krste in obenem poskrbelo za prevoz težko ranjene žene arhitekta Adelia Castiglioni, ki je bil ubit skupaj z njunim otrokoma Roberto in Samuelejem, v bolnišnico Shah Hospital v Nairobiju. Ženska ima paralizirane noge, ker ji je eden od nabojev poškodoval hrbtnico, zdravniki pa se morajo odločiti, ali naj jo operirajo. Seveda je se pregodaj za napoved, ali je ohromelost Noelle Castiglioni dokočna.

O morilcih šestih italijanskih državljanih, ki so bili pobiti med nedeljskim izletom v enem najlepših naravnih parkov sveta, se vedno ni nobenih poročil. Iz Zaira prihajajo samo medsebojne obtožbe, vlada v Kinsasi pa krivi ruandske begunce, katerih oborožene tolpe razsajajo v

vzhodnem delu države. Sicer pa je na dlani, da v neverjetni zmesnjavi, ki pretresa to neizmerno veliko in bogato državo, izleditve morilcev skoraj ni mogoče pričakovati. Nekdani Belgijski Kongo že 30 let drsi v brezno, ki je njegovih 20 milijonov prebivalcev spravilo na beraško palico, kriminalcem in banditom pa zagotovilo nekaznovanost za njihove zločine. Varnosti, državne uprave in politične lojalnosti v Kinsasi niso nikoli poznali, osebna rivalstva v senci diktatorja Mobuta Sesa Sesa pa so spravila v obup zahodne diplomate in pognala v beg investitorje. Nacionalna valuta zaire praktično nima vrednosti, saj si je na primer za kosilo v restavraciji treba priskrbeti zvrhano polno torbo bankovcev. »Tukaj ni mogoče aretirati nobenega morilca, kajti prej ali slej to postanejo vsi,« je položaj v Zairu zgovorno opisal eden od predstavnikov Amnesty International.

Tragedija družine Castiglione in

ostalih treh prostovoljcev nevladne organizacije »Mondo giusto« iz Lecca, ki je globoko odjeknila po vsej Italiji in posebno v Lombardiji, ne bo ustavila dragocenega dela teh plemenitih ljudi. »Ne vem, kako se bodo odločili nasi prostovoljci, ki se nahajajo v tistih krajih, vendar dvomim, da bodo odnehali. Nekaj pa je gotovo: mi se ne bomo ustavili,« je dejal predsednik organizacije Domenico Colombo.

Zupan Lecca je za dan pogreba žrtev iz tega mesta (Michelangelo Lambertija in Tarcisia Cattanea) razglasil dan zalovanja, organizacija »Mondo Giusto« pa je po socialnem telegramu predsednika republike včeraj prejela tudi sožalje predsednika zunanje politične komisije senata Gian Giacomina Migonea. Svetovalska skupina progresistov v poslanski zbornici je naslovlila na zunanjo ministrico Agnelliho vprašanje, ali so bili sprejeti konkretni ukrepi v korist družin umrlih in organizacije, ki so ji pripadali.

SPOLNO NASILJE / ZAHTEVA PREDSTAVNIC PROGRESISTOV

Nujna je takojšnja odobritev zakona

Zanimiv poziv za »inteligentno zabavo«
Odvetnik noče zastopati posiljevalca

RIM - Val spolnega nasilja nad dekleti in mladoletnimi se nikakor ne pokaže, številni primeri pa so ponovno obudili polemiko o zakonskem osnutku, ki se se ni izvel iz dolgotrajne razprave v pravosodni komisiji poslanske zbornice. V Italiji so namreč dejanja spolnega nasilja se zmeraj prekrški nad moralo, ne pa napadi na fizično osebo. Takšno stanje je nedopustno, je v noti napisala progresistična poslanka Livia Turco, zato mora parlament takoj po političnih pocičnicah sprejeti osnutek, ki ga podpira številna skupina predstavnikov različnih strank in veliko državljanov. Tudi po mnenju druge predstavnice progresistov Giovanne Me-

landri mora italijanski parlament čimprej odobriti zakon, vsaj do začetka zenske konference OZN v Pekingu. Melandrijeva je bila zelo ostra do politikov, ki niso reagirali na ponoven val spolnega nasilja, predsednico pravosodne komisije Tiziano Maiolo pa je obtožila, da zavlačuje razpravo v komisiji. Clancie Komisij za enake možnosti sindikata novinarjev Lacija, Piemonta in Veneta pa so ožigosale poročanje medijev o dogodkih nasilja.

Pred navedbo zadnjih žalostnih dogodkov, pa velja omeniti odločitev odveta iz Civitavechie Piersalvatoreja Maruccia, ki noče zagovarjati Giorgia Sfasio, enega od treh obtoženih nasilja

nad univerzitetno studentko M. V. (ob izhodu iz disca Sunrise runch v Santi Severi so ji ponudili, da jo peljejo domov). Odvetnik je dejal, da ne bi mogel korektno opravljati svoje naloge, saj je pred časom branil 11-deklete, ki jo je posiljevala skupina prijateljev. Odvetnik je se dejal, da z gesto ne namereva obsoditi storilcev, ki so po njegovi oceni žrtve družbenih razmer in podkulture.

V Milanu so zaslišali se drugega romunskega priseljenca, ki ga dolžijo sodelovanja pri spolnem nasilju, čeprav tudi po pričevanju Gabrielle F., slednji ni imel spolnega odnosa z njo. V Luccii je prejšnji teden (vest se je razvedela sele včeraj) 36-letni delavec posilil 13-letnega prijatelja lastnih otrok. V mali vasi v pokrajini Enna so stariši pred leti prisilili mladoletni hčerki, ki sta psihicno prizadeti, da sta proti placilu (denar so pobirali stariši) imeli spolne odnose z znanci. Aretirali so osem oseb, med temi so tudi stariši zlorabljenih deklet. V Putignanu pri Bariju pa je 34-letni Francesco Carone, podoficir pri vojni mornarici, skoraj do smrti okamenjal svojo 33-letno zeno Vittorio Sportelli. Zadnji primeri nimajo torej nikakršne zveze z diskotekami, vendar pa je zanimiv poziv za »inteligentno zabavo« Zdrženja za zascito uporabnikov in turistov. Ob prihodu in izhodu v diskoteko je nujna previdnost, ce se pa kaj zgodi, je prav tako nujna odločnost pri prijavi, pravi poziv.

POLETJE / NARAVA JE OČARALA MLADE

»Zeleni turizem« modni pojav

Veliko mladih se je odločilo za počitnice v naravi

RIM - Varstvo okolja je lahko tudi priložnost za turizem. V letošnjem poletju se je po podatkih Studentovskega turističnega centra Cts pojav spremenil v pravo modo, saj si je vsak četrti mladi turist izbral »zeleno« počitnice. »Ekološki turizem ni več marginalni pojav, ampak nova oblika turizma, s katerim mladi usklajujejo željo po odih s spoznavanjem narave«.

Pri Cts so razdelili »zeleno« turiste v tri kategorije. V prvi so »naključni ekološki turisti«, ki v svoje potovanje vključijo tudi ogled naravnega parka ali naravne znamenitosti. V poprečju so stari okoli 30 let in mnogi so se namenili v znane ameriške parke. »Zeleni turisti z zaščitenim poreklom« so nekoliko starejši, v glavnem živijo v Severni Italiji, najraje pa se odpravljajo v Azijo in v Kanado. V tretjo kategorijo

sodijo navdušenci, ki se opredeljujejo za volontersko delo. Za take vrste počitnic se je letos opredelilo okoli tisoč mladih, kar je po oceni vodstva Cts dovolj, da ni mogoče govoriti zgolj o naključnem pojavu. Med temi se največ turistov navdušuje za opazovanje morskih želv v Grčiji in Mehiki, veliko zanimanja pa je tudi za delfine in kite v Sredozemlju. »Turisti volunteerji« so zelo mladi, v poprečju imajo manj kot 25 let in so večinoma ženskega spola.

Kot vsak pojav ima tudi »zeleni turizem« dve nasprotujoči si plati. Po eni odraža občutljivost za naravo, po drugi pa se lahko spremeni v nevarnost za naravno okolje. Na to opozarja pri Cts, saj so v tujini že imeli primere, v katerih so »horde« zelenih turistov s svojim navdušenjem poškodovale okolje, ki jim je bilo tako pri srcu.

VERONA / DETOMOR

Mati skrivaj rodila in odvrгла dojenčka

VERONA - V kraju Colognola ai Colli v okolici Verone je pred tremi dnevi neka zenska naskrivaj rodila in odvrгла dojenčka v posodo smeti. Grozljivo dejanje so odkrili stariši njenega moza. Zenska, 35-letna M.C.B., se je ob dveh ponoči zatekla v stranišče, kjer je sama rodila in odrezala popkovo. Dečka, ki se je rodil po osmih mesecih nosečnosti, je zavila v plastično vrečko in ga odvrгла v posodo za smeti v hišni likalnici, kjer sta ga potem našla tast in tašca. Njuna obupana voznja do bolnišnice v Soave pa je bila zaman. Mati se zdaj nahaja v bolnišnici zaradi hude krvavitve. Kaže, da zakonca nista imela večjih problemov, čeprav je bila M.C.B. v zadnjih casih psihicno labilna. Karabinjerji iz San Bonifacia so zacele preiskavo, ki jo vodi državni pravdnik Giovanni Pietro Pascucci.

Odšla sta k morju in zapustila slaboumnega sina

RIM - Hotela sta k morju za vsako ceno in ko se jim je 32-letni umsko prizadeti sin uprl, sta ga kratkoma pustila na cesti. Zgodilo se je v vasi Montorio Romano pri Rimu. Starejša zakonca sta se odpravljala na počitnice. Ker sin ni hotel z njima, sta ga poslala na ulico in zaklenila duri. Nato sta se odpeljala. Fantu, ki ima zrelost 5-letnega otroka, so priskočili na pomoč vascani, ki so obvestili karabinjerje. Može postavbe so izsledili zakonca v křaju Passo Scuro in ju prisilili, da sta se vrnila domov in poskrbela za sina. O zadevi so poslali podrobno poročilo sodstvu za morebitne nadalnje ukrepe.

BORZA / ANALIZA GIBANJA NA MILANSKEM DELNIŠKEM TRGU

K negativnemu polletnemu obračunu prispeval tudi premor v privatizacijah

Edina izjema je bil trg derivatov Fib-30

MILAN - Prvo letošnje polletje je bilo za milanski borzni trg tako, da ga je bolje čimprej pozabiti: tecaji in posli so padali, zmanjšal se je obseg kapitalističnih operacij, borzni seznam pa se nikakor ni uspel podaljšati. Edini pozitivni podatek je Fib 30, derivat indeksa Mib-30, nov finančni instrument, ki zelo privlači investitorje. Uveden je bil konec lanskega leta, v prvem polletju letos pa je za beležil povprečno dnevno vrednost poslov za 580 milijard lir, kar je zelo blizu 604 milijardam, kolikor jih je dnevno uresnil glavni borzni trg.

Podatek izhaja iz analize Borznega sveta, v kateri je se vrsta drugih zanimivosti. Na primer ta, da je bila Telecom Italia prva družba po kapitalizaciji (njene glavnica je 30. junija 1994 znašala 30.801, 4

milijarde lir), medtem ko najbolj kapitalizirana posamezna vrednotnica ostaja Generali (30.582, 8 milijarde). Druga ugotovitev je, da je italijanski seznam kotiranih vrednotnic se vedno pretežno »financi«, saj predstavljajo vrednotni papirji tega sektorja (ki med drugim obsega tudi bančne in zavarovalniške vrednotnice) 49,3-odstotni delež globalne kapitalizacije; na industrijske vrednotnice odpade 24,3, na storitvene pa 26,4 odstotka. Iz analize izhaja tudi potrditev, da je italijanski delniški trg se naprej trg »redkih za redke«, o čemer prica podatek, da 30 vodilnih vrednotnic dosega kapitalizacijsko vrednost 206.210,2 milijarde lir, kar je 71,3 odstotka skupne kapitalizacije, vredne 289.305 milijard lir.

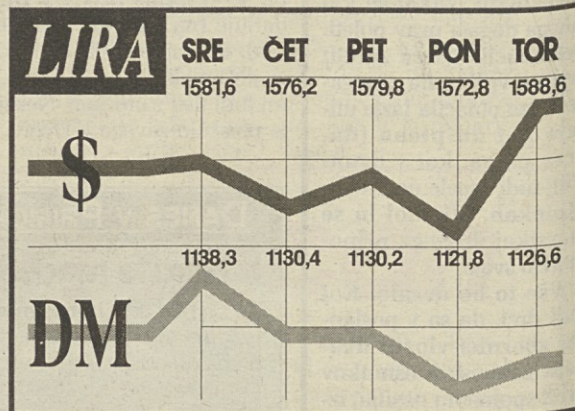
V prvem polletju letošnjega leta je telematski indeks Mib-

tel izgubil 4,05 odstotka vrednosti, povprečna dnevna raven poslov pa se je od 753 milijard lani znižala na 604,3 milijarde lir. Tako slabokrvni trg je seveda vplival na obnašanje kotiranih družb, ki so med drugim zahtevale manj denarja od svojih delničarjev: v prvi polovici leta je bilo samo 17 zvišanj delniškega kapitala, s katerimi je bilo zbrano 3.102 milijardi lir, lani pa je bilo 41 zvišanj v vrednosti 15.058 milijard. Svoje je k mrtvili prispeval tudi premor v procesu privatiziranja državnih podjetij, ki je lani navrgel 6.278 milijard, v prvem polletju letos pa komaj 327 milijard lir. V zameno je prišlo letos do pravega booma javnih prodajnih ponudb delnic, ki so iztržile 4.293 milijard, medtem ko se je lanski obračun ustavil pri 1.794 milijardah lir.

Viden spust lire in borze

MILAN - Po odličnem začetku tedna se je tako na denarnem kot borznem trgu včeraj zataknilo, čeprav analitiki trdijo, da je temeljna usmeritev se vedno pozitivna in da je premor le prehodnega značaja. Dolar se je okrepil do vseh glavnih bankovcev, lira pa je kljub temu izgubila tudi do marke, kar je precej nenavadno. Neuradno se je izvedelo, da je Banka Italije ustavila anomalno rast nemške devize, ko je ta dosegla 1.127 lir (v ponedeljek je veljala 1.121), vendar je italijanski bankovec popustil tudi v menjavi z ostalimi glavnimi valutami.

Na milanski borzi je prišlo izrazitega padca poslov, ki so bili vredni le 470 milijard lir, in do znižanja indeksov (Mibtel -0, 54%), vendar naj bi bil zastoj pričakovani zaradi bližanja tehničnih zapadlosti na delniškem trgu.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

RIM / EKSPOZE ZUNANJE MINISTRICE SUSANNE AGNELLI

Poziv Zagrebu, naj spoštuje manjšine in človekove pravice

Kritike za Hrvaško zaradi napada na begunce in pohvala Beogradu

RIM -Hrvaška mora tudi v tem zahtevnem trenutku spoštovati človekove pravice in pravice manjšin, pri reševanju krize pa mora dokazati »evropski pristop, sicer bo na svoji poti v Evropsko zvezo naletela na hude ovire«. To je bil srz italijanskega stališča kot ga je večeraj popoldne prikazala poslanski zunanje politični komisiji zunanja ministrica Susanna Agnelli.

Agnelli je pripravila poročilo skupaj s premijerom Lambertom Dinijem in obrambnim ministrom Domenicom Corcionejem na dopoldanskem srečanju. V bistvu je voditeljica italijanske diplomacije potrdila znano italijansko stališče, da je treba krizo na območju bivše Jugoslavije reševati po diplomatski poti in za ta cilj angažirati tudi modre celade ter potencial Nata. Zato Italija pritiska na Hrvaško in vzporedno tudi na srbsko-omogorsko federacijo. To je bil tudi srz njenih telefonskih pogovorov s hrvaškim zunanjim ministrom Matejem Graničem in srbskim zunanjim ministrom Jovanovićem.

V svojem ekspezeju je Susanna Agnelli poudarila zaskrbljenost za usodo srbskih beguncev, ki trumoma zapuscajo Krajino. Poudarila je, da jo je »zelo prizadela« novica o bombnem napadu na kolone beguncev. Celo hrvaški minister Mate Granič naj bi med telefonskim pogovorom priznal, da so »naredili nekaj nekega« tudi v odnosu do modrih celad. Granič naj bi tudi zagotovil, da je bil »odgovorni general« aretiran«. Agnelli je pa s prav tako presunile novice »o načrtih za razdelitev Bosne«.

Italijanska zunanja ministrica je povedala, da je zaradi vsega tega naslovila Hrvaški »jasno in nedvoumno sporočilo, naj preneha z vojnimi operacijami in naj ne začne novih, se zlasti ne v Slavoniji, na osvojenih ozemljih pa naj spoštuje človekove pravice«. Po njenem mnenju je treba spregovoriti »jasno in odkrito« s sosedo, ki se zeli približati Evropski zvezi. Zagreb mora ravnati odgovorno in v evropskem duhu, obenem pa se mora izogniti stališčem, kakršne so bile nedavne Tudjmanove obtožbe na račun Italije.

V isti sapi je Agnelli pohvalila »samoobvladovanje Beograda«, obenem pa pozvala srbskega predsednika Slobodana Miloševića, naj se »dodatno zavzame za proces pomirjevanja z zaostrovanjem pritiska na bosanske Srbe in z nepovratnimi koraki za priznanje Bosne in drugih jugoslovanskih republik. Samo v tem okviru bi lahko Italija pristala na resnično omilitve gospodarskih sankcij«. Dodala je, da bo Italija zahtevala pojasnila od Nemčije, zakaj »noče obsoditi sedanjega hrvaškega početja«.

Ob koncu je opozorila, da dramatična situacija na Hrvaškem ne sme zasenčiti se neresenega vprašanja Bosne. Potrebna je zaostreva pritiska, ki naj vse strani prisili, da sedejo za pogajalsko mizo.

Za usodo beguncev so se zavzeli zlasti predstavniki »Stranke komunistične prenov«, medtem ko je radikalni voditelj Marco Pannella zahteval pozornost spremljanje dogajanja, predvsem pa »ruskega poskusa, da bi zblizal Zagreb in Beograd pri delitvi Bosne«.

Susanna Agnelli in predsednik poslanske zunanje politične komisije Mirko Tremaglia (Ap)

POREČJE PADA / OBJAVLJEN DELNI NAČRT ŠT. 45

Načrt za omejitev nevarnosti poplav

Predvideni nujni posegi zahtevajo okrog 3 tisoč milijard lir investicij

RIM - Nujna dela za omejitev nevarnosti poplav v porečju Pada zahtevajo 3 tisoč milijard lir investicij. Tako izhaja iz delnega plana št. 45, ki ga je pred nedavnimi odobrila uprava padskega porečja in ki ga je včeraj objavil uradni list v posebni prilogi. Gre za najrazličnejša dela, od čiščenja strug in utrjevanja nasipov do kompleksnejših posegov za okrepitev hidrogeološke stabilnosti tal.

Delni plan št. 45 razlikuje vrste investicij glede na čas njihove izvedbe: 658 milijard lir naj bi porabili za strukturne posege, ki so že v teku; 770 milijard lir naj bi uporabili za dela, ki naj bi jih izvedli v najkrajšem času; 1.108 milijard lir za srednjeročne strukturne posege; 150 milijard lir pa

za redno vzdrževanje. Podčrtati velja, da je tu govor o nujnih posegih. Če bi hoteli upoštevati tudi dolgoročne posege, bi potrebovali vsaj se dodatnih 1.356 milijard lir.

Uprava za padsko porečje je v svojem delnem planu št. 45 določila tudi, kdo naj bi priskrbel finančna sredstva za predvidena dela. V večini primerov bi to moral biti nadzornik za Pad, saj nanj odpadejo investicije za skupnih 2.290 milijard lir. Okrog 597 milijard lir bi morale priskrbeti zainteresirane deželne uprave. Kakih 150 milijard lir pa naj bi priskrbeli skupno nadzornik za Pad in zainteresirane deželne uprave.

Kar zadeva posamezne dezele, bi največje breme odpadlo na De-

zelo Piemont, saj bi morala priskrbeti kar 526 od skupnih 597 milijard lir deželne pristojnosti. V Piemontu bi morali izvesti 32 nujnih posegov. To ne preseneca, če pomislimo, da je bila ta dežela daleč najbolj prizadeta tudi v zadnjih poplavih lani jeseni. Od ostalih dežel bi morala Lombardija zagotoviti 25 milijard lir za 16 posegov, Emilija-Romagna 20 milijard za 10 posegov, Veneto več kot 15 milijard lir za en sam večji poseg v ustju Pada ter Ligurija 10 milijard lir za 3 posege.

Pri nastevanju predvidenih posegov in investicij smo vselej uporabljali pogojniki. Podčrtati namreč velja, da se vse zainteresirane ustanove in uprave spopadajo s hudimi finančnimi težavami.

GOSPODARSTVO / PRIVATIZACIJE

Danes odločitev za drugo tranšo zavarovalnice INA

Prodi: Prispevek k racionalizaciji ekonomskega sistema

RIM - Italijanska javna podjetja so se lani prvič po dolgih letih odrezala bolje od privatnih in svoje poslovne obračune napolnila z lepim sestevkom presezkov, medtem ko je zasebni sektor uspel le omejiti izgube. Državno gospodarstvo je v zadnjih letih doživelo temeljito resanacijo z bolečim rezanjem suhih vej, k čemur ga ni silaila samo ekonomska racunica, pač pa tudi program privatiziranja cele vrste javnih podjetij. Z zatonom lanske Berlusconi-jeve vlade se je privatizacijski proces upočasnil in nato skoraj zamrl, v zadnjem času pa je Dini-jeva vlada spet pritiskala na pospeševalnik.

Danes bi utegnil biti odločilni dan za privati-

zacijo druge tranše največje italijanske zavarovalnice INA, katere izvedba je predvidena za konec meseca. Popoldne se bodo namreč sestali ministri za industrijo, proračun in zaklad, ki bodo poleg zavoda INA vzeli v pretres tudi seznam poslovnih bank, ki kandidirajo za globalne koordinatorje pri privatizaciji mogočne naftne grupe ENI. Beseda bi utegnila biti tudi o elektriskem zavdu ENEL, katerega prva tranša bi morala priti na trg pred koncem leta, ceprav v parlamentu se končan postopek za ustanovitev tima. authority, posebnih organov za nadzor nad javnimi službami.

»Privatizacije prispevajo k racionalizaciji ekonomskega sistema in torej pomagajo k boljšemu poslovanju podjetij.« je včeraj izjavil nekdanji predsednik državnega industrijskega koncerna IRI in premierski kandidat levsredinskega zavezništva Romano Prodi. Pod njegovim vodstvom (odstopil je bil junija lani) se je IRI izvil iz globoke krize, zato sam nad uspehi državnih podjetij ni niti malo presenečen. V zameno pa Prodi je moti počasnost privatizacijskega procesa, ki so ga najprej ustavila nasprotovanja v Berlusconi-jevi vladi, zdaj pa ga morda zavira poskus, da bi privatizacijski načrt izvedli globalno. Kakorkoli že, za premierskega kandidata je treba pohiteti, saj Italija na tem področju se vedno preveč zaostaja za razvito Evropo.

Jože Pirjevec

12.

Vidov dan

Odlomek iz knjige »Jugoslavija 1918-1992«

Približno polovico podržavljene zemlje so oblasti z zakonom iz leta 1946 združile v zadruge raznih oblik, od katerih je bila četrtina kolektivnega tipa, v skladu z ideološkim prepričanjem, da je v njih bodočnost socialističnega kmetijstva. Ta odlomek je jasno kazala, v katero smer se bodo stvari razvijale. Tito je sicer se novembra 1946 izjavil, da so »kmetje najmočnejši steber naše države« in si s tem priskrbel črno piko v Stalinovi redovnici, toda že istega leta je Djilas v nekem članku zapisal, da je treba razviti razredni boj tudi na vasi. Politbiro je bil obenem kmalu prisiljen ugotoviti, da se ob splošnem pomanjkanju hrane za oskrbovanje mestnega prebivalstva in vojske ni mogoče zanesti na »zakone svobodnega trga«. Marca 1947 se je tako odločil za obvezen odkup živilskih proizvodov po cenah, ki niso bile v sorazmerju z njihovo vrednostjo. Med kmeti in izvajalci tega ukrepa je zato prav kmalu izbruhnila »tiha, a nasilna vojna«, ki se je v nekaterih območjih zaostila v pa-

siven ali celo oborožen odpor. Oblasti so odgovorile z represalijami in globami, ki so zadele tisoče ljudi, a niso dosegle drugega kot padec agrarne proizvodnje.

Trdno odločeni, da bodo v skladu s svojo socialistično dolžnostjo v celoti kontrolirali gospodarstvo, so komunisti nameravali povsem obvladati tudi intelektualno življenje. Po sovjetskem vzoru so pri centralnem komiteju organizirali odsek Agitpropa z nalogo, da vodi ideološko aktivnost partije in z njo usklaja tudi prosveto. Pod vodstvom neukrotljivega Djilasa (rad je paradiral v športni obleki in skornjih, v katere je imel zataknen bic), je Agitprop postal posast s tisoč oči in lovskami, ki jim ni usla nobena nepravovernna javno izpovedana misel. Kulturno življenje, se posebej literatura, se je moralo ukloniti železnim pravilom »sorealizma«, kot sta ga uzakonila Zdanov in Stalin. V sozvočju z njunim naukom, so oblasti zadolžile jugoslovanske pisatelje, zbrane na svojem I. kongresu 1946, da po-

stanejo »inženirji duš« ter ustvarijo agresivno in optimistično književnost. Tisti, ki se niso prilagodili, in med njimi najboljši, so bili prisiljeni v dolgotrajno zatise, ki je pogosto negativno vplivalo na njihovo ustvarjalnost. Edino svetlo dejanje te agitpropovske politike, polne praznega besedenja, je bila poleg opismenjevanja ljudskih množic spodbuda za razvoj makedonskega jezika in književnosti. Priznanje Makedoncev kot konstitutivnega naroda nove Jugoslavije je namreč zahtevalo tudi oblikovanje njegove kulturne individualnosti, ki se je kmalu uveljavila in dozorila.

Proti zmagi totalitarizma je med prvimi povzdignil glas tisti, ki je bil za to se najmanj upravičen. Kralj Peter II. je na predvečer konference treh velikih v Potsdamu naslovil na Churchillja pismo, v katerem je trdil, da je Jugoslavija, v nasprotju z določili sporazuma Tito-Subašić, postala žrtev ene same partije.

(Se nadaljuje)

NOVICE

Utonil kanuist iz Sacileja

BOCEN - Skupinica prijateljev se je v ponedeljek podala v kanujih po Oetztaletu, na Tirolskem. Ko je eden izmed njegovih prijateljev padel v vodo, se je Franco Benedet zbal, da bo njegov colnic odnesel rečni tok. Stiriintridesetletni kanuist iz Sacileja je zato poskusil plovilo resiti, a je tudi sam padel v reko in utonil.

Karabinjerja izterjala dolg in bila aretirana

FIRENCE - Cigana sta ga opeharila za več sto milijonov lir, vendar ju M. G. ni prijavil oblastem. Trgovca iz Viterba se je raje obrnil na svoj prijatelja karabinjerja. A.C. in G.R. sta zato pod lažnim imenom stopila v stik s cigani, da bi razkrinkala goljufijo. Ko pa sta se legitimirala, je eden izmed sleparjev skrivaj poklical 113. Policija je tako orožnika zamenjala za roparja in ju aretirala.

Našli izletnika, ki sta zašla

PORDENON - Marco Luppi iz Fassolija in Olivetta Dall'Olio iz Reggiola sta se v ponedeljek podala na Crodo Cimoliano, področje pa sta poznala bolj malo. Izgubila sta se, vendar pa je prijateljica, ki jih je čakala v koči, takoj poklicala gorsko reševalno službo. Izletnika so kmalu našli in helikopter civilne zasluge ju je takoj odpeljal v dolino.

GOJMIR DEMŠAR

Glasbena matica skozi desetletja (2)

V Trstu je začelo jeseni 1909 delovati Pevsko in glasbeno društvo

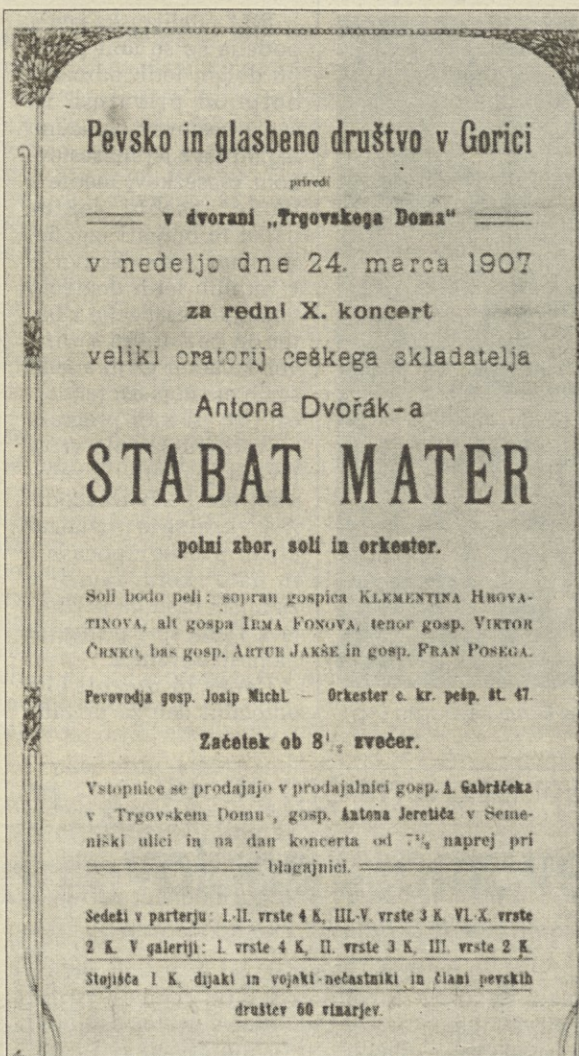
Izgradnja Narodnega doma v Trstu leta 1904 je omogočila razgibano koncertno dogajanje. Koncerte na dokaj visoki kvalitetni ravni je organiziralo Slovansko pevsko in glasbeno društvo Trst. V njegovem okviru je potekal tudi tečaj glasbenega pouka, kot ga je že imela Sentjakobska čitalnica. Obe glasbeno pedagoški pobudi pa sta propadli zaradi premajhnega zanimanja.

Goričani so že leta 1900 ustanovili Pevsko in glasbeno društvo, ki je kmalu pričelo tudi z glasbenim poukom. Po dveh letih je goriška glasbena sola imela že 60 gojencev, ki so jih poučevali štirje glasbeni pedagogi. Solo je vodil skladatelj Josip Michl. Kasneje je to društvo postalo podružnica ljubljanske Glasbene matice.

Avstrijske oblasti navidezno niso nasprotovale teznjem Slovencev, da razvijajo svoje kulturno življenje, vendar so hkrati pusciale proste roke italijanskim krogom pri uveljavljanju njihove politike kulturne hegemonije.

Uspešen razvoj Glasbene matice v Ljubljani ter Pevskega in glasbenega društva v Gorici je vplival, da so tržaski ljubitelji glasbene umetnosti 29. oktobra 1909 ustanovili centralno glasbeno društvo, ki so ga imenovali Pevsko in glasbeno društvo v Trstu, podružnica Glasbene matice v Ljubljani. Običajno pa so ga imenovali Glasbena matica v Trstu. Formalno je bilo to ime sprejeto na društvenem zboru 16. 7. 1922.

Neposredni pobudnik ustanovitve tržaske Glasbene matice je bil učitelj Karel Mahkota, izredno sposoben organizator. V pripravljalnem odboru so sodelovali nekateri vidni slovenski javni delavci, kot sta bila na primer dr. Oto-

Plakat koncerta v goriškem Trgovskem domu marca 1907

kar Rybar in dr. Josip Vilfan.

Mlada glasbena ustanova si je zadala nalogo, da s sistematičnim glasbenim poukom skrbi za glasbeni naraščaj, da izdaja skladbe domačih avtorjev, da ustanovi pevski zbor, da organizira koncerte, pri katerih naj bi se javnost seznanila s slovensko in sploh slovansko glasbeno ustvarjalnostjo, da pripravi pogoje za lasten orkester in da goji slovensko ljudsko pesem. Na prvi odborovi

seji 20. oktobra 1909 je bil izvoljen naslednji odbor Glasbene matice: predsednik dr. Edvard Slavik, podpredsednik Josip Prunk, tajnik dr. Ernest Rekar, blagajnik dr. Feliks Kovacic, nadzornik Srečko Bartel, arhivar Dragotin Dekleva, gospodar Franc Bandel, odborniki Joško Cvek, Vilko Modrijan in Jernej Pinter.

Prva skrb odbora Glasbene matice je bila, da se čimprej začne s poukom glasbe. Pouk, ki ga je najavila Edinost 24. in 27. oktobra, se je pričel že 5. novembra 1909. Poučevali so klavir, violino, teorijo in nekoliko kasneje tudi solo petje. Do prihoda prof. Sonca v Trst je začel voditi solo Karel Mahkota. V soli so tedaj poučevali Emil Adamič, Ivan Frischkowitz in Avgust Ribica. Kasneje je pomnožil učiteljski kader se Peter Teply, češki kapelnik, ki je z vojaškim orkestrom pogosto sodeloval pri koncertih Glasbene matice in pri uprizoritvah oper in operet. Ko se je število gojencev pomnožilo, so nekaj pouka prevzeli tudi A. Waschte, Vilko Sustersic in Vasilij Mirk. Pouk se je odvijal v prostorih Ciril-Methodove sole na Akvedotu in pri raznih društvih. Gojenci so plačevali učnino, ki pa ni zadostovala za stroške pouka ter je bilo treba za dodatna sredstva potrkati na nekatere slovenske ustanove in podporne člane. Ob koncu leta 1911 je odbor Glasbene matice naslovil na cesarsko kraljevo namestništvo prošnjo, da bi dobila sola pravico javnosti. Kakor razberemo iz zapisnika seje odbora Glasbene matice z dne 7. maja 1912, je društvu uspelo, da je bila soli z ministrskim odlokom priznana pravica javnega poučevanja in vladna podpora.

KULTURA / KNJIGA JOŽKA ŠAVLIJA SLOVENIJA, PODOBA EVROPSKEGA NARODA

Nov pogled na zgodovino Slovencev

Avtor demantira tezo, da so Slovenci »narod brez zgodovine«

Pri zalozbi Humar (Nova Gorica) je izšla pred kratkim bogato ilustrirana zgodovina Slovencev, ki jo je napisal in oblikoval dr. Joško Savli. V tej knjigi z naslovom Slovenija, podoba evropskega naroda (na fotografiji naslovna stran), nam pisec odkriva spodbuden kažipot (zaenkrat le v slovenscini), ki se začneja v zgodnjem srednjem veku in vodi do današnjih dni, tako da nam z njim prikaže slovensko zgodovino, kot je doslej ni se nihče.

Pisec poučuje na trgovski soli v Gorici in, kot pravi, je tudi zgodovina nekega naroda tržna sestavina, njegova "podoba" v prodajni politiki...

Prikazovanje zgodovine Slovencev je bilo pravzaprav že od nekdaj omalovažujoče in polno protislovij. Pod habsbursko monarhijo so od sredine prejšnjega stoletja dalje, potem ko je v njej prevladalo nemško-nacionalno gibanje, razglasili Slovence za narod "brez zgodovine", češ da so jim že od najstarejših časov vladali tuji fevdalci. In sicer zato, ker so se Slovenci nahajali prav na ozemlju, preko katerega je nemstvo težilo k Jadranu. Zaradi tega naj bi kot "zanemarljiva kolicina" izginili.

Po prvi svetovni vojni je tudi jugoslovanski režim zavzel povsem odklonilno zadržanje do slovenske zgodovine, tako da se jim je predstavljal kot resitelj izpod "tisocletnega" nemškega jarma. Taksna, bolj ali manj uradna razlaga je ostala v veljavi prav do danes.

Tako se Savli v svojem delu usmerja nedvomno proti toku, ko razkriva in odstranjuje tisto ideološko skorjo, ki se vedno v slabšem smislu pogosto mišljenju Slovencev glede na njihovo preteklost. Predstavlja nam dogodke in dejstva, ki so doslej ostajala zamolčana, in poudari njihov pravi pomen.

Posebno vlogo pripise cesarju Arnulfu, imenovani "Koroški", ki je bil sin kralja Karlmana in slovenske plemkinje. Tudi karantanska dinastija ni več prikazana kot nemška rodovina, saj so ji nadeli ime Spanheim sele potem, ko je že izumrla.

Izredno številne in posrečene ilustracije, ki vsebujejo mnoge pečate z grbi, naredijo iz knjige skorajda zgodovinsko-turistični vodnik. Oblikovanje strani odkriva izbrusen umetniški okus. Zgodovinska nit je večkrat prekinjena z raznimi "izleti" v zgodovinski vsakdan slovenskega človeka, tako da nam pisec posebej prikaže zlasti ustojicevanje karantanskih vojevod, karantanske viteze, kmečka izročila, gospodarstvo, glasbo, Burbone na Kostonjavi...

V tej knjigi lahko vsak Slovenec odkrije svoje resnično poreklo, mimo vseh zaprek, ki so doslej ovirale. Upamo, da bo prihodnja italijanska izdaja omogoči-

la tudi sosedom tega jezika, da spoznajo izročilo Slovencev, zlasti se na starem območju Primorske, kjer je zgrešno prikazovanje zgodovine Slovencev botrovalo tolikim predsodkom in omalovaževanju.

Naj se torej ta Slovenija, podoba evropskega naroda razširi v javnosti kot pomemben prispevek k medsebojnemu poznavanju, kar pomeni tudi plodno sožitje ljudi italijanskega in slovenskega jezika.

Dr. Sergio Pipan

Joško Šavli

SLOVENIJA

PODOBA EVROPSKEGA NARODA

publiet Srl

TRST - Ulica Montecchi 6
st. IVA: 00790050322

POSLOVNA BILANCA NA DAN 31. DECEMBRA 1994

PREMOZENJSKO STANJE

AKTIVA	v lirah	PASIVA	v lirah
B) NEPREMIČNOSTI		A) CISTO PREMOZENJE	
I) NEMATERIALNE NEPREMIČNOSTI		I) Družbena glavnica	30.000.000
1) Ustanovni in obnovitveni stroški	50.000	IV) Redni rezervni sklad	907.405
2) Industr. patenti in pravice do up. um. stvaritev	1.565.000	a) Izredni rezervni sklad	17.240.684
I. SKUPNI ZNESEK NEM. NEPREMIČNOSTI	1.615.000	VII) SKUPNI ZNESEK drugih rezerv	17.240.684
II) MATERIALNE NEPREMIČNOSTI		IX) Poslovni dobiček (izguba)	7.902.706
3) Industrijska in komercialna oprema		A. SKUPNI ZNESEK CISTEGA PREMOZENJA	56.050.795
e) Industrijska in komercialna oprema	17.948.500		
f) Sklad odpisov ind. in kom. opreme	12.975.450		
3 SKUPNO industrijske in komercialne opreme	4.973.050		
II. SKUPNI ZNESEK MATERIALNIH NEPREMIC.	4.973.050		
III) FINANČNE NEPREMIČNOSTI		C) DOLGOVI ZA ODPRAVNINE	49.246.196
2) Terjatve (finančne nepremičnosti)			
d) ostale izterljive terjatve	4.417.000		
2 SKUPNO terjatve (fin. nepremičnosti)	4.417.000	D) DOLGOVI	
III. SKUPNI ZNESEK FINANČNIH NEPREMIC.	4.417.000	3) Dolgovi do bank:	
B SKUPNI ZNESEK NEPREMIČNOSTI	11.005.050	a) plačljivi dolgovi v naslednji poslovni dobi	302.500
		3) SKUPNI ZNESEK bančnih dolgov	302.500
C) OBRATNA AKTIVA		6) Dolgovi do dobaviteljev	
		a) Dolgovi do dob. plac. v naslednji posl. dobi	701.650.207
II. TERJATVE (obratna aktivna)		6. SKUPNI ZNESEK dolgov do dobaviteljev	701.650.207
1) Odjemalci		11) Davčni dolgovi	
a) terjatve do odjemalcev izt. v nasl. posl. dobi	530.200.237	a) izplačljivi dolgovi v naslednji poslovni dobi	39.190.000
b) sklad za razvrednotenje terjatev	9.750.574	11. SKUPNI ZNESEK davčnih dolgov	39.190.000
1. SKUPNI ZNESEK terjatev	520.449.663	12) Dolgovi do ustanov za socialno skrbstvo	
5) Druge terjatve:		a) dolgovi do ust. za soc. skrb. plac. v nasl. posl. dobi	19.268.658
a) izterljive terjatve v naslednji poslovni dobi	13.758.240	12. SKUPNI ZNESEK dolgov do ust. za soc. skrb.	19.268.658
5. SKUPNI ZNESEK drugih terjatev	13.758.240	13) Drugi dolgovi:	
II. SKUPNI ZNESEK TERJATEV (obratna aktivna)	534.207.903	a) plačljivi v naslednji poslovni dobi	19.720.903
IV) LIKVIDNOSTI		13. SKUPNI ZNESEK drugih dolgov	19.720.903
1. Bančne in postne vloge	339.595.718	D. SKUPNI ZNESEK DOLGOV	780.132.268
2. Denar in druge vrednosti v blagajni	170.588		
IV. SKUPNI ZNESEK LIKVIDNIH SREDSTEV	339.766.306		
C SKUPNI ZNESEK OBRATNE AKTIVE	873.974.209		
		E) PRIPISI IN IZLOČITVE	
D) PRIPISI IN IZLOČITVE		2) Drugi pripisi in izločitve	0
a) Aktivne izločitve	450.000	a) Pasivni pripisi	0
2 SKUPNI ZNESEK drugih pripisov in izločitev	450.000	2. SKUPNI ZNESEK drugih pripisov in izločitev	0
D. SKUPNI ZNESEK PRIPISOV IN IZLOČITEV	450.000	E. SKUPNI ZNESEK PRIPISOV IN IZLOČITEV	0
SKUPNI ZNESEK PREMOZENJSKEGA STANJA-AKTIVE	885.429.259	SKUPNI ZNESEK PREMOZENJSKEGA STANJA-PASIVE	885.429.259

IZKAZ DOBIČKA IN IZGUBE

A) VREDNOST PROIZVODNJE REDNEGA POSLOVANJA		C) FINANČNI DONOSI IN BREMENA	
1. Dohodki od prodaj in storitev	1.657.940.937	16) Drugi finančni donosi (brez soudeležb)	
b) Drugi dohodki (rednega poslovanja)		d) drugi donosi	28.547.454
5) drugi dohodki	795.683	16. SKUPNI ZNESEK fin. don. in brem. (br. soud.)	28.547.454
5. SKUPNI ZNESEK dohodkov rednega poslovanja	795.683	17) pasivne obresti in finančna bremena:	
A. SKUPNA VREDNOST PROIZV. (red. posl.)	1.658.736.620	d) dolgovi do bank	9.921.862
		g) drugi dolgovi	0
		17. SKUPNI ZNESEK pas. obresti in fin. bremen	9.921.862
B) PROIZVODNI RAZHODKI (rednega poslovanja)			
6) razhodek za nakup sur., pom. in potr. mat.	1.002.905.067	15+16-17 RAZLIKA MED FIN. BREM. IN DON.	18.625.592
7) razhodek za storitve	252.836.981		
8) razhodek za uporabo tujih dobrin	15.596.220	D) POPRAVKI VREDNOSTI FINANČNIH DEJAVNOSTI	
9) razhodek za osebje:		E) IZREDNI DONOSI IN BREMENA	
a) plače in mezde	179.805.805	20) Izredni donosi (izrednega poslovanja)	
b) socialne dajatve	71.137.866	c) Nadvednosti	4.904.932
c) odpravnine	13.008.689	20. SKUPNI ZNESEK izred. don. (izr. posl.)	4.904.932
9. SKUPNI ZNESEK razhodkov za osebje	263.952.360	21) Izredna bremena (izrednega poslovanja)	
10) odpisi in razvrednotenja		c) druga izredna bremena (izključena iz točke 14)	0
a) odpisi nematerialnih nepremičnin	1.677.540	21. SKUPNI ZNESEK izrednih bremen (izr. posl.)	0
b) odpisi materialnih nepremičnin	3.525.700		
d) razvrednotenje terjatev (obratna aktivna)	2.215.095	20 - 21 SKUPNI ZNESEK IZREDNIH POSTAVK	4.904.932
10. SKUPNI ZNESEK odpisov in razvrednotenij	7.418.335		
14) razni upravni razhodki	110.998.475	A-B+C+D-E POSLOVNI USPEH PRED OBDAVITVITVJO	28.559.706
B. SKUPNI ZNESEK PROIZVODNIH RAZHODKOV (rednega poslovanja)	1.653.707.438	22) Davki na poslovni dohodek	20.657.000
		26) POSLOVNI DOBIČEK	7.902.706
A-B OPERATIVNI DOBIČEK	5.029.182		

Zgoraj navedena poslovna bilanca prikazuje verodostojno stanje podjetja, kot izhaja iz rednega knjigovodstva.

Od 1.10.1990 je Publiet Srl edini zastopnik oglaševanja v PRIMORSKEM DNEVNIKU z območja Furlanije-Juljske krajine. Prodaja oglašnega prostora za PRIMORSKI DNEVNIK je znasla Lit. 644.164.462 - nakupi pa Lit. 412.512.152.-

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publiet SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ŠKEDENJ / SKUPŠČINA

Železarna: uslužbenci bodo ohranili delovna mesta

Delavci škedenjske železarne bodo lahko odšli z lahkim srcem na počitnice. Ko se bodo vrnili, bo v njihovih delavskih knjižicah vpisano ime novega delodajalca. Dosedanjega, trzaskega Altiforni e ferriere di Servola z državno soudeležbo, bo zamenjala novoustanovljena družba Servola SPA, ki je nastala z združitvijo dveh zasebnih tekmecev-partnerjev: grupe Lucchini iz Brescie in podjetja Bolmat s pravnim sedežem v Svici. Zamenjava lastnika delavcev ne bo prizadela; tako so obrazložili sindikalni predstavniki CGIL, CISL, UIL uslužbenecem livarne na včerajšnji skupščini. Kakih 400 udeležencev skupščine si je oddahnili, Damoklejev meč, ki je zadnja tri leta nevarno nihal nad več kot 600 delovnimi mesti, se je končno umiril. Z njim se bo bržda umiril tudi delavski boj, ki je bil v zadnjem obdobju gonilna sila prizadevanj za preživetje zgodovinskega industrijskega obrata.

Na skupščini so delavci izvedeli tudi o drugih podrobnostih dogovora o prehodu železarne v nove, zasebne roke. Vsi dosedanjí uslužbenci bodo obdržali delovna mesta z istimi delovnimi dohodki kot so jih prejeli doslej. 500 delavcev se bo v prihodnjih tednih (predvidoma konec avgusta in septembra) vr-

nili iz dopolnilne blagajne spet na delovna mesta. Poleg tega je nova družba zagotovila, da bo v roku enega leta zaposlila 200 novih uslužbencev. Servola SPA bo v prenovo obrata vložila 70 milijard lir, pripravila je načrt za vzdrževanje naprav in za ponovno vzpostavitev proizvodnje v plavžih, ki so ju pred meseci izključili. Jeseni bi morala tako spet steci proizvodnja v dveh plavžih in jeklarni, pa tudi v premo govni centrali, ki je sedaj delovala le zato, da bi je ne izključili.

Po napovedih bi morali na ministrstvu za delo v drugi polovici avgusta (verjetno po 20. avgustu) dodelati vse podrobnosti kupoprodajne pogodbe in pogodbo tudi podpisati. Septembra naj bi proizvodnja spet stekla.

Po mnenju Waldija Catalana, odgovornega za industrijska vprašanja pri deželni tajništvu CGIL, je dogovor o prodaji železarne pozitiven. Delavci so razumeli duh in cilj sporazuma in ga tudi sprejeli. Doseženi dogovor kaže, da je njihov dolgoletni boj vendarle pozel zazele ne sadove. In to prav v pravem času. Konec decembra bi namreč zapadel dogovor o vpisu v dopolnilno blagajno, in ko bi do sporazuma ne prišlo, bi se z začetkom prihodnjega leta kakih 20 odstotkov zaposlenih znašlo takorekoč na cesti.

DELEGACIJA NA OBISKU

Kitajce zanima sodelovanje Trsta glede prostih con

V okviru kitajske nove gospodarske politike je prosta cona v Senzenu - ena od trinajstih kitajskih prostih con - strateškega pomena za pomorsko trgovanje z Evropo. V tem smislu lahko Trst s svojimi gospodar-

skimi strukturami nudi Kitajski pomembno pomoč oziroma sodelovanje. To je mnenje Bai You Zhonga, načelnika kitajske delegacije, ki se je v teh dneh na obisku v Trstu srečala s predsednikom trzasko pokrajinske zbornice Adalbertom Donagiom in predsednikom trzasko luke Lacalamito. Namen obiska kitajskih delegatov je zbrati čimveč elementov za sestavo novega pravilnika za urejanje pristaniskega prometa v kitajskih prostih conah. V tem okviru so trzasko izkušnje za Kitajsko res dragocene. Po pogovoru o specifičnih tehničnih, pravnih in podjetniških vprašanjih, je delegacija (v okviru septembrskega srečanja predsednika Donaggia s predsednikom kitajske trgovinske zbornice v Pekingu) povabila trzasko delegacijo na obisk ene od kitajskih prostih con.

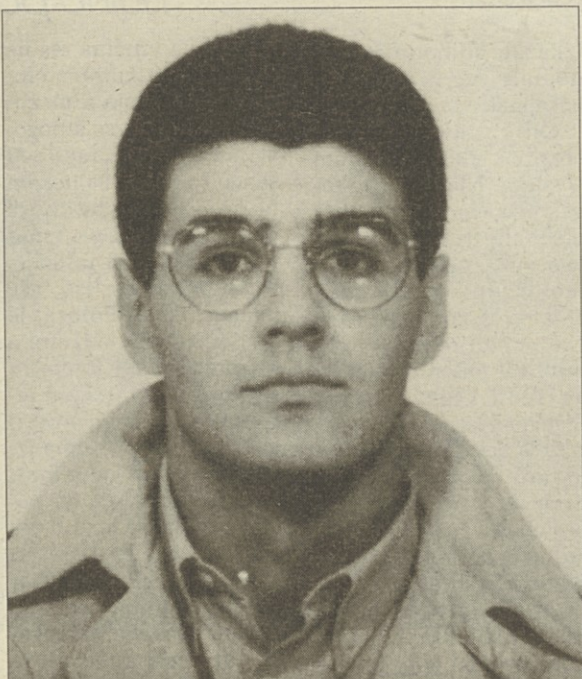
Za zaključek gala koncert

Drevi bo v dvorani Tripovich zadnja ponovitev musicala West Side Story, ki je bilo zadnje od treh predstav letošnjega operetnega festivala. Nadaljujejo se spremljevalne prireditve, festival pa se bo uradno zaključil v nedeljo zvečer s koncertom posvečenim skladatelju Franzu von Suppeju ob stoletnici njegove smrti. Na koncertu bosta orkester in zbor gledališča Verdi s solisti izvedla nekatere najbolj znane Suppejeve skladbe.

BIL JE TURISTIČNI VODIČ V NAMIBIJI

Slon nenadoma napadel in ubil mladega Tržačana

Mladenič je hotel žival fotografirati in se ji je preveč približal

Gianpaolo Carbonaio

»Grem v Afriko«, je okrog Velike noči povedal mladi Gianpaolo Carbonaio sosedu, priletni Venevolovi. »Kaj pa boste tam delali, ni nevarno?«, je zanimalo žensko. »Kamor grem, ni nevarno«, je odvrnil. Usoda 25-letnemu Gianpaolu pa ni bila naklonjena. Iz Namibije sicer ni nobenih vesti, da bi tujce kdo ogrožal kot se dogaja na primer v Somaliji ali nazadnje v Zairu, tudi poklic, ki ga je opravljal (bil je turistični vodič) ne predstavlja kakšnega izrednega tveganja, saj običajno teče vse po vnaprej natančno določenem programu. Življenje pa ga je stala želja, da bi fotografiral nekega slona. Morda se je živali preveč približal, morda je bil nepazljiv, slon ga je napadel, rane so bile tako hude, da mu niso mogli več pomagati.

Nesreča se je zgodila že v nedeljo, vendar je policija vest sporočila v ponedeljek. Carbonaio je spremljal turiste v turističnem centru Palmwag, na severovzhodu države, delal je za agencijo Sand Rose. Truplo bodo najprej prepeljali v Windhoek in zatem v Italijo.

Carbonaio je bil doma iz Trsta, stanovanje je imel v zadnjem nadstropju poslopja st. 17 v Ul. del Bosco. Pred petimi leti je prebolel težko bolezen, imel je raka. Med lanskim dopustom je obiskal Namibijo in se zanj navdusil, hotel je povsem spremeniti svoje življenje. Cez nekaj mesecev je zapustil Fincantieri, kjer je bil zaposlen, potem ko je diplomiral na navtičnem inštitutu. »V tem žalostnem trenutku,« je včeraj dejal oče Pieropaolo, »ne bi hotel, da bi se mojega sina spominjali zaradi načina, kako je umrl, temveč za to, kar je bil: 25-letni mladenič, ki je premostil težko obdobje in je dokazal, da tudi v sedanjih casih, če kdo zeli reagirati in zaziveti svoje življenje, to lahko stori, vendar mora nekaj takega resnično hoteti.«

Gianpaolo poleg očeta zapusca mater in mlajšega brata. V stanovanju v Ul. del Bosco naj bi bil sedaj neki prijatelj, »da stanovanje ni prazno,« je povedala se Venevolova. »Tukaj se je Gianpaolo preselil pred približno poldrugim letom«, je se pristavila, »bil je izredno vrljuden, prijazen.«

VČERAJ POPOLDNE NA MOSTU NA UL. BRIGATA CASALE

Šofer iz Brescie ob življenje v prevrnjenem tovornjaku

Crni znak gume na asfaltu je bil dolg nekaj manj kot 80 metrov, v začetku komaj zaznaven, zatem vedno širši in bolj mocan, na koncu sta bila znaka dva, nedalec vsaksebi, in se naenkrat prekinila. V asfaltu je bilo nekaj lukenj, modra sled plastične ponjave, s katero je bil tovornjak prekrit, se je nadaljevala za skoraj 20 metrov, vse do mostu na Ul. Brigata Casale, nedaleč od nogometnega igrišča Campanelle. Tovornjak, ki je verjetno sprva drsel po boku, je zaneslo povsem na levo stran (bil je namenjen proti Ul. Flavia), podrl je jekleno varnostno ograjo, se skoraj povsem obrnil na streho, zaril se na pločnik, podrl se drugo varnostno ograjo, namenjeno pescem, in po skoraj nanadlnjih 40 metrih obvisel nad praznino. Šoferju, 35-letnemu Fernandu Pozzu iz kraja Alfianello v pokrajini Brescia, ni bilo več pomoči, bil je na mestu mrtev, kabina je bila skoraj povsem zmečkana.

Iz znakov na cesti in iz drugih pričevanj so reševalci skušali razumeti, kaj se je pravzaprav dogodilo. »Slisal sem nekajkrat močno zahupati, sledil je silovit tresk, videl sem prevrnjen tovornjak, prijel sem za telefon in zavrtel številko 118,« je povedal Ugo Tassinari, uslužbenec na sodiscu, ki stanuje nad mostom. Neki mladenič pa je dejal, da je vozil pred tovornjakom, šofer mu je dal razumeti, da ga hoče prehiteti, kar je zatem tudi storil. Tahigraf je nazadnje kazal, da je vozil s hitrostjo 83-84 km na uro. Iz teh podatkov kot tudi znakov na cesti bi lahko sklepali, da so mu odpovedale zavore ali da je prišlo do kakšne druge ok-

vare. Nesrečni šofer naj bi bil skušal storiti vse, da bi vozilo ustavil: kaze, da je znižal prestavo, vendar je dobesedno odtrgalo eno od ročicnih gredi, ki je prebila ohišje motorja in so jo našli na cesti. Morda je v skrajni sili potegnil se ročno zavoro, ki deluje na vsa kolesa, a ob visoki hitrosti in ovinku se je tovornjak prevrnil. Se sreča, da tedaj ni bilo nikogar, ki bi prihajal v nasprotni smeri.

Nesreča se je zgodila nekaj pred 15. uro. Ko so prisli gasilci in osebje Rdečega križa ter mestni reševalci, je tovornjak visel čez most. Takoj so uvideli, da nesrečnemu šoferju ne morejo več pomagati, bil je na mestu mrtev. Vsa operacija je bila dokaj zamudna, saj so se bali, da truplo, ki je viselo iz kabine, zgrmi globoko pod most. Ko so ugotovili, da se to ne bo zgodilo, so tovornjak s premicnim žerjavom previdno dvignili, tako da se je zvrnil na cesto, nakar so iz ostankov kabine potegnili truplo ponesrecenca. Pozzi je delal za podjetje Signorelli, prevažal je »tortelline«, skoraj ves tovor se je raztresel pod most, okrog 30 metrov globoko. Popoldne so obvestili sorodnike, njegova zaročenka je takoj odpotovala v Trst.

Cesta je bila v večernih urah se vedno zaprta za ves promet. Tudi ko tovornjak odstranijo, pa težav ne bo se konec. Na tistem odseku so trije pasovi, navzdol velja prepoved prehitavanja, a za navzgor je eden od dveh pasov namenjen prehitavanju: pustili bodo odprta samo dva pasova, ker morajo znova postaviti varnostne ograje, pocistiti in popraviti cestisce.

Dva posnetka o včerajšnji prometni nesreči v Ul. Brigata Casale, v kateri je umrl voznik tovornjaka iz Brescie (foto Krizmančič/KROMA)

Znanost / ODLOŽEN VZLET VESOLJSKE LADJICE ZARADI OKVARE

Uvstar bo v vesolju šele konec meseca

Teleskop-spektrograf so izdelali na Tržaškem

Vzlet vesoljske ladjice Endeavour, ki bo ponesla v vesolje v Trstu izdelani teleskop-spektrograf Uvstar, je odložen za nedoločen čas zaradi tehnične okvare na boosterjih, se pravi na pomožnih raketah. Tako je sporočila Italijanska vesoljska agencija ASI. Za popravilo okvare bodo potrebovali nekaj tednov, zaradi česar bo do vzleta prislo predvidoma v drugi polovici tega meseca.

O zadevi je pred dnevi obsirno poročal ameriški dnevnik Washington Post. Kot je znano, je bil vzlet Endeavourja v Cape Canaveralu prvotno določen za 20. julij, toda horkan Erin, ki je tedaj pustošil po Floridi, je to preprečil. Nato je bil vzlet določen za 3. ali 5. avgust, a tokrat se se postavila počez ze omenjena tehnična okvara. Za kaj točneje gre?

Kot je povedal direktor operacij z vesoljskimi ladjicami pri ameriški vesoljski agenciji NASA Brewster Shaw, so tehniki opazili, da so curki vročega plina oskodovali sklepne obroče v ustniku pomožnih raket. Tovrstno okvaro so bili opazili že v zadnjih dveh od skupnih 43 vzletov vesoljske ladjice in zadeva je vzbudila zaskrbljenost tudi zato, ker je podobna okvara 28. januarja 1986 povzročila tragično eksplozijo vesoljske ladjice Challenger, v kateri je umrlo vseh 7 članov posadke. »Varnost poletov je naša primarna skrb v tem programu,« je poudaril Shaw, ki je sicer pristavil, da je sedanja okvara veliko lažja kot ona iz leta 1986 in da bi sama

po sebi ne smela imeti usodnih posledic za varnost poleta.

Direktor operacij z vesoljskimi ladjicami je med drugim pojasnil, da bodo inženirji NASA skušali najti vzroke za poškodbo sklepnih obrobov z ultrazvočnimi napravami, tako da ne bo treba raket popolnoma razstaviti. Vodstvo NASA zeli zadevi priti do dna tudi zato, da bi se v bodoče takšne okvare ne ponovljale. Za popravilo bodo vsekakor potrebovali nekaj tednov. Računajo, da bi Endeavour lahko vzletela 24. ali 31. avgusta. Dokončni datum bodo določili v najkrajšem času, razen v sicer malo verjetnem primeru, ko bi se izkazalo, da gre za hujski problem.

Polet Endeavourja bi moral trajati 11 dni. V programu odprave je predviden vesoljski sprehod astronautov ter splust dveh satelitov. Poleg tega pa bi morala vesoljska ladjica na tem svojem poletu ponesti v vesolje teleskop-spektrograf Uvstar, ki ga je izdelal konzorcij Carso v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padricah, in sicer v sodelovanju z družbo Oerlikon Contraves iz Rima. Konzorcij sestavljata Univerza v Trstu in delavnice Galileo iz Firenc, ukvarja pa se z vesoljsko optiko. Teleskop-spektrograf Uvstar bi moral bistveno prispevati k raziskovanju ultraviolečnih področij vesolja, ki so doslej malo poznana. Če se bo dobro

izkazal, ga bodo potem poslali v vesolje še nekajkrat.

Odložitev vzleta ni brez posledic za program Uvstara. Njegovi oblikovalci so namreč prvotno računali, da bodo s teleskopom-spektrografom lahko opazovali tudi d'Arrestov komet, ki se je prav v teh dneh najbolj približal našemu planetu na svoji krožni poti v Sončnem sistemu. To dejstvo je nekoliko razočaralo tudi tržske znanstvenike, ki sodelujejo pri projektu, začeni s predsednikom konzorcija Carso prof. Robertom Staliom, ki je tudi prava duša projekta Uvstar. Znanstveniki zdaj predvsem upajo, da ne bi prislo do hujskih zapletov pri vzletu.

POLETNA SUŠA / VELIKO ŠKODE, NAPOVEDI PA SO DOBRE

Suša klesti po naših vrtovih in poljih

Povrtnine in trte popolnoma izsušene, nujno potrebno stalno namakanje

Poletna vročina res ne prizanaša nikomur; clovek si gasi zejo z mrzlimi čaji, ohlaja se s pogostimi prhami, sede v senco in mu je že nekam bolje. Zemlja pa mora pač potrpeti ali pa... umreti. Rastline se izsušijo, trtam odpadajo listi, vse nekam usiha. Položaj je za poljedelce nedvomno kritičen. Fizol, buča in vse take povrtnine, ki niso na namakanih površinah, so že popolnoma izsušene, škoda je torej res velika. Trta klice na pomoč, veliko se je že izsušilo, posebej tiste, ki stoje na nizkih tleh, kjer je malo zemlje. Trte po navadi ni treba namakati, letosnja suša pa je poljedelce prisilila, da namakajo vsaj mlade trte.

Namakanje je v tako kritični situaciji res edina rešitev; tržaska občina daje na razpolago vodo iz svojih vodovodov, vendar le po visoki ceni, tako da mora kmetovalec odšteti res lepe denarce, da lahko za silo namaka svoje povrtnine. Pomembno je pri tem dejstvo, da ta »umetna« voda rastline le za silo reši: Zemlja je namreč potrebna tudi ohladitve, ki jo pa lahko nudi le dober dez. Mlade, komaj vzikle rastlinice bi se posebej potrebovale tako ohladitve. Dandanes obstajajo moderne naprave za osenčenje, cene takih naprav pa so tako visoke, da si jih le redki poljedelci lahko privoščijo, tako da je edina rešitev le upanje v odresujoči

dez. Po napovedih naj bi v kratkem spet deževalo, res pa je tudi, da je za povrtnine tudi tako nihanje med izredno sušo, ki traja tudi več tednov, in močnim dežjem, ki nas občasno zaloti, povsem negativno. Letošnja pomlad je bila precej mokra, poletni meseci pa so povsem suhi; padavine so torej povsem nesorazmerne, ti presežki pa rastlinam izredno škodijo. Ni samo suša torej, ki klesti po vrtovih, tudi premočen dez lahko uniči pridelek. V tako hudi suši pa je dez za poljedelce edino upanje. Napovedi so pozitivne, dez naj bi, po besedah vremenoslovcev, v kratkem ohladil in namočil zemljo. Končno! (V.V.)

V RAZISKOVALNEM CENTRU

Tečaj iz logike »fuzzy« za podjetja in uprave

V konferenčni dvorani Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padricah bodo na začetku septembra priredili tečaj »fuzzy« logike, kot ji pravijo po anglesko. Po naše bi se ji lahko reklo »puhasta« logika. Gre za statistično metodo za sprejemanje odločitev v stanjih negotovosti, ki so jo posebno izpopolnili na Japonskem, tako da zdaj že uspešno uporabljajo marsikje po svetu za vodenje podjetij in ustanov.

Tečaja, ki se bo odvijal 4., 5. in 6. septem-

bra, se bo udeležilo največ 20 slušateljev. Slo bo za upravitelje nekaterih manjših podjetij in za raziskovalce na gospodarskem področju. Prednost logike »fuzzy« je v tem, da omogoča uspešno vodenje kompleksnih sistemov z relativno preprostimi shemami, kar je seveda v praktičnem življenju velikega, oziroma celo odločilnega pomena. Tečaj bo vodil prof. Antonio Boscolo s tržske univerze. Zainteresirani se lahko za podrobnejše informacije obrnejo na telefon 040/226635.

LETOS BREZ VEČJIH TEŽAV ZARADI ZAPIRANJA TRGOVIN

Trgovine odprte tudi v avgustovski vročini

Tržaški trgovci so se letos povečini raje odločili za skrajšan urnik

Sonce pripeka, morje se vablivo svetlika. Mnogi se v teh dneh odpravljajo na dopust in zapusajo Trst avgustovski vročini. Mesto je zato poleti tradicionalno zapučen kraj. Kaze pa, da je letosnje poletje izjemno. Tržaški trgovci so se namreč odločili, da bodo poletnemu soncu navkljub ostali na razpolago svojih strank.

Kar petinosemdeset odstotkov tržaskih trgovin je letos ostalo odprtih tudi v avgustovskih dneh. Ekonomska negotovost, v kateri se je znašla Italija, je prisilila

mного trgovcev na okrnjene počitnice. Trgovine ostanejo zato zaprte le nekaj ur na dan, najpogosteje v jutranjih urah. Se posebno trgovi-

ne z jestvinami in pekarnicami so se odločile za to kombinacijo.

Nasprotno je v preteklih letih masovno zapiranje trgovin povz-

ročalo mnogo težav. Trgovci se ponavadi niso vrstili v svojem poletnem počitku in pogosto se je dogajalo, da so se v nekaterih predelih mesta odpravljali na počitnice kar vsi hkrati. Prebivalcem četrti je seveda to povzročalo nemalo nevšečnosti.

Odgovorni za Zvezo potrošnikov (Lega Consumatori) Enzo Cutazzi je zagotovil, da je bilo tokrat število pritožb glede zapiranja trgovin izjemoma nizko. Nasploh so torej stranke z letosnjo situacijo zadovoljne.

Alenka Spetec

NOVICE

Galerija Bellinzona v muzeju Revoltella

V muzeju Revoltella bo danes zvečer ob 20.30 otvoritev razstave, ki spada v sklop prireditve »Revoltella estate«. Prvic jo muzej Revoltella organizira v sodelovanju z milansko umetniško galerijo Bellinzona. Naslov razstave je »Sodobni lombardski umetniki«, uredil pa jo je Oreste Bellinzona. Njen namen je soočiti občinstvo z italijansko umetnostjo iz druge polovice 20. stoletja. Med drugimi bodo razstavljena dela Ferrarja, Bodinija, Guerreschija, Vitalija in Cazzaniga.

Rock skupina Timoria jutri na Gradu sv. Justa

Oznacujejo jih za najbolj zanimivo skupino italijanske rock scene in s to vizitko se bodo člani ansambla Timoria jutri zvečer predstavili v Trstu. Skupaj pojejo in igrajo približno deset let, leta '88 pa so posneli prvo ploščo, s katero so se takoj uveljavili. Uspeh so utrdili s številnimi nastopi, katerim so sledili predvsem mladi. Njihov »energičen« rock pride do izraza na zadnjem albumu »2020 Speed Ball«. Njihov jutrisnji koncert, ki se bo začel ob 21.30, sodi v okvir poletnih grajskih prireditvev.

V Grljanu koncert multietnične skupine

Na pobudo združenja Globogas bo jutri zvečer (koncert se bo predvidoma začel ob 23. uri) v lokalu »On air« (Obalna cesta pri odcepu za Grljan) nastopila skupina Heavy les wanted. Gre za ansambel, katerega člani so bodisi Slovenci kot Italijani iz FJK. Skupina ponuja zanimivo zmes glasbe in tudi jezikov.

GLASBA / NOVE SKUPINE, KI NAS ZABAVAJO NA ŠAGRAH

Long Šlunk - ansambel 40-letnikov

Z začetkom lanskega poletja je v zamejstvu stopila na prizorišče nova glasbena skupina Long Šlunk. Nekaj več o njenem delovanju nam je povedal član skupine Edvin Krizmančič.

Kdo pravzaprav skupino sestavlja in kako je prišlo do njenega nastanka?

»Paolo Foraus igra saksofon in klarinet, Henrik Zerjal bas kitara, Renzo Pockar kitara, Mauro Keber trobento, Ladi Slavec, ki je tudi nas vokalist, bobne ter jaz klaviature in harmoniko. V bistvu je del nas prej igral v bivšem Supergroupu. Dobili smo se prijateljsko in začeli z lanskim poletjem nastopati na šagrah. Formalno pa smo začeli nastopati šele letos.«

Kako je oblikovan vaš glasbeni program?

»Nas repertoar zadošča vsem okusom. Če hočeš igrati na šagrah, moraš pač zadovoljiti ljudi raz-

ličnih starosti. Tako igramo narodno-zabavno glasbo, pa tudi moderne hite. Predvsem pa ljubimo glasbo iz šestdesetih in sedemdesetih let, ki zajema tudi najobširnejši del našega programa.«

Kaj pa odziv publike in uspeh?

»Na splošno je na šagrah odziv občinstva precej odvisen od lepega vremena. Mislim, da to ne velja samo za nas, temveč za vse ansamble.

Poleg tega je publika zelo različna glede na kraje, v katerih igramo. To pogojuje tudi izbiro pesmi, ki so na programu. Na Krasu je na primer mnogo navdušenja za narodno-zabavno glasbo, na

območju dolinske občine, kjer imamo tudi svojo publiko, pa so bolj priljubljena sedeseta leta.«

Kakšni so vaši pogledi na prihodnost?

»Po pravici povedano nimamo večjih ambicij. V glavnem smo vsi približno stiriidesetletniki in se z glasbo ukvarjamo le v prostem času. Pomeni nam predvsem možnost, da se prijateljsko dobimo skupaj in zabavamo publiko. Zato za prihodnost nimamo posebnih nactov. Poleg tega smo tudi ustanovili pihalni orkester, pri katerem sodeluje še drugih deset ljudi. Nastopili smo že na raznih prireditvah v različnih krajih Tržskega. Tudi cilj orkestra je predvsem klapa in izražanje ljubezni, ki jo čutimo do glase.«

Zelimo vam, da bi se dolgo in uspešno zabavali publiko in popestrili ter pozivali poletne sagre.

Biserka Simoneta

OPERETNI FESTIVAL / USPEH MUSICALA WEST SIDE STORY

Zmagovita umetniška pot ansambla della Rancia

Srečanja s člani skupine se je udeležilo veliko ljudi

Saverio Marconi, eden od ustanovnih članov in vodilna osebnost skupine Compagnia della Rancia, je upravičeno zadovoljen: njegova priredba slovitega musicala West Side Story je pozela navdušene ocene tako s strani strokovnjakov kot publike. Na ponedeljkovem srečanju v muzeju Revoltella z oblikovalci predstave, ki bo žal danes zadnjič na sporedu v dvorani Tripovich, se je zbralo veliko več ljudi od tistih, ki jih mala dvorana lahko sprejme (na sliki Marconi pred člani ansambla).

Compagnia della Rancia je namreč zelo svojstven pojav na italijanski gledališki sceni, ker je skupina iznajdljivo in s kvalitetnimi predstavami zapolnila veliko vrzel v italijanski gledališki produkciji. V nemško govorečem svetu, kot je v ponedeljek ponov-

no poudaril dunajski glasbenik Marcel Prawy, sodi namreč musical v normalno produkcijo opernih hiš. V Italiji je povsem drugače, se operete, razen nekaterih izjem, kot je lahko npr. Leharjeva Vesela vdova, ne pridejo na odre opernih hramov, kaj sele »ameriška ropotija«. Seveda niso vsi musicali na taksnem kvalitetnem nivoju kot je Bernsteinov (ne gre sicer zanemariti vloge ideatorja Robbinsa), vendar pa v splošnem opravljajo vlogo, ki jo je nekdaj opera.

S to Prawyjevo oceno o »ljudskosti« musicala je soglasal tudi Marconi, ki je zato se enkrat naglasil, da je treba musicale ponuditi občinstvu v njegovem jeziku, se pravi v prevodu, pa čeprav ta operacija ni lahka (o tem je govoril prevajalec Michele Renzullo). Ko bi musicale peli v origi-

nal, se pravi v angleščini in po možnosti se v kaksni narečni inaci (v West Side Story se namreč prepleta narečni jezik prislekov iz Evrope s špansko obarvano angleščino Portoricana), bi bil večini nerazumljiv. Marconi, ki navadno prireja in režira dela (včasih v nekaterih tudi igra) je v ponedeljek tudi pri nas, ali v Trzinu ali v okviru abonmajske ponudbe v trzaskem Cristallu. Izredno plodno je bilo doslej sodelovanje s trzaskim operetnim festivalom, v okviru katerega je skupina predstavila odlično priredbo Cabareta in sedaj prav tako blesteco verzijo West Side Story. S tem musica-

lom, v katerem nastopa vrsta odličnih mladih izvajalcev, bo skupina nastopala do maja. Musical kot zvrst si torej tudi v italijanskem gledališkem svetu utira pot, je bila splošna ugotovitev, zato bi bilo potrebno uvesti posebne sole, so sebi in se mlajšemu rodu izvajalcev zazeleli člani ansambla. (bip)

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
9. avgusta 1995
JAROSLAV

Sonce vzide ob 5.57 in
zatone ob 20.23 - Dolžina
dneva 14.36 - Luna vzide
ob 19.11 in zatone ob 5.34.

Jutri, CETRTEK,
10. avgusta 1995
LOVRENC

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
26,3 stopinje, zračni tlak
1012,6 mb narasca, veter
severozahodnik 9 km na
uro, vlaga 73-odstotna, ne-
bo rahlo pooblačeno, morje
rahlo razgibano, tempera-
tura morja 25,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Elia Ri-
chter, Ilaria Vallon, Valen-
tina Bubic.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tličje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

NAROČNIKOM IN BRALCEM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraju letovanja, pri-
poročamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred
odhodom na počitnice na telefonsko številko

7796600 - vsak dan od 12. do 18. ure

PUBLIEST

Tel. št. (040) 7796611 - Fax 768697

Sprejemanje oglasov za Primorski dnevnik

oglasi - obvestila: 8.30 - 12.30
osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30
popoldne - razen sobot: 13.30 - 15.00

UMRLI SO: 87-letna
Maria Zorat, 62-letni Bru-
no Pleterski, 90-letna Regi-
na Favetta, 74-letni Ebe
Rossolini, 68-letna Paola
Paronich, 73-letni Giusep-
pe Russi, 69-letni Aldo
Schillani.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 7.,
do NEDELJE, 13. avgusta
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Ul. Rossetti 33 (tel.
633080), Ul. L. Stock 9 -
Rojan (tel. 414304).

OPCINE - Trg Monte Re
3/2 (tel. 213718) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. L.
Stock 9 (Rojan), Borzni trg
12.

OPCINE - Trg Monte Re
3/2 (tel. 213718) - samo po
telefonu za najnujnejše pri-
mere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Borzni trg 12 (tel.
367967).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitna pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.15 »West
side story«, r. Robert Wise
in Jerome Robbins, i. Nata-
lie Wood, Richard Beymer.

EXCELSIOR - Zaprto
zaradi počitnic do 24.8.

EXCELSIOR AZZURRA
- 19.20, 20.40, 22.00 »Don-
ne senza trucco«, r. K. Von
Garnier.

AMBASCIATORI - Za-
prto zaradi počitnic.

NAZIONALE 1 - Zaprto
zaradi počitnic do 18. av-
gusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto
zaradi počitnic.

NAZIONALE 3 - Zaprto
zaradi počitnic.

NAZIONALE 4 - Zaprto
zaradi počitnic.

MIGNON - Zaprto zara-
di počitnic.

CAPITOL - 18.15, 20.10,
22.10 »The Mangler - La
macchina infernale«, i. Ro-
bert Englund.

ALCIONE - 20.15, 22.00
»Once Were Warriors -
Una volta erano guerrieri«.

LUMIERE - Zaprto zara-
di počitnic.

PRIREDTIVE

TABOR '95 - Prosvetni
dom Razstava CLOVEK IN
ZEMlja - OPENSKI JUS je
odprta do 15. t. m. od 18.
do 21. ure.

KD V. VODNIK in
pihalni orkester Breg ob-
veščata, da nocojsnji kon-
cert v Dolini ansambla Mu-
sic Doc Band ODPADE.

SD ZARJA - Bazovica
priredi 12., 13., 14. in 15. t.
m. na vrtu Gospodarske za-
druge v Bazovici TRADI-
CIONALNI SPORTNI
PRAZNIK. Od 17. ure dalje
bodo delovali dobro za-
loženi kioski. Zvečer ples z
ansamblom Keydea. Val-
bljeni!

OBVESTILA

ZVEZA SLOVENSkih
KULTURNIH DRUSTEV

obvešča, da bo v pone-
deljek, 14. t. m. urad zaprt.

KRUT prireja od 6. do
22. oktobra zdravljenje v
termah Castaldi na otoku
Ischia pri Neaplju (vpiso-
vanje do 25. avgusta) in

zdravljenje v Smarjških
toplicah od 27. septembra
do 6. oktobra in od 6. do
16. oktobra. Vpisovanje in

informacije na sedežu Kruta
v Ul. Cicerone 8, tel. št.
3720062, razen sobot, od 9.
do 13. ure in od 14.30 do
17.30.

POLETNO SREDISCE

Sklada M. Cuk v avgustu
od ponedeljka do petka od
8. do 13. ure brez kosila.

Vpisovanje in informacije
med 13. in 15. uro v ura-
dih na Narodni ul. 126.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEZELNI
ZAVOD ZA POKLICNO
IZBORAZEVANJE ob-
vešča, da bo tajništvo zaprto
do 15. avgusta.

ČESTITKE

Danes praznuje nono
ERMINIO svoj rojstni dan.
Giovanni in Luca mu zeli-
ta vse najboljše in mu
posiljata zvrhan kos
poljubkov.

Dragi OSKAR KJUDER!
Člani KD in ZPZ I. Grbec
ti iskreno čestitamo za tvoj
visoki življenjski jubilej in
ti zelimo, da bi se dolgo
vztrajal v dejavnosti, ki je
pripomogla k spoznanju
in ohranjanju partizan-
skih in borbenih pesmi ter
glasbe.

Naša nonota CILKA in
PEPI RUDEŽ praznujeta
danes 59. obletnico po-
roke. Z njima se veselimo
Alessia, Jasmin in Peter.

MALI OGLASI

PRODAM hiso z odo-
brenim načrtom za popra-
vila. Tel. št. 200620.

PRODAM kozo mal-
teske pasme. Tel. v večer-
nih urah na št. 229347.

LABRADORJE z rodov-
nikom odličnih staršev
prodam. Tel. št.
0038667/21206.

BARITONISTA kontra-
basista za sestavo glasbene
skupine išče harmonikar.
Tel. št. 272667 - Corrado
od 14. do 17. ure.

ISCAMO v najem stano-
vanje ali hišico od 80 do
100 kv. m na Krasu za
našega priporočenega
klienta. Vprašati po gospe
Kraus pri Immobiliare
Igloo, tel. št. 661777 ali
7600243.

BORIS in GIGI sta od-
prla osmico v Samotorci.

OSMICO je odprl v Zgo-
niku Miro Žigon.

OSMICO je odprl Mario
Milic, Repnic 39.

OSMICO je odprl Marko
Kovic - Mihelčev v Vasi v
Sovodnjah. Toči belo in cr-
no vino z domaćim pri-
grizkom.

PRISPEVKI

V spomin na Rožo Stop-
per darujeta Rozalija Mar-
setti 50.000 lir in Renata
de Walderstein 50.000 lir
za SZ Sloga.

Ob 2. obletnici smrti
dragega Marcelota Nad-
lisek daruje družina 50.000
lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob
pok. Staneta Kralja daru-
jejo Nada in Olga 50.000
lir ter Albina in Mario
20.000 lir za TPPZ P. To-
mazic.

V počastitev spomina
Iva Rauberja daruje zena
Lidija in družina 50.000 lir
za MoPZ Tabor.

Ob 26. obletnici smrti
nenadomestljivega očeta
Alfonza Hutterja se ga z
ljubeznijo spominja hčerka
Ljana in daruje ob priliki
»Kalamarade« 100.000 lir
za TPK Sirena.

V počastitev spomina g.
Pine Breclj daruje Fabio
Plisca 50.000 lir za sekcijo
Sportnega ribolova pri
TPK Sirena.

V spomin na Marijo Gu-
lic vd. Lavrencic darujeta
Anica in Drago Stoka
50.000 lir za Kulturni dom.
Prosek - Kontovel.

V spomin na Ivana San-
tin in Meri Petaros-Rojc
darujeta Zorko in Neva
50.000 lir za obnovo Sta-
diona 1. maj.

Namesto cvetja na grob
Stanota Kralja daruje Anci
50.000 lir za TPPZ P. To-
mazic.

V spomin na pok. Boga
Visintina daruje družina
Pepija Ravbar 50.000 lir za
Godbeno društvo Nabrezi-
na.

Ob 25-letnici smrti Josi-
pa Matjasica daruje zena
Marta 50.000 lir za Kapeli-
co sv. Leopolda Mandica.

V spomin na teto Beto
darujeta Stana in Franka
100.000 lir za Skupnost
družina Općine, 100.000
lir za TFS Stu ledi,
100.000 lir za boljunsko
cerkev in 100.000 lir za vz-
drževanje spomenika v
Boljuncu.

V spomin na Beto Zobec
darujeta Divna in Aldo
Kermac 20.000 lir za spo-
menik padlim v Boljuncu
in 20.000 lir za COS Fran-
Venturini - Boljunec.

V spomin na Elizabeto
Zobec darujeta Milka in
Miljo Zerjal 20.000 lir za
TFS Stu ledi.

V spomin na svaka in
strica Angela Veglia daru-
jejo Zora, Miranda in Al-
do z družino 200.000 lir za
MoPZ F.Venturini -Domjo
in 100.000 lir za TFS Stu
ledi.

Namesto cvetja na grob
Bogota Visintina darujeta
Elio in Fatina 30.000 lir za
Godbeno društvo Nabrezi-
na.

V spomin na Bogota Vi-
sintin darujejo bivši kolegi
Sanatoria Nabrezina
100.000 lir za Godbeno
društvo Nabrezina.

ZAHVALA

Ob izgubi nase drage
tete

Bete Zobec

se iskreno zahvaljujemo
vsem, ki so na katerikoli
način pocastili njen spo-
min in jo spremili na
zadnji poti.

Iskrena zahvala dokto-
rici Zaramelli za dolgo-
letno pomoč.

SVOJCI

Boljunec, 8. 8. 1995

Ob boleci izgubi Ber-
narda Slavca izreka isk-
reno sožalje svojemu
članu Dragu Slavcu in
svojcem

družba Pro. Rep. Dolina

Ob izgubi bivšega od-
bornika Nardota Slavca
izreka prizadeti družini
obcuteno sožalje

odbor
KD V. Vodnik

Za dragim Nardom Slav-
cem zalujemo in izrekajo
družini iskreno sožalje

člani fantovske in
dekliske dolinske
Majence

Europäische Union
Unione Europea
Evropska unija

Autonome Provinz
Bozen - Südtirol
Provincia Autonoma
di Bolzano - Alto Adige

MEDNARODNA ŠOLA GORSKEGA TURIZMA

ODPRTO JE VPISOVANJE NA DVELETNI UNIVERZITETNI TEČAJ
EKONOMIJE IN MANAGEMENTA ZA GORSKI TURIZEM

Tečaj je v sodelovanju Univerz iz Benetk in Innsbrucka.

Pogoji za vpis:

višješolska diploma in znanje
italijanskega in nemškega
jezika; po potrebi bodo prirejeni
hitri tečaji obeh jezikov

Rok za vpis:

31. avgust 1995

Sedež:

tečaj je rezidenčnega značaja in
se bo odvijal v Brunecku

Vpis in informacije pri:

Provincia Autonoma di Bolzano
Ufficio Promozione del lavoro
Servizio FSE
Via. Piave 2
39100 BOLZANO - BOZEN
tel. 0471/993131/3 ali
Scuola Internazionale di
Turismo Alpino
Via. Verdi 4/b
39031 BRUNICO - BRUNECK
tel. 0474/555425

ŠOLA TRINKO / IZSILJEVALNO STALIŠČE OBČINE

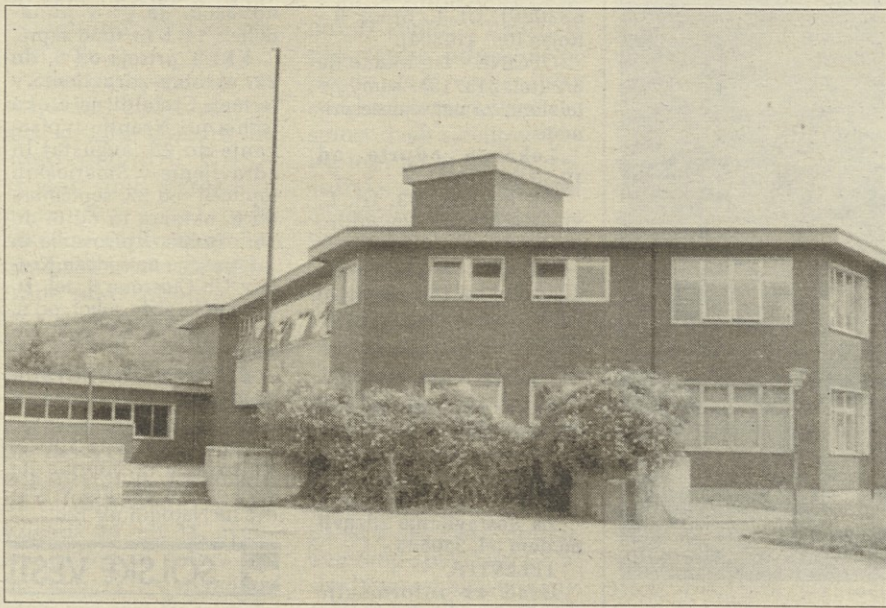
»Nočete v šolski center? Pa pojdite v Ločnik!«

Šolski skrbnik napoveduje neko novo, zadovoljivo rešitev

Na kompaktno stališče predstavnikov slovenskih solskih in družbenih komponent, ki zavračajo prisilno selitev srednje sole Ivana Trinka v prostore šolskega središča v Ul. Puccini, ki so namenjeni slovenskemu oddelku ibndustrijskega zavoda Galilei, je goriska občinska uprava včeraj odgovorila z novim predlogom, ki diši že po izsiljevanju: »Nočete v solsko središče? Prav, potem pa pojdite v Ločnik!«

Slovenske predstavnike so namreč včeraj poklicali na sedež srednje sole Perco v Ločniku, da bi preverili možnost namestitve sole Trinka v poslopje, kjer tam deluje italijanska srednja sola. »Srečanja so se udeležili ravnateljica Lojkova, prof. Semolič v imenu Sindikata slovenske sole, občinska svetovalca Komel in Spacapan. Občinsko upravo je predstavljala odbornica za solstvo Francosova, z njo je bil načelnik tehničnega urada inž. Spanò, srečanja pa so se udeležili tudi solski skrbnik Mannini, predsednik ločniškega rajonskega sveta in ravnateljica tamkajšnje sole.

Možnosti selitve v Ločnik na včerajšnjem srečanju sploh niso konkretno preverjali in poglabili. Na sestanku se je namreč kmalu vnel prepir, ko se je izkazalo, da občina, ki ponuja to rešitev kot začasno, se tava v popolni temi glede dokončne namestitve slovenske sole. Do včeraj je namreč kazalo, da naj bi sola Trinka dobila čez

dve leti dokončni sedež v poslopju v Ul. Mascagni, nedaleč od šolskega centra, skupaj s solo Favetti. Toda včeraj je ravnateljica te sole, ki je formalno združena prav z ločniško solo Perco, dejala, da bi se pri soli Favetti lahko sprostile kvecjemu stiri učilnice in da torej ta rešitev ne pride v postev.

To postavlja "zacasnost" selitve sole Trinka v Ločnik v drugačno luč. Dokončno namestitev je treba šele začeti iskati, zato bi se lahko kakemu modrišanu na občini porodila zamisel, naj slovenska sola kar ostane za vedno v Ločniku. Toda takšno rešitev, so soglasno podčrtali slovenski predstavniki na včerajšnjem srečanju, nikakor ni sprejemljiva. Razlogi so v nejasnosti glede njene "zacasnosti" in v dejstvu, da bi na tak način slovensko solo spravili izven mesta s celo serijo posledičnih pro-

blemov glede prevozov. Občina sicer obljublja solabus, vendar sploh ne ve, odkod prihajajo vsi dijaki: okoliski dijaki bi na primer morali prestopati z avtobusa APT na občinski solabus, dijaki iz mesta živijo na različnih koncih in ni verjeti, da bi avtobus obsel prav vse rajone, problemi bi se pojavljali za popoldanski pouk, ko solabusov ni itd.

Obe rešitvi, solski center ali Ločnik, ki ju predlaga občina, sta torej za Slovence nesprejemljivi. Pri tem ne razumemo oziroma: zelo dobro razumemo, če upoštevamo, da je vsaka rešitev sad političnih izbir - zakaj občina vztraja pri dveh predlogih, ki prinasa cel kup težav, medtem ko bi problem preprosteje in trajno rešili, ko bi solo Trinka preselili v Ul. Marconi ali pa, ko bi vsaj začasno uredili sedanji sedež v Kapucinski ulici.

Toda glede ulice Marconi je odgovor vedno isti: »Ne in pika! Mestnih redarjev ne bomo selili«. Tudi solski skrbnik dr. Mannini, ki se je zavzemal za to rešitev, je moral priznati svojo nemoč, ker pač nima instrumentov, da bi prisilil občino.

Prav solski skrbnik je pred koncem včerajšnjega ponovno neuspešnega sestanka nakazal neko novo, zaenkrat se skrivnostno rešitev. Povedal je, da preverja neko možnost, ki je doslej še niso vzeli v postev, ki pa bi po njegovem mnenju utegnila biti za Slovence sprejemljiva. Obvezal se je, da v nekaj dneh preveri se nekatere podrobnosti in da predstavi ta svoj nacrt slovenskim predstavnikom se pred koncem tedna.

Na sliki (Fotostudio Reportage) poslopje sole Perco v Ločniku, kamor bi hotela občina spraviti solo Trinka

GORICA / PALAČA CORONINI

Ugledna gosta občudovala vilo

Njene doslej obnovljene dragocenosti in park so v tem času vsakomur na ogled

Vila Coronini Cronberg sta obiskala dva posebna obiskovalca, prisotna v našem mestu ob priložnosti filmskega festivala "Amidei". Znani scenarist in režiser Age, ki je predsedoval žiriji, ter Rosalia Polizzi, zmagovalka posebne nagrade festivala, sta si ob spremstvu sen. Darka Bratine ogledala obnovljene prostore Coroninijeve vile. Med ogledom zbirke, sta se obiskovalca začarano zaustavila v sobi Karla X., zadnjega francoskega kralja, ki je pokopan na Kostanjevici. Soba Karla X. so obnovili ob priliki razstave "Ottocento di Frontiera", razčlenjeno obnovo slik, pohistva in srebrnin pa je finansirala pokrajinska uprava v sodelovanju z Dezelo, Nadzorništvom za spomeniško varstvo in Skladom Coronini Cronbrg. Restavrirana sobana popelje obiskovalca v daljine, sugestivne atmosfere. V spremstvu vodiča sta se Age in Rosalia Polizzi zaustavila pri toaletni omarici, ki skriva dva najst manjših predalčkov in pri krasni pozlačeni uri z boginjo Minervo, delo mojstra Pierre Thomire (dela znanega francoskega livarja so razstavljena v mnogih evropskih kraljevskih palačah). Občudovala sta tudi elegantni bronasti svečnik, čudoviti pisalni pribor in tempere Michelangela Maestrija, ki v osmih slikah prikazujejo alegorijo Ur. Coroninijev sklad je restavriral tudi dragocene svilene zavese, dar francoskih vladarjev v zahvalo za gostoljubnost.

Vsi ti predmeti so na ogled vsem obiskovalcem vile Coronini in ji dajejo posebno vzdušje, kot da bi bila se obljudena. Miniature na pisalni mizi, nekaj odprtih knjig, srebrnina v stekleni omarici ... vsi predmeti pričajo o zadnjem stanovanju, grofu Guglielmu Coroniniju. Restavrirani nadaljujejo z obnavljanjem soban. Najprej so se posvetili lesenemu pohistvu dragocene knjižnice, ki bo odprta javnosti že od začetka septembra. Vila Coronini je na ogled od torka do nedelje od 10.30 do 13.00, popoldne od 15.00 do 19.30 z brezplačnim vodenjem. Ob priložnosti razstave "Ottocento di Frontiera" lahko obiščete tudi prekrasni park z eksotičnimi rastlinami s celega sveta. Za informacije je na voljo telefonska številka 0481/533485. Vida D.

KINO

TRŽIČ
TRG REPUBLIKE - Kino pod zvezdami: 21.00 »Forrest Gump«. Rez. Robert Zemeckis. I. Tom Hanks.

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO in KRUT iz Trsta nudita ugodni možnosti zdravljenja v toplicah. 1) 10-dnevno bivanje v Smarjeskih toplicah v dveh izmenah od 27.9. do 6.10. in od 6. do 16.10. 2) bivanje v zdravilišču Antiche terme Castaldi na otoku Ischia od 6. do 22. oktobra. Terme so znane zaradi zdravljenja s fangoterapijo. Prijave na sedežu društva ob sredah od 10. do 11. ure.

SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE in DRUŽBA GOSERVIS sporočata da bodo uradi zaprti od 14. do 18. avgusta.

LJUDSKA KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je zaprta do 25. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure, v petek tudi od 10. do 12. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU sporoča v ponedeljek 14. avgusta zaprta.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALL'ORSO BIANCO, Korzo Italia 10, tel. 531576
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLÒ, Ul. I. Maggiora 94, tel. 790338.

POGREBI

Danes: 9.30 Leopolda Pelicon, vd. Lorenzoni iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče; ob 11. uri Franc Braini iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Standrežu; ob 9.25 Luciano Castellan iz splosne bolnišnice v Gradisce.

NOVICE

Zadruga Maja se zahvaljuje

"Sonci miru" v Gorici posiljata že nekaj dni svoje zarke v Bosno in druge kraje, kjer divja vojna, s sporočilom, naj zavlada mir. Glavno sonce je pred ljudskim vrtnom korzu, kjer so ga mladi narisali v nedeljo na dan 50-letnice prve atomske bombe. Drugo "sonce" pa je na krizišču na Placuti pred Kulturnim domom. Narisali so ga v petek kot pripravo za risanje večjega pri ljudskem vrtu. Obe sonci poleg mirovnega sporočila dajeta prijeten videz okolju, saj ga nekako pozivata, pomladita. Kulturna zadruga Maja iz Gorice, ki je bila pobudnik svojevrstne mirovne manifestacije ter vse ostale goriske organizacije, ki so se ji pridružile, se toplo zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli in se angazirali, da je akcija uspela. Posebna zahvala pa naj gre "mladim slikarjem", ki so se številčno odzvali pobudi, da bi poslali žarek miru vsem otrokom v svetu, ki jim vojna krade otroštvo.

Poslanica župana Valentija

Goriski župan Valenti je včeraj objavil poslanico ob 79. obletnici prvega vkorakanja italijanske vojske v Gorico med 1. svetovno vojno. Obletnico so včeraj obeležili z običajno slovesnostjo pri kostnici na Oslavju. Župan seveda pozdravlja takratno združitev z Italijo, po drugi strani pa poudarja tudi čas, ki je minil od takrat. Zato, pravi, se danes lahko z enakim spoštovanjem spominjamo padlih na obeh straneh fronte in izrazimo željo, da bi se v bodoče narodi v svetu posluževali sredstev omikane razprave in ne sile orožja. Zal, ugotavlja, se čas za to zdi še daleč.

V Kminu je zgorel avto

Nenaden požar zaradi kratkega stika je včeraj popoldne okrog 15.30 v Ul. Molin Novo v Kminu povsem uničil fiat uno, last kamerunske državljanke Victorie Claire Yemna z bivališčem v S. Giovanni al Natisone.

TRŽIČ

Ponovno opazili morskoga psa, tokrat blizu obale

Velikega morskoga psa, ki so ga že nekajkrat opazili v Trzajem zalivu, so te dni opazili pri Trzicu in to nedaleč od nasipa pristaniškega kanala le nekaj stotin metrov od kopališča Marina Nova. Tokrat ga je videlo kar precej ljudi. Očividci so potrdili, da gre za žival izrednih dimenzij, dolgo vsaj tri metre. Na osnovi opisa in barve trupa se zdi, da naj bi šlo za morskoga psa vrste makò, ki je znan tudi kot ljudožer. Če to drži, gre za nevarno roparsko ribo, ki je nre gre podcenjevati. Kopalci, pozor!

GORICA / PO RIMSKEM INCIDENTU

Med občino in pokrajino ni več nobenega dialoga

Forza Italia ostro odgovarja Marcolinijevi

Prejšnji teden smo poročali o ostrih izjavah, s katerimi je predsednica Pokrajine Monica Marcolini na seji pokrajinskega sveta zavrnila očitke v zvezi z rimskim incidentom 19. julija. Marcolinijeva je takrat ostro napadla vse člane goriske delegacije, ki so v polemiki s predstavnikom Pokrajine zapustili sestanek z ministrskimi funkcionarji v zvezi z izvajanjem "goriske listine". Se posebno ostra je bila na račun župana Valentija in je dala razumeti, da bo pokrajinska uprava poslej sla svojo pot, ker da sodelovanje z občinsko upravo ni mogoče. Župan se je po prvi reakciji ob vrnitvi iz Rima neposredni polemiki nato izognil, pač pa smo

včeraj prejeli tiskovno izjavo Forza Italia, ki predsednici Pokrajine vrača milo za drago. Njene izjave, trdi FI, niso nič drugega kot nizkotne zalitve in natolcevanja. Če je potrebovala dva tedna po rimskem sestanku, da je razumela, kaj se je tam dogajalo in je nato odgovorila, potem pomeni, da o tem sploh ni bila informirana. Po njenih izjavah sodeč, piše FI, naj bi imela prav samo Pokrajina, vsi drugi (župana Gorice in Trzica, sindikati, gospodarska združenja) pa naj bi bili v zmoti. To je v nasprotju z dejstvi in zdravo pametjo. Vsak komentar je odveč tudi glede bednih osebnih obtožb na račun župana in sindikalnega predstavnika, ki naj bi bi-

la naivneza, medtem ko naj bi bil predsednik trgovinske zbornice spretel lutkar, ki ju vodi.

Lepo bi bilo, ko bi Pokrajina poslej skrbela samo za svoje posle, kot napoveduje Marcolinijeva, in se ne bi vmešavala v druge zadeve, polemiko zaključuje Forza Italia, vendar pa to ni mogoče, ker se zal vloga Pokrajine ne omejuje na notranjost palace na korzu Italia.

Toliko o izjavi za tisk. S tem v zvezi naj nam bo dovoljena le kratka zaključna ugotovitev: sprico take ravni dialoga med najpomembnejšima javnima upravama na Goriskem, si v bližnji bodočnosti Gorica najbrž res ne more obetati nicesar dobrega.

MENJALNIŠKI TEČAJI

8. avgust 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana*	82,10	82,40	11,54	11,72	7,12	7,52
A banka Koper*	81,70	82,20	11,48	11,69	7,05	7,48
A banka Nova Gorica	-	-	-	-	-	-
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,70	82,15	11,40	11,70	6,80	7,25
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,80	82,30	11,50	11,65	7,00	7,30
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511*	82,06	82,30	11,54	11,70	7,16	7,30
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	82,05	82,45	11,48	11,69	7,10	7,30
Creditanstalt d. d.	81,80	82,50	11,55	11,70	6,90	7,40
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	82,30	82,34	11,67	11,68	7,29	7,32
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,90	82,20	11,40	11,65	7,10	7,30
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	82,05	82,35	11,51	11,69	7,10	7,30
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	82,05	82,35	11,51	11,69	7,10	7,30
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	82,05	82,35	11,51	11,69	7,10	7,30
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	82,05	82,35	11,51	11,69	7,10	7,30
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	82,05	82,35	11,51	11,69	7,10	7,30
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,90	82,15	11,51	11,63	7,10	7,30
Nova kreditna banka Maribor d.d.	81,20	82,25	11,40	11,70	6,90	7,35
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	82,25	82,60	11,50	11,65	7,10	7,50
Poštna banka Slovenije	80,35	82,15	10,60	11,63	6,37	7,28
Publikum Ljubljana, t: 312-57*	82,25	82,28	11,65	11,66	7,24	7,27
Publikum Piran, t: 066/ 747-370*	81,90	82,18	11,53	11,62	7,25	7,35
Publikum Celje, t: 063/ 441-485*	82,10	82,20	11,62	11,67	7,20	7,28
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675*	82,00	82,10	11,59	11,60	7,00	7,29
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355*	80,90	82,15	11,60	11,73	6,90	7,39
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180*	82,15	82,25	11,57	11,63	7,20	7,23
Publikum NM, t: 068/ 322-490*	82,05	82,25	11,58	11,68	7,10	7,28
Publikum Kamnik, t: 061/832-914*	82,20	82,45	11,60	11,65	7,22	7,49
Publikum Portoroz *	81,90	82,18	11,50	11,62	7,20	7,35
SKB d.d., ***	81,80	82,80	11,40	11,90	7,10	7,60
SHP Kranj, t: 064/331-741	82,10	82,30	11,60	11,65	7,10	7,20
SZKB d.d. Ljubljana	82,10	82,43	11,57	11,70	7,10	7,50
UBK Ljubljana, t:061/444-358	81,75	82,40	11,52	11,72	7,10	7,40
Upimo Ljubljana, t: 212-073*	82,25	82,29	11,63	11,64	7,25	7,29

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

8. AVGUST 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1552,00	1615,00
nemška marka	1101,00	1146,00
francoski frank	319,00	332,00
holandski gulden	981,00	1021,00
belgijski frank	53,50	55,70
funt sterling	2480,00	2581,00
irski sterling	2542,00	2646,00
danska krona	284,00	295,00
grška dramma	6,80	7,20
kanadski dolar	1144,00	1190,00
japonski jen	17,00	17,70
švicarski frank	1327,00	1381,00
avstrijski šiling	156,30	162,70
norveška krona	249,00	260,00
švedska krona	217,00	226,00
portugalski escudo	10,60	11,00
španska peseta	12,90	13,40
avstralski dolar	1154,00	1201,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

8. AVGUST 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1560,00	1605,00
nemška marka	1112,00	1132,00
francoski frank	320,00	330,00
holandski gulden	987,00	1010,00
belgijski frank	53,70	54,90
irski sterling	2555,00	2645,00
danska krona	285,00	293,00
grška dramma	6,90	7,50
kanadski dolar	1148,00	1183,00
švicarski frank	1342,00	1372,00
avstrijski šiling	157,20	161,20
slovenski tolar	13,40	14,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

8. AVGUST 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,30	9,00
Avstrija	Posojilnica Sentjakob	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 9. 8. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 81,57 81,83
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 151 z dne 8. 8. 1995 - Tečaji veljajo od 9. 8. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	85,1024	85,3585	85,6146
Avstrija	040	šiling	100	1155,0343	1158,5058	1161,9853
Belgija	056	frank	100	394,9082	396,0965	397,2848
Kanada	124	dolar	1	84,5460	84,8004	85,0548
Danska	208	krona	100	2094,7232	2101,0263	2107,3294
Finska	246	marka	100	2704,6113	2712,7495	2720,8877
Francija	250	frank	100	2353,1214	2360,2020	2367,2826
Nemčija	280	marka	100	8123,1753	8147,6182	8172,0611
Grčija	300	grd	100	—	50,5560	50,7077
Irsko	372	funt	1	—	188,2589	188,8237
Italija	380	lira	100	7,2085	7,2302	7,2519
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2249,8914	—
Japonska	392	jen	100	124,8288	125,2044	125,5800
Nizozemska	528	gulden	100	7248,9592	7270,7715	7292,5838
Norveška	578	krona	100	1842,5798	1848,1242	1853,6686
Portugalska	620	escudo	100	78,1693	78,4045	78,6397
Švedska	752	krona	100	1602,7025	1607,5251	1612,3477
Švica	756	frank	100	9803,8603	9833,3604	9862,8605
Velika Britanija	826	funt sterling	1	183,2669	183,8184	184,3699
ZDA	840	dolar	1	114,5124	114,8570	115,2016
Evropska unija	955	ECU	1	151,2901	151,7453	152,2005
Španija	995	peseta	100	95,1468	95,4331	95,7194

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 9. 8. 1995

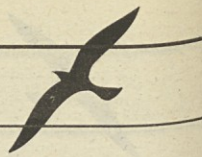
št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	856,014	809,180	1,665,194
57	100.7075%	95.1977%	97.9526		170,000	85,601	80,918	166,519

Tečajnica borznega trga

št.: 148

Datum: 8. 8. 1995

Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	800	(11.95)	11.400		7.8.	11.310	11.800			
PRB	665	(13.65)	15.403*	7,37	8.8.	15.610	15.760	15.780	14.730	34.040
SAL	1700	(9.55)	20.009	3,09	8.8.	20.320	20.500	20.600	19.500	23.211
SKBR	1000	(24.25)	30.565*	6,65	8.8.	31.520	32.200	31.520	29.500	80.019
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RCE1	10.0	2(1.10.95)	100,3	0,4	8.8.	100,0	101,0	100,4	99,0	881
RSO1	8.0	5(30.6.95)	100,4		7.8.	100,3	100,5			
RSO2	9.5	9(14.95)	107,5	50-	8.8.	107,7	107,8	108,0	107,0	10.313
RSO8	5.0	4(31.5.95)	87,1		3.8.	87,6	89,9			
RS11	7.0	5(15.7.95)	95,5		2.8.	94,5	96,5			
RSL1D	8.0	5(30.6.95)	99,7		7.8.	99,1	99,5			
RSL2D	9.5	9(14.95)	105,3		7.8.	105,1				
SKB1	10,0	4(1.11.94)	100,2	03-	8.8.	100,1		100,2	100,2	2.227
SKR1	5.0	3(30.6.95)	70,5		4.8.	70,5				
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	2(28.7.95)	11.650	2,48	8.8.	11.500	12.000	11.650	11.650	157
DAD	10.000	(1.6.94)	96.584*	8,78	8.8.	97.650	119.900	97.650	94.500	31.583
FMD	1715	(24.95)	15.375*	7,45	8.8.	15.500	15.650	15.720	14.850	3.244
GPCR	(10)	23.300			20,7.		23.500			
HMER	(10)	15.700	3,97		8.8.	14.450	15.800	15.700	15.700	47
MKZ	218	(30.3.93)	10.138	4,54	8.8.	10.200	10.440	10.500	9.870	9.662
NKR	200	(26.9.95)	3.849	8,40	8.8.	3.890	3.905	3.700	3.700	12.845
TCIR	(5)	780,3	2,31		8.8.	780,0	785,0	789,0	765,0	3.238
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBP1	2750	(22.6.95)	27.998*	7,68	8.8.	28.250	33.500	28.600	26.900	6.915
PEKP	(10)	27.907*	9,74		8.8.	27.950	30.000	27.950	27.800	642
VBKP	720	(25.5.95)	10.000**	8,91	8.8.	9.700	10.000	10.000	10.000	10
VIP	(10)	41.442			4.8.	41.000	41.750			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,2		26,7.	96,3				
OZG	11,0	4(1.1.95)	98,0		7,8.	97,6	101,0			
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,1		24,7.	99,3	103,5			

LJUTOMER / MEDČLOVEŠKI ODNOSI

Na kakšen način se znebiti delavca?

Če ne drugače, bo pomagalo sodišče

Težak socialno-ekonomski položaj delavcev, izkoriščanja in tudi odpuscanja so vsakodneven pojav. Mnogi morajo marsikaj »požreti« samo zato, da se lahko prezivljajo. Tudi Kristina Mlakar iz Trzca pri Ptujju je ena tistih, ki se jim je življenje obrnilo na glavo.

Zaposlena je bila v ptujski poslovalnici Borovo Trade, d.o.o., s sedežem v Celju. 11. maja letos je prešla sklep posloводства družbe, da je zaradi ukinitve dveh delovnih mest v poslovalnici Ptuj premeščena v poslovalnico Ljutomer, kjer mora 15. maja začeti z delom. Ugovor izvršitve sklepa ne zadrži. Kristina je sklep spštovala, napisala pa je tudi ugovor. Nanj pisnega odgovora ni dobila, poklical pa jo je njihov pravnik, ki ji je dejal, da je ugovor le »čustvena pripoved« in da je predolg. Svetoval ji je, da napiše krajši ugovor, kar je Kristina tudi storila in priložila se vse zdravniške izvide. Premestitvi je ugovarjala predvsem iz zdravstvenih razlogov, saj je bila v za-

dnjih petih letih dvakrat operirana na hrbtenici (ne sme dvigovati bremen, težjih od pet kilogramov), dvakrat pa tudi na Onkološkem inštitutu v Ljubljani zaradi tumorja na dojki. Do novega delovnega mesta v Ljutomeru ima 50 kilometrov vožnje v eno smer. Da pride v službo, mora trikrat zamenjati avtobus oziroma vlak, skupno pa je na poti pet ur dnevno. Samo za prevoze porabi mesečno preko 20 tisoč tolarjev, priznajo pa ji le sedem tisoč tolarjev potnih stroškov. Razliko prokriva iz svoje skromne plače, ki znaša približno 35 tisoč tolarjev. Plača naj bi se uravnavala po prometu - devet odstotkov od ustvarjenega - kar pa ne drži, saj tiste mesece, ko je promet boljši, uprava

enostavno zniža odstotek.

Odgovor na ugovor Kristine je bil iz Celja poslan 4. julija, ceprav dopis nosi datum 21. junij. Ugovor je bil zavrnjen, ker po mnenju kadrovske-socialnega odbora ni razlogov za razveljavitev sklepa. To, da je bila premeščena kot tehnološki višek, je - kot so zapisali - »vsekakor humana odločitev vodstva Borovo Trade«. Že tako čuden lesk te humanosti popolnoma zbledi ob pogledu na oglas v številki dnevnika Večer, ki je izšla 30. junija. Borovo Trade razpisuje delovno mesto prodajalca za svojo prodajalno v Ptujju. Kristina je poklicala upravo, tam pa so ji zatrjevali, da o razpisu ne vedo nič oziroma da ga ni. Poslala jim je kopijo razpisa, odgovora pa ni prejela. V telefonskem razgovoru ji je pravnik Andrej Starman celo zabrusil, naj neha tecnariti, ker ima on dovolj drugega dela. Odnos do delavcev je posebna zgodba, ki teži zaposle-

Do novega delovnega mesta ima Kristina 50 km (Foto: G. O.)

ne. Podjetje, ki je naslednik Borova, je bilo registrirano leta 1992 (od takrat se ukvarja le s preprodajo obutve), večino vodilnih mest pa so zasedli »begunci« iz Borovega sela pri Vukovaru. Ti s svojimi delavci (v Sloveniji imajo preko 50 poslovalnic) vztrajno komunicirajo v hrvaškem jeziku.

Premestitev v Ljutomer je očitno poskus vodilnih, da se na »human« nacin rešijo Kristine Mlakar, ki je podjetju zvesto služila 21 let. Zdaj, ko je bolna in ni vrec manekenka, je ne rabi- jo vec. Da je Kristina dobra

trgovka, so spoznale tudi stranke. Ne nazadnje pa o njeni delavnosti priča tudi to, da pred kratkim, ko je zbolela, ni šla k zdravniku tako dolgo, dokler je v bolnico, z delovnega mesta, niso morali odpeljati z rešilcem. Se pred koncem zdravljenja je »podpisala« in šla, pa ne domov - niso svoje delovno mesto. Kristina mora služiti. Doma jo čakajo trije soloobvezni otroci in mož, ki je že dalj časa brez zaposlitve. In ker je tako, si bo Kristina v boju za preživetje pomagala tudi s sodiščem.

Goran Ohman

LESCE / VERIGA

Preveč delavcev

Danes se bodo predstavniki vodstva podjetja Veriga Lesce sesli s predstavniki sindikatov in se dogovorili, kako bodo resili problem 150 preseznih delavcev.

Gre za drugo stopnjo sanacijskega programa iz leta 1991, ko so odpustili 370 delavcev. Takrat je slo za zmanjševanje števila zaposlenih v proizvodnji, tokrat so na vrsti rezijski delavci. Zmanjšanje števila zaposlenih je namreč pogoj za vnovično konkurenčnost leske Verige. Podjetje 90 odstotkov svojih proizvodov izvozi na tuje trge, kjer je čedalje več ponudnikov s kar nekajkrat nižjimi cenami. Kot ugotavljajo v podjetju, so cene njihovih izdelkov za tuje trge občno previsoke. Tako so jim denimo japonski proizvajalci spodnesli program sidrskih verig, z razpadom Jugoslavije se jim je sesul rudarski program, v Sloveniji pa se rudniki zapirajo, in tudi na področju proizvodnje

snežnih verig je konkurenca vse hujsa, saj so cene čedalje nižje.

V leski Verigi se že skoraj deset let ubadajo z reševanjem tehničnih in razvojnih služb, ki ne služijo svojemu namenu. Prav ti delavci so zdaj na spiskih preseznih delavcev. Petindvajset ljudi ima za svoje delovno mesto pre nizko izobrazbo, zato so jim ponudili delo v proizvodnji. Dokončna odločitev o tem bo sprejeta na današnjem sestanku. Triintriideset preseznih delavcev je soglasalo, da postanejo trajni presežki in doma počakajo na upokoje, dvanaest jih bodo prerazporedili v druge službe, s 1. septembrom pa bo odšlo domov na cakanje tudi devetnajst invalidov.

Mateja Faletić

SLOVENSKE GORICE / NEURJE

Desetminutna toča je najbolj prizadela vinograde

GORNJA RADGONA - Navihta s točo, ki je v ponedeljek popoldne klesala nad Slovenskimi goricami, je na območju občine Gornja Radgona povzročila veličansko škodo.

Toča, ki je padala le slabih deset minut, je najbolj prizadela vinograde, ker je na tem območju pač največ vinogradov, prizanesla pa ni niti koruzi, bucam, sadovnjakom in nekaterim drugim poljščinam. Ze včeraj je posebna komisija iz radgonske občine in upravne enote Gornja Radgona obiskala najbolj prizadete kraje in si ogledala povzročeno škodo. Po besedah člana komisije Petra Cvetkovića so največjo škodo utrpeli v krajih Orehovci, Orehovski Vrh, Police, Zbigovci, Črešnjenci in Rodnosc. V teh krajih je toča uničila približno 40 do 60 odstotkov vinogradov, drugih nasadov in poljščin.

Gre za približno dvesto hektarjev goric ter okrog sto hektarjev drugih poljščin in nasadov. Komisija bo v naslednjih dneh skusala se podrobneje oceniti nastalo škodo, ki jo bodo prizadetim skusali povrniti s pomočjo ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo. Zdaj skušajo prizadeti pridelovalci rešiti, kar se se rešiti da. Delno jim bo najbrž uspelo z dodatnim skropljenjem, v ta namen pa so v kmetijskih zadrukah takoj nabavili večje količine preparatov in skropiv.

Oste Bakal

CELJE / POZABLJENI MEŠČANI

Na robu mesta brez vode

Krajani Anskega vrha napovedujejo zaporo ceste skozi vas

Ce mestne oblasti niti letos ne bodo speljale asfalta do njihovega zaselka in ce ne bodo zacele graditi tudi vodovoda za približno petdeset hiš na Anskem vrhu nad Celjem, bodo krajani 16. avgusta cesto skozi svoj kraj zaprli. Tako so zagrozili v pismu, ki je včeraj prispelo v urad celjskega zupana Jozeta Zimskega.

Anski vrh je pravzaprav hrib nad celjskim mestnim parkom, ki ob bližnjem starem gradu na drugi strani reke Savinje kraljuje na mnogih mestnih vedutah. Po cesti je sicer mimo kapucinskih stopnic pri mestnem parku in nato po Maistrovi cesti na Anski vrh ter nato naprej v Lisce in Košnico kaksne tri kilometre poti, v zračni črti pa je sedlo na Anskem vrhu od starega mestnega jedra oddaljeno manj kot kilometer. Toda ne le, da se domačini v svoja domo-

vanja vozijo po stari makadamski cesti, se več, v hise na Anskem vrhu niti mestni vodovod se ni zasel. Tako je Celje najverjetneje edino izmed slovenskih mest, ki se lahko sramuje dejstva, da morajo ljudje na njegovem obrobju se vedno živeti nekako tako kot pred pol stoletja.

Na Anskem vrhu je tokrat zavrelo, ko so ljudje izvedeli, da niti v letošnjem mestnem proračunu niso predvidena sredstva za asfaltiranje njihovih cest, menda

pa naj bi namesto nje asfalt položili do Lovske koče na Humu, kjer ima precej Celjanov svoje počitniške hišice.

Podpisniki tokratne peticije trdijo, da že več desetletij opozarjajo občinske oblasti na svoje težave, naletijo pa na prav malo posluha. Prav ta mesec naj bi z lastnimi sredstvi začeli asfaltirati krajevno cesto, ki vodi z Anskega vrha naprej v Lisce in Košnico, od občine pa pričakujejo, da bo poskrbela za modernizacijo občinske ceste, ki iz parka vodi do njih. Ce temu ne bo tako, bodo 16. avgusta, le dan po tistem, ko naj bi se iz dopusta vrnil mestni zupan, cesto, ki je nekakšna rezervna povezava Celja z Laskim, zaprli.

Brane Piano

Lastniki so na srečanje pripeljali veliko polepšanih in predelanih hroščev (Foto: B. H.)

Avstrije. Nagradili so tudi klub, ki se je srečanja udeležil z največ člani. Sobotni večer mednarodnega srečanja hroščev je popestrila

skupina Ten High. Udeleženci uspelega mednarodnega srečanja so se v nedeljo razšli z željo, da bi se jih na prihodnjem srečanju

zbralo se več, saj je letošnje udeležbo iz tujine precej zmanjšala vojna v sosednji Hrvaski.

(B. H.)

MURSKA SOBOTA / SREČANJE HROŠČEV

Vsi skupaj so naredili tudi krožno vožnjo po Pomurju

Pretekli petek se je na sportnem letališču v Rakicanu pri Murski Soboti začelo drugo mednarodno srečanje VW-hroščev in drugih volkswagenov na zračno hlajenje z naslovom Strk Tour Slovenija 95, ki je potekalo tri dni.

Organizator srečanja Klub Keeber (hrošč) iz Murske Sobotice je tako gostil več kot 70 hroščev, kabrioletov, variantov, speedstarjev in različnih klubov iz Slovenije, Avstrije, Hrvaske, Madžarske, Nemčije, Italije in drugih držav. Prvi hrošci so na kraj prizorišča prispeli že v petek ob 15. uri. Udeležencem so domačini pripravili spoznavni večer, ki so ga preživeli ob dobri glasbi in zabavnih igrich, obenem pa so preiskusili pristna stajerska in goriska vina. V soboto so se udeleženci odpeljali na krožno

vožnjo po Pomurju, med katero so si ogledali kulturne in naravne znamenitosti Pomurja. Daljši postanek za pokušino pomurskih specialitet so imeli na Kapelskih goricah. V soboto so se pomerili tudi v spretnostni vožnji. Med lepotoi, hrošci seveda, so izbrali tudi najlepšega, lotili pa so se tudi izbora najlepšega v kabriolet predelanega hrošča, ki ga je lastnik pripeljal iz Poštojne. Najlepsi speedstar se je tako pripeljal iz Primorske, nagrada vozniku, ki se je pripeljal najdlje, je pripadla udeležencu iz

CUGARJI - NENAVADNI ANSAMBLI

Prijetni zvoki iz ribeža, cuga, glavnika, klepača...

V zadnjem času v Gornji Radgoni in okolici pogosto zasledimo prav nenavaden ansambel s se bolj nenavadnimi glasbenimi instrumenti. Gre za ansambel »Cugarji« iz Apac, iz cigar nenavadnih instrumentov izvira prav prijetna glasba, pred katero ne more nihče ostati ravnodušen.

Peterka iz Apac je svoj ansambel sestavila iz instrumentov, kot so: »šef« - cug za vlečenje vina iz soda, navadni ribez z katerim so nase babice prale perilo, navadni glavnik za lase in babica - klepac za kose. Zraven sta se harmonika in violina, tako da vse skupaj vsaj malo spominja na »pravi« ansambel. Vodja ansambla, vsestranski Radgončan Tone Rov-

snik, sicer tudi ravnatelj osnovne šole v Apacah, nam je razložil, da so dolgo premišljevali, kakšno ime bodo dali ansamblu in ker je med instrumenti tudi cig, katerega marsikdo v Sloveniji niti ne pozna, so se odločili za ime »Cugarji«. »Sami smo si tudi izmislili igranje na teh nenavadnih instrumentih. Ko smo prvič nastopili na neki reviji folklornih, glasbenih in pevskih skupin, so nas poslušali tudi nekateri glasbeni strokovnjaki, ki si niso znali predstavljati, kakšni bodo zvoki našega ansambla. Ko smo zaigrali, so bili nemalo presenečeni in se niso mogli navediti našemu igranju,« je dejal Tone Rovsnik.

Nastop Cugarjev je mogoče res neverjetno, a prav prijetno poslušati in gledati. Nastopajo sicer sele četrto leto, a se je nekaj članov ansambla že zamenjalo, nekaterim je bilo namreč prenaporno pogosto vaditi in predvsem nastopati, saj so postali tako popularni, da jih vabijo na številne prireditve. Poleg nastopov na raznih revijah in prireditvah so pripravili že vrsto samostojnih koncertov, nastopili pa so tudi v kmetijski oddaji Radia Maribor. Igrajo in tudi pejojo predvsem slovenske ljudske pesmi. Po besedah Toneta Rovsnika je za Cugarje prihodnost obetavna, saj so jih že začeli vabiti tudi iz drugih slovenskih krajev, pa tudi iz sosednje Avstrije.

Oste Bakal, foto: L. Kramberger

PRENOVA
DVORANE
TIVOLI

Kdo si upa ustaviti že začeta dela v mali tivolski dvorani?

Ministrstvo za finance namreč predlaga obnovitev postopka javnega razpisa

LJUBLJANA - Mala dvorana Hale Tivoli je vnovic v središču pozornosti. Pa ne zaradi kakega svetovnega ali evropskega prvenstva, temveč zaradi zapletov v zvezi s prenovo nekega uglednega, danes pa zaradi zoba časa hudo nacetega osrednjega ljubljanskega športnega objekta. Po letih govorjenja o gradnji nove športne dvorane in prenovi stare je mesto Ljubljana vendarle naslo toliko denarja, da vsaj del stare »dame« znotraj malce polepsa.

Objavljen je bil razpis, ki ga je razpisal investitor Zavod Tivoli v sodelovanju s pooblaščenico agencijo za izvedbo del Irtas d. d., prijavilo se je nekaj ponudnikov, potem pa so se začele »igrice«, s katerimi naj bi približno dvesto tisoč nemških mark tako rekoč vrgli skozi okno. Gre za pritožbo enega od ponudnikov za izvedbo del, podjetja Electa inženiring, d. o. o., ki na razpisu ni bilo izbrano, čeprav je ponudilo najnižje cene oziroma za približno dvesto tisoč mark manj kot izbrani ponudnik GP Grosuplje.

Kako izločiti najboljšega ponudnika

Ob odpiranju ponudb je bila komisija - določil naj bi jo investitor na osnovi pisnega pooblastila ljubljanskega župana - v sestavi Matjaz Martincic (Zavod Tivoli), Dušica Certanec (uprave mesta Ljubljane) in Zdravko

Brumen (sklad stavbnih zemljišč) skladno z ustreznimi odredbo dolžna oceniti prispele ponudbe in ugotoviti, ali ponudbe, zpolnjujejo razpisne pogoje. Pri odprtju in oceni ponudb s strani komisije je bila Electa s svojo ponudbo uvrščena v ožji izbor starih ponudnikov (skupaj z Energoplanom, SCT Stanovanjskim inženiringom in GP Grosuplje). Petar Antunovic, direktor Irtasa, nam je povedal, da je bila ponudba Electe zavajajoča, ker ni predložila v postopku zahtevane odločbe o dejavnosti. Razpis je bil namreč končan že 23. maja, Electa pa je za odločbo o dejavnosti zaprosila komaj 25. maja in jo dobila šele 1. junija, torej po končanem razpisu. Zoran Jankovic, direktor Electe, tega ne zanika, vendar trdi, da so imeli predstavniki Electe na sestanku s seboj tudi staro odločbo o opravljanju dejavnosti,

vendar je od njih nihče ni zahteval. Komisija je ponudnike izpraševala le o operativnih nalogah pri izvedbi izvajalnih del, in ker se investitor v svojem odgovoru na pritožbo Electe sklicuje na to formalno pomanjkljivost, je komisija očitno že na začetku zagrešila napako, ker je Electo sploh uvrstila v nadaljnji izbor in njeno ponudbo ocenila kot kompletno.

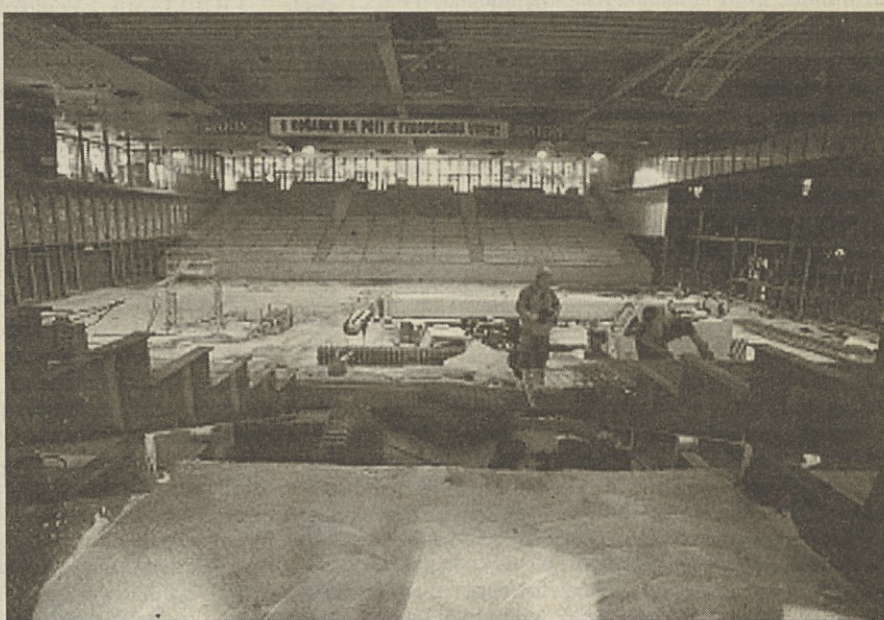
Po besedah Antunovica je bil drugi razlog za zavrnitev Electine ponudbe ta, da ni predložila pisnega zagotovila svojega koope-ranta za izvedbo del (GP Bežigrad), saj je sama le organizacija za inženiring. Direktor Irtasa namreč trdi, da Electa za seboj ni imela taksnega izvajalca, ki bi nerealne (nizke) cene Electe lahko tudi zagotovil, prav tako pa trdi, da je zaradi dobrega poznavanja GP Bežigrad in mehanizacije njihovega III. sektorja prepričan, da GP Bežigrad tudi do novega leta ne bi bilo sposobno izvesti prenovitvenih del. Poleg tega Electa po njegovem mnenju doslej še ni opravljala tako zahtevnih gradbenih del. Prav nasprotnega mnenja pa je

Jankovic, ki pravi, da je izjava investitorja, ki trdi, da morajo ponudniki vedno javnega naročila opraviti sami, zavajajoča, saj tudi izbrani izvajalec GP Grosuplje, ki že pridno obnavlja malo dvorano, sam opravi le groba betonska dela, za vsa druga obrtniška in instalacijska dela pa poskrbijo njegovi kooperanti. V razpisnih pogojih tudi ni bilo zahteve po pisnem zagotovitvi koope-ranta za izvedbo del, zaupanje investitorja pa je Electa zavarovala z bankno garancijo. Antunovic sicer priznava napako komisije in dodaja, da je bila Electa v drugi krog uvrščena ravno zaradi njegovega priporočila, saj je bil prepričan, da je sposobna izpeljati zahtevni projekt.

Zanimivo je tudi to, da je v času pogovorov s komisijo direktor sektorja III GP Bežigrad Miro Žorž v telefonskem pogovoru direktorju Antunovici zagotovil, da je njihova organizacija pripravljena izvajati gradbena dela v mali dvorani Tivoli in da bodo dela opravili v dogovorjenem roku, če bo kot ponudnik izbrana Electa.

Ministrstva »moralno« podpirajo Electo

Zaradi teh nepravilnosti je oskudovana Electa zahtevala revizijo postopka javnega razpisa, direktor Jankovic pa je že napovedal tožbo, če obnovitvena dela ne bodo ustavljena in razpis ponovljen. Ker sta Zavod Tivoli in Irtas zadržala, da nista pristojna za revizijo postopka, se je Electa odločila, da zahtevek za revizijo

postopka javnega razpisa pošlje tudi ministrstvu za solstvo in sport, ministrstvu za finance in mestnemu županu Dimitriju Ruplu. Tu pa se je stvar vnovic zapletla. Ministrstvo za solstvo in sport ugotavlja slabosti razpisa oziroma izvedenega postopka, vendar se razglasa za nepristojno. Ob tem pa poudarja, da z že dogovorjenimi sredstvi ne bo podpiralo prenov, če vseh teh problemov ne bo razčistil ustanovitelj, kateremu predlaga usklajevalni sestanek. Tudi ministrstvo za finance je v svojem mnenju ugotovilo, da je zahtevek za revizijo postopka javnega razpisa utemeljen, saj so bila večkrat kršena določila odredbe. Ker pa ministrstvo za finance očitno nima izvršilne moči, predlaga naročniku, Zavodu Tivoli, naj javni razpis, ki je predmet revizije, razveljavi in ga znova izvede tako, kot

določa odredba. Ker pa, kot kaže, tudi mestna občina nima nikakršnih pristojnosti (čeprav je lastnik objekta in financira obnovo), se lahko upravičeno vpraša, kdo ima torej dovolj pristojnosti, da zaustavi obnovitvena dela.

S kateregakoli zornega kota gledamo na nastali zaplet, lahko ugotovimo, da je bilo kljub načelu o smotrni porabi proračunskega denarja v tem primeru navzoče potratno ravnanje z denarjem davkoplačevalcev. Vprašanje, kako sta bili zagotovljeni strokovnost in objektivnost presoje pri izbiri komisije ter zakaj je izbrani izvajalec začel z deli že pred podpisom pogodbe z naročnikom, nakazuje obstoj zakulisnih iger, čeprav Antunovic trdi, da ni bilo »v igri« nikakršnih nepravilnosti, nepoštenosti ali podkupnin in da je bilo celotno ravnanje komisije

popolnoma v skladu s pravili iz uradnega lista. Dodal je se, da obnova ne more biti ustavljena in razpis ponovljen, prav tako pa odredba iz uradnega lista in javni razpis ne omenjata nikakršnih sankcij. Ali to morebiti pomeni popolno svobodo razpolaganja z denarjem davkoplačevalcev brez nadzora?

Ustavitelj del na objektu bi resda pomenila dokaz spoštovanja pravnega reda in zakonitosti, vendar pa bo kot ponavadi najkrajšo potegnili sport. In ob takšnem razmetavanju denarja mi pride na misel mlada moska rokometna reprezentanca, ki ji država za promocijo na SP v Argentini nikakor ne more zagotoviti potrebnih sredstev, tako da mladci preko oglasov v časopisu državljane prosijo za prostovoljne prispevke.

Peter Butolin,
foto: Barbara Reya

SLADKORNA BOLEZEN / ANICA LIKAR KVAS

Z diabetesom do maratona

Pri nas je 70 tisoč diabetikov, vendar mnogi sploh ne vedo za svojo bolezen

LJUBLJANA - Diabetes je bolezen, ki traja vse življenje. Zato za diabetike v sali tudi pravijo, da niso bolniki, ampak ljudje s sladkorno boleznijo. Ta spremeni način življenja, a je kljub temu mogoče živeti zelo dejavno in se ukvarjati s športom. To potrjuje tudi Anica Likar Kvas, ki se že 27 let zdravi z injekcijami insulina in ki je ne le navdušena tekalka, temveč tudi maratonska. Lani je pritekla na cilj slavnega maratonskega teka v New Yorku.

V svetu se razvija nov način urejanja sladkorne bolezni, o čemer so govorili strokovnjaki - diabetologi, fiziatri, fiziologi, prehranbeniki in diabetiki sportniki na lanskem svetovnem kongresu v italijanskem Paestumu. Letošnji kongres Mednarodne atletske zveze diabetikov (IDAA), na katerega odhaja tudi Anica Kvas, pa je ta mesec v Vancouveru v Kanadi. »S kongresa, že sedmega po vrsti, želim odne-

sti predvsem nove izkušnje in jih posredovati na naša tla preko Zveze diabetikov Slovenije,« se dodaja. S športom se je začela ukvarjati pred petnajstimi leti, ker je ugotovila, da samo z dieto in insulinom ne more preživeti. Na predlog zdravnika je poskusila, čeprav je dvomila o uspehu, potem pa je spoznala, da bo sla brez večje dejavnosti pot samo se navzdol. Skozi ukvarjanje s tekom, planinarjenjem, plava-

njem in kolesarjenjem je začela bolj spoznavati tudi samo sebe: kakšna je kot osebnost, kako z rekreacijo pozitivno vpliva na sladkorno bolezen in psihično stanje. »Odkrila sem, da sem zelo vztrajna,« razlaga, »in zelo sem bila presenečena tudi nad svojo ambicioznostjo, in sicer v dobrem smislu. Zaradi bolezni in občutka nemoči je bilo prej vse to zavrti.« Zlasti se ji zdi pomembno, da je odkrila odnos do

sebe: »Ce imaš rad sebe, imaš raje tudi druge. Ce imaš v sebi utrjen ta odnos ljubezni, je problemov veliko manj.« Udeležuje se tekov po Sloveniji in spoznava tudi veliko prijateljev. Tako je »pritekla« tudi do New Yorka, čeprav je na začetku dvomila. Z njo je odpotovala sestra, ki pozna njeno bolezen. Pred maratonom je imela trenutke hude stiske, ko se je sprasevala, ali bo sposobna pravilno ukrepati ob

možnih krizah na 42 kilometrov dolgem teku. Za to namreč ni potrebna samo dobra fizična in psihična pripravljenost, ampak predvsem osebne izkušnje. Z nasmehom dodaja, da je pravzaprav sreča, da je postala diabetik in je začela teči, saj sicer New Yorka najbrž ne bi nikoli videla. Zdravniki zdaj na sploh zelo podpirajo gibanje kot sestavni del življenja diabetika. Mladi imajo pri tem večjo možnost, a po besedah Anice Kvas obenem tudi večjo skrb, kako usklajevati hrano, insulinsko terapijo in telesni napor. »Nekaj bi morali storiti tudi za starejše, ki jih je med diabetiki največ in ki potrebujejo spodbudo,« poudarja Anica. Zadnje case pa se čedalje več govori o problemih spolne moči pri moskih diabetikih. Zmanjšana spolna moč je namreč eden skrb vzbujajočih spremljavalnih pojavov sladkorne bolezni.

Katarina Novak,
foto: Barbara Reya

ROMSKA PROBLEMATIKA

Romi živijo »na črno«

Zgled je novo naselje pri Novem mestu

NOVO MESTO - V zvezi z reševanjem perečih romske problematike se je konec tedna v Krškem, Novem mestu in Semicu mudila vladna delegacija. V njej so med drugimi bili tudi Peter Winkler, direktor urada za narodnostni, Anka Osterman, državna sekretarka v ministrstvu za delo, in mag. Dusan Blagjanec, državni sekretar v ministrstvu za okolje in prostor.

Glavni namen obiska je bil seznanitev s problematiko prostorskega urejanja romskih naselij. Velika večina romskih naselij na Dolenjskem, Posavju in Belokrajin je komunalno neurejenih in nelegaliziranih, poleg tega pa se v zadnjem času pojavlja čedalje več crnih gradenj. V novomeški občini v desetih naseljih živijo 625 Romov, od tega 309 v največjem romskem naselju Zabjajk pri Novem mestu. Tu so v novem delu naselja, imenovanem Brezje, s pomočjo občine že zgradili 20 zidanih hiš, se 20 pa je predvidenih za gradnjo. Ta del naselja je

tudi legaliziran in kot takšen zgled reševanja v prihodnje. Zaradi premajhnih finančnih sredstev se v občini pri tem pojavljajo problemi odkupov zemljišč od Sklada stavbnih zemljišč ter crnih gradenj na nelegaliziranih zemljiščih. Tu so zatajile tudi inspekcijske službe, ko niso takoj reagirale, temveč po nekajletnem prebivanju Romom odklopile elektriko. Mag. Blagjanec je ob tem pojasnil, da je urejanje prostora v pristojnosti občine, ki tudi sprejema legalizacijsko dokumentacijo. Do 25. avgusta je na ministrstvu za okolje še odprt razpis o sofinanciranju lokacijskih dokumentacij naselij, na katerega se morajo prijaviti občine, ki bi s tem lahko uredile dokumente glede ureditve romskih naselij. Zato je se predlagal, da bi občine ustanovile nekakšne neprofitne stanovanjske organizacije, ali zadrage, ki bi opravljale naložbene posle na teh zemljiščih. Tako bi se pridobila tudi sredstva od drugod in ne le iz občinskega proračuna. Jože Zura

Na svetu ima približno sto milijonov ljudi diabetes. V Sloveniji jih je več kot 70 tisoč. Vsako leto jih za sladkorno boleznijo pri nas zboli približno pet tisoč, kar dva tisoč petsto pa jih zaradi zapletov umre. Mednarodna federacija za diabetes (IDF) je ugotovila, da več kot polovica ljudi, ki ima sladkorno bolezen, sploh ne ve, da jo ima.

Unesco razglasil del Neaplja za svetovno kulturno dediščino

NEAPELJ, (dpa) - Zgodovinski center južnoitalijanskega pristaniškega mesta Neapelj je organizacija Združenih narodov za kulturo UNESCO razglasila za svetovno kulturno dediščino. Med največje znamenitosti sodi grad Castel Nuovo iz trinajstega in kraljevski dvorec iz sedemnajstega stoletja, kjer je bila pred letom dni konferenca sedmih najbolj razvitih držav z ameriskim predsednikom Billom Clintonom in jeseni leta 1994 svetovna konferenca o zatiranju organiziranega kriminala. Pred »Palazzo reale« se nahaja »Piazza del plebiscito« s polkroznimi kolonadami (stebrišnimi hodniki) in cerkvijo San Francesco di Paola. Med številne druge umetnine središča mesta spada pri Neapeljčanih posebej priljubljena zakladnica svetega Januarja.

Poletni utrip v Revolverju

LJUBLJANA - Poletna številka Revolverja prinaša pocitniška doživljaja iz raznih potovanj, campov, konferenc, ki nas seznanjajo z homoseksualno sceno v tujini, seveda pa je nepogrešljivo tudi dogajanje na domači sceni - na primer na ventilih roza disca, ki je obsirno pospremljeno s fotografijami. Osrednja zanimivost so vsekakor intervjuji z Laurie Anderson, angleškim romanopiscem Francisom Kingom in z japonskimi umetnicami, imenovanimi O.K. girls Dump Type skupine, ki je pomladi nastopila v Cankarjevem domu. Svoje vtise s prvega festivala odrskih umetnosti - Exodosa - je posredoval Gusti Leben, ki se je najbolj pohvalno razpisal o Jozsefu Nagy in DV8 Physical Theatru. Kot ponavadi lahko tudi tokrat beremo osebnoizpovedno pisanje (denimo utrinjki iz življenja gaya na vasi), v katerem prevladuje tematika intimnih medosebnih odnosov. (A. P.)

NOVO V KINU

Leon

Kriminalka, scenarij in režija: Luc Besson, igrajo: Gary Oldman, Jean Reno, Nathalie Portman, distribucija: Cenex, predpremierno prikazovanje od petka v letnem kinu Rio v Ljubljani

Film mogoče poznate kot The Professional in je prvi angleško govoreči film Luca Bessona. Gre za zgodbo o nedotakljivem in neunicljivem morilcu Leonu (Reno). Vendar prostor v njegovem srcu najde deklica (Portman), ki osiroti in nima nikogar, h komur bi se lahko zatekla, razen Leona. Je pravo Leonovo nasprotje in mogoče prav zato postane njegova Ahilova peta. Nad New York, kjer se dogaja film, pade senca - zdi se - vedno navzoče oborožene nevarnosti. New York ogroža Leon? Tako se sicer zdi, a kaj ima za bregom psihopatski policaj (vedno najboljši Gary Oldman)? (I. P.)

Hitri in mrtvi

The Quick and the Dead, western, scenarij: Simon Moore, režija: Sam Raimi, igrajo: Sharon Stone, Gene Hackman, Leonardo DiCaprio, Russell Crowe, distribucija Continental Fun, premiera jutri v ljubljanskem kinu Siska

Skrivnostna zenska (Stone) je v mestecu Redemption prišla ubit vodjo tega vrazjega mesta Heroda (Hackman), cloveka, ki je njeno življenje spremenil v prav takšno puščavo, kot je tista, po kateri prihaja. Demoni, ki so jo potisnili v ta usodni prepad, pa jo zdaj ovirajo in zdi se, da bo ona edina oblezala v prahu, ko bo spopada med njo in Herodom konec. Herod v svojem mestecu organizira prav posebno tekmovanje v hitrem potegu pistole. Zmagovalcu sicer obljublja mastno nagrado, a zmagovalec je vedno Herod sam. Tokrat se na tekmovanje prijavi tudi skrivnostna zenska. (I. P.)

Namesto drobilca za led Sharon tokrat vihti pištolo

KULTURNA POLITIKA / PREGLED SUBVENCIJ MINISTRSTVA V LETU 1995

Prednost knjigam, filmu in dediščini

LJUBLJANA - Vsako leto po sprejemu državnega proračuna ministrstvo za kulturo izda knjizico Pregled (so) financiranja kulturnih programov in projektov, v kateri objavi podatke o razporeditvi državnega denarja, namenjenega kulturi. Letosnjo izdajo, ki so jo pripravili mesec dni po sprejemu državnega proračuna, in letosnje finančno najobsežnejše kulturne projekte je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavil kulturni minister Sergij Pelhan, ki je hkrati posredoval tudi napovedi za predlog proračuna v letu 1996.

Sredstva, namenjena posameznim kulturnim projektom, so torej tudi letos zelo pozno objavili (državni proračun za leto 1995 so sprejeli na začetku julija in v domala istem času, ko je ministrstvo za kulturo že objavilo razpis za financiranje in sofinanciranje kulturnih projektov v letu 1996!), približno 95 odstotkov pogodb za njihovo financiranje pa tudi podpisanih. Vsakoletna zamuda seveda pomeni, da imajo organizatorji vseh kulturnih projektov v času od začetka leta do sprejema proračuna - gre torej kar za polovico kulturnih programov - pogosto zelo velike težave z izpeljavo svojih projektov.

Letosnji kulturni proračun je sicer višji od sprva predlagane vsote; iz 10,8 se je povzpela na 12,4 milijarde tolarjev, kar znaša 2,41 odstotka celotnega proračuna (lani 2,35 odstotka) oziroma 0,81 odstotka nacionalnega bruto družbenega dohodka, kar je precej manj kot v razvitih svetih.

Kot je dejal kulturni minister, bo naša družba naložbam v kulturo in kultur-

nim programom letos namenila okroglih 17,2 milijard tolarjev; 12,4 milijard tolarjev bo, kot smo že zapisali, prispevala država oziroma ministrstvo za kulturo, 4,8 milijard občine, približno 15 odstotkov sredstev pa bodo s svojimi prihodki prispevale kulturne ustanove. Letosnji kulturni proračun so usklajevali z novim zakonom o lokalni samoupravi in novim sistemom občin. Sredstva, ki jih namenjajo kulturi slednje, se zmanjšujejo, kar velja zlasti za nakup knjig v javnih knjižnicah. V Sloveniji je razmerje med sredstvi, ki jih prispeva država, in sredstvi lokalnih skupnosti slabše kot na zahodu, kjer po ministrovih besedah ni države, v kateri bi delež državnega financiranja presegel 50 odstotkov (pri nas do 70 odstotkov). Zato se na ministrstvu zavzemajo za decentralizacijo financiranja, zlasti glede lokalnih ustanov, ki ne sodijo med nacionalne kulturne ustanove. Doseči želijo razmerje 55 odstotkov sredstev države proti 45 odstotkom sredstev občin.

Med novostmi letosnjega proračuna je zvišanje števila subvencioniranih knjig (slovenskih in prevedenih). To se je iz 130 do 145 knjig, kolikor jih je ministrstvo subvencioniralo v zadnjih petih letih, povisalo na približno dvesto, kar ustreza subvencijam iz druge polovice osemdesetih let. Približno sto milijonov tolarjev bodo letos namenili opremljanju knjižnic. Naslednji letosnji obsežnejši projekt, ki so mu namenili sto milijonov tolarjev, je preureditev ene izmed stavb na Metelkovi v Ljubljani za potrebe Etnografskega muzeja. V naslednjih dveh letih planirajo preureditev tudi drugih dveh zgradb. Novi prostori na Roski so planirani tudi za Restavratski center RS, v naslednjem letu pa se za potrebe arhiviranj. Država je odkupila Pristavo na Bledu, v kateri bo shranjena donacija Jožeta Čiube (približno tri tisoč slik in grafik), v prihodnjem letu nameravajo ustanoviti sklad za ureditev stavbe. Viba film bo v letosnjem in prihodnjem letu dobil 800 milijonov tolarjev (letos nameravajo urediti studio), filmsko produkcijo pa namerava ministrstvo podpreti v okviru treh celovečercov in več kot deset kratkih filmov. Na ministrstvu računajo na prostore policijske postaje v Postojni, v kateri bi uredili Kraski mu-

zej, katerega neobstoj za zdaj predstavlja luknjo v mreži slovenskih muzejev. Med izstopajoče projekte, ki jih je ministrstvo letos podprlo, sodijo še preureditev zbirke ljubljanskega Muzeja novejših zgodovine, postavitev skansen (muzeja na prostem) v Racjem dvoru, projekt Gotika v Sloveniji, ki ga zaradi finančnega obsega 80 milijonov tolarjev niso mogli financirati v celoti, ter izvedena sanacija Slovenske maticice in Društva slovenskih pisateljev.

V prihodnjem letu nameravajo nameniti milijardo tolarjev obnovi kulturne dediščine, 400 milijonov tolarjev nakupu knjig v knjižnicah, sanaciji in prenovi Drame ter izgradnji srednjega trakta Narodne galerije. Ministrstvo teži tudi k uveljavitvi kulturnega tolarja (predlog o zakonu zanj vlagajo v parlament v tem času), sprejema področnih kulturnih zakonov ter nacionalnega kulturnega programa in inspekcijske službe.

Vojko Urbancic

DVANAJST LIKOVNIH MUZEJEV

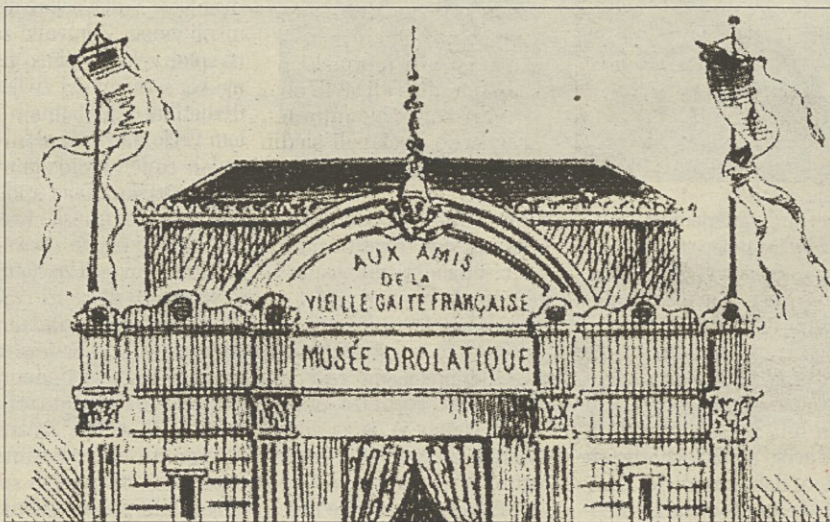
V slavo mogotcev in umetnikov

Denar, ki so ga evropski mogotniki stoletja pobirali vdanim in delovnim kmetom in meščanom, so znali uporabiti za marsikaj, med drugim tudi za prikaz božje in (seveda) svoje slave. Med ostalim tudi tako, da so zaposlili likovne umetnike, ki so znali oboroženi z dletom in copicem - abstraktni pojem slava prevesti v vidno, oprijemljivo obliko, hkrati pa poskrbeti, da so kipi in slike oznanjali tudi slavo njih samih in slavo genialnosti, po kateri so se locili od ostalih tuzemcev. Nastajale so pomembne cerkvene in posvetne zbirke, ponos lastnikov, ki so jih priložnostno prav radi pokazali vsem izbrancem, na katere so želeli narediti vtis.

V revolucijah v zadnjih stoletjih je »ljudstvo« vladarske zbirke nacionaliziralo, nad portale vladarskih rezi-

denc pa obesilo napise »Nacionalna galerija«. Oddlej služijo slavi držav in nacij, strokovnjaki v njih pa sistematično bogatijo zbirke, varujejo dela, jih restavrirajo in strokovno analizirajo. Hkrati so v galerijah akumulirali in centralizirali tako ekstremne zaklade, da gredo števila del v depojih v stotisoče, zato je v njih janosti na ogled le izbor. Izbor del, ki so nastala po povsem druga okolja, v njih živela in bila z njimi v sozvočju, v galeriji pa to izgubila. V muzeju kot bleščeči kletki, zivalskem vrtu z zgodovino umetnin, namenjenem safarjem ljubiteljem likovne umetnosti (brez sale, primerjava ni povsem odvec - tudi ljubljanski zivalski vrt je uvrščen v vodil po slovenskih muzejih). Dvanajst najpomembnejših si bomo na kratko, z bistvenimi podatki in najprezentančnejšim delom iz njihovih zbirk ogledali v prihodnjih dneh.

(V. U.)

Muzej kot tempelj dobrega okusa na časopisni karikaturi (Francija, 1867)

Franček Bohanec: Razdrta gnezda

Roman, izdala Zalozba Viharnik, Ljubljana 1995, 191 strani, broširana izdaja, 15x21 cm.

Roman Razdrta gnezda je sestavni del trilogije, v kateri sta se romana Stopa in reka ter Kanje. Z novim romanom avtor razpleta pripovedi iz prejšnjih dveh, ki govorijo o ljudeh ob Kolpi v letu 1942, ko so si italijanski okupatorji zaman prizadevali zlomiti odpor domačinov. V slovensko beletristiko nova trilogija prinaša nove vsebine iz vojne tematike, predvsem zaradi opisa duševnih stanj posameznikov, ki pričajo o tragicnosti vojne. Avtor knjige je pisal že v dijaških letih v Mariboru, po letu 1941 kot begunec v Ljubljani, pozneje pa tudi kot dejavni udeleženec NOB. Svoja razmišljanja je ohranil v dveh knjigah, v pogovorih s slovenskimi pisatelji, z naslovoma Literarno omizje in In memoriam. Bil je sourednik zbirke Nasa beseda, za katero je napisal Biografsko berilo, je pisec monografije o Ivanu Tavčarju in dveh knjig z naslovom Živa stvarnost ter urednik izbranih del Ivana Potrca. Kot kulturni delavec je Franček Bohanec ves čas povezoval starejša pisateljska imena s sodobnim časom. Tudi njegov stil omogoča, da iz realistične tradicije sili v svet sodobnega in modernega oblikovanja. (K. Z.)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 31. 7. do 6. 8. 1995)

Število gledalcev v Ljubljani niha iz tedna v teden (tokrat jih je bilo 11.839), a rezultati so kljub vsemu v povprečju boljši od lanskoletnih v istem času, ko jih je kar dva tedna zapored v kino prišlo manj kot deset tisoč. Novi filmi so **Tomazek**, **Zgodba iz Bronxa**, **Gospodari lutk** ter predpremierna **Apollo 13** (dve predstavi, 234 gledalcev, 140.000 tolarjev) in **Najini mostovi** (ena predstava, 146 gledalcev, 87.600 tolarjev) - slednjima tokrat se ni uspelo priti na lestvico. **Podli fantje** ze tretji teden vodijo in pričakujemo lahko, da bodo najpoznejše v dveh tednih presegli mejo 20.000 gledalcev in se s tem dokončno utrdili kot drugi najuspešnejši film letošnje poletne sezone.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupiček v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni seštevek predstav, gledalcev in izkupička.

1. Podli fantje / Continental		
30 (118)	4.230 (15.929)	2.011.000 (7.703.750)
2. Tomazek / Karantanijski film		
14 (14)	1.260 (1.260)	630.000 (630.000)
3. Zloba / Trias WTC		
21 (95)	1.142 (7.641)	544.600 (544.600**)
4. Zgodba iz Bronxa / Trias WTC		
22 (22)	848 (848)	424.000 (424.000)
5. Zbogom, sinko / Karantanijski film		
21 (54)	747 (1.994)	359.700 (967.000)
6. Slaba družba / Cenex		
14 (17)	692 (860)	346.000 (430.000)
7. Gospodari lutk / Cenex		
12 (12)	655 (655)	327.500 (327.500)
8. Butek in butec / Lj. kinematografi		
12 (215)	535 (44.563)	255.200 (21.638.500)
9. Moje življenje / Carnium Trade		
15 (19)	512 (727)	285.300 (392.800)
10. Rob Roy / Karantanijski film		
9 (78)	290 (4.770)	133.800 (2.303.600)

Na mednarodni lestvici (Velika Britanija, Francija, Nemčija, Španija, Nizozemska, Švedska, Avstralija in Japonska) je položaj v tednu od 17. do 23. julija ostal nespremenjen, razen na 5. mestu je novinec Judge Dredd zaradi solidnega starta v Veliki Britaniji izrinil Podle fante. V kratkem je mogoče pričakovati, da se bo med prvih pet prebil se Apollo 13 (njegova premiera je bila konec julija na Japonskem), ki je v ZDA potreboval le štiri tedne, da je krepko presegel »magično« mejo sto milijonov USD in je tamkaj trenutno tretji najuspešnejši film letos (pred njim sta Batman za vse case in Pocahontas). Navajamo izkupiček v milijonih USD.

1. Batman za vse case	16,7 (35)
2. Die Hard With a Vengeance	14,4 (47)
3. Casper	4,7 (13,8)
4. First Knight	2,8 (6,1)
5. Judge Dredd	2,6 (2,6)

Igor Kernel

NEMČIJA PONESREČENA OBNOVA

Porušil se je stolp in pokopal delavce

V središču Jene se je porušil stolp iz leta 1430; umrli so trije delavci, enega še pogrešajo

JENA - V središču vzhodnonemškega mesta Jene se je včeraj popoldne porušil srednjeveški stolp. V nesreči so umrle tri osebe, medtem ko so bile štiri hudo ranjene. Po nekaterih virih je bilo se nekaj ljudi lažje ranjenih. Stolp, visok približno 30 metrov, je bil vsem znan kot Rdeči stolp - zgrajen je bil namreč iz rdeče opeke. Poslopje iz leta 1430 je bilo del mestnih srednjeveških utrd in so ga te dni popravljali. Med žrtvami, ki so jih reševalci našli pod ruševinami, so trije delavci, ki so se v tistem trenutku nahajali v poslopju. Reševalne ekipe (na sliki AP) se iščejo med ruševinami, saj ne izključujejo možnosti, da bi lahko pod opeko našli še enega izmed delavcev.

ODKRITJE / NOV LJUBIMEC LADY D

Mišičast igralec ragbija strl srce princese Diane

Kapetan angleške reprezentance Carling protestira

LONDON - Princeza Diana, ločena žena večnega prestolonaslednika Charlesa, se vedno bogato polni stolpce angleškega bulvarnega tiska. Seveda - kot v preteklosti - s svojimi domnevnimi ljubezenskimi avanturami.

Po pisanju skandalističnega časopisa News of the World naj bi se tokrat Dianino nemirno srce ogrelo za postavnega 29-letnega Willa Carlinga, kapetana angleške ragbiske reprezentance. Slednji je včeraj ostro protestiral zaradi pisanja Murdochovega časopisa, zanikal vest, da naj bi bil novi Dianin ljubimec, in najavil tožbo. Diana, ki je že vaje na tovrstnih novinarskih nizkih udarcev, naj bi se na nezazelen poseg v zasebno življenje odzvala bolj umirjeno, angleško: menda je zavzdihnila.

Carlingovi protesti in Dianina nemoč vsekakor niso mogli zaježiti plaze novih bolj ali manj senzacionalističnih novic o valeski princesi in njenem sedanjem golobčku. The Sun, drugi časopis Murdochovega papirnatega imperija, je včeraj objavil vrsto novih podrobnosti o kraljevsko-sportnem paru. »Will telefonira Dianini z vseh koncev sveta,« se je glasil naslov čez celo stran, pod njim pa je pisalo, da je najbolj znani angleški igralec ragbija marca letos Dianini dvakrat telefoniral v Svico, kjer je bila z otrokoma na oddihu.

A to se ni vse. Telefoniral naj bi ji tudi iz Hongkonga, a zaman, ker naj bi Diana le nekaj minut prej zapustila hotel in se vrnila v domovino. Zaradi lepe princese naj bi

Carling tudi zanemarjal svoje družinske in sportne dolžnosti. Ko se je pred nekaj meseci angleška ragbiska reprezentanca odpravljala v Južno Afriko na finale svetovnega pokala, naj bi kapetan zamudil kar za pol ure. Toliko casa so ga morali namreč zena in reprezentančni kolegi kakati na letališču, ker se je bil vrli Will zakašnil pri Dianini (angleški novinarji so s skorajda švicarsko natančnostjo izračunali, da je tisti zmehek trajal tri ure!).

Casopisom naj bi te podrobnosti izdala Carlingova nekdanja tajnica Hillary Ryan, seveda proti masnim placilom. Klepetulja je izjavila, da so njemu nekdanjemu delodajalcu v urad napeljali posebno telefonsko linijo, in to samo za klice princeze Diane. To navsezadnje le potrjuje, da »grehi« najmlajših predstavnikov angleške kraljevske rodbine tečejo po telefonskih zicah.

Telefon je bil sodobni Kupido, ki je združeval Dianino in prodajalca avtomobilov Jamesa Gilberta (tistega, ki ji je nadel pikantno ljubkovalno ime zenskega spolnega organa); po telefonu je Diana iskala lastnika antikvariat Oliverja Hoara, ko jo je »zasacila« njegova zena. A tudi njen ločeni mož Charles ni bil nedolžen po telefonu, ko je svoji ljubici Camilli vroče izpriceval željo, da bi bil rad njen ... damski vložek. Seveda brez krone, saj je malo verjetno, da jo bo Charles - po toliko lastnih in zeneh ljubezenskih avanturah - sploh posadil na glavo.

Nacist Priebke v strahu pred izgonom trdi, da je grešni kozel italijanskih političnih spletk

BUENOS AIRES - Erich Priebke, 82-letni esesovski stotnik, ki se je udeležil pokola pri Ardeatinskih jamah in je kriv ustrelitve še petih oseb, ki niso bile na seznamu žrtv, je trenutno v hišnem priporu v mestu San Carlos de Bariloche. Tam čaka na razsodbo argentinskih oblasti, ki morajo odločiti, ali ga bodo izročile Italiji. Ze 14 mesecev, odkar je v hišnem priporu, ni dajal izjav; zdaj ko se sodna razprava o njegovi izročitvi italijanskim oblastem bliža h koncu, pa je sklenil spregovoriti.

»Menim, da me izkoriščajo v politične namene,« je izjavil v intervjuju z novinarjema agencije Ansa in argentinske

revije Gente. »Po 50 letih se spet ukvarjam z mojim primorom. Imajo me za gresnega kozla in se znašajo nad mano kot nad zadnjim Mohikanom.« Zvito je pristavil: »Rim mi je zelo pri srcu in sem ga večkrat obiskal kot turist, da pa bi se tja vrnil kot zapornik, se sliši res stranso.« Argentinski sodnik Leonidas Moldes je že privolil v Priebkov izgon v Italijo na temelju 13. in 185. člena vojaškega pravilnika, Priebkovi odvetniki pa so takoj vložili priziv, zato argentinske oblasti njegov dosje se preučujejo.

Nekdanji esesovec se spominja: »Res je, da sem imel v rokah slavni seznam (z imeni

tistih, ki so jih obsodili na smrt kot povračilo za atentat v ulici Rasella, kjer je izgubilo življenje 32 oseb, op. ur.). Toda po navodilih polkovnika Herberta Kapplerja je pokol organiziral stotnik Karl Schuetz, šef četrtga oddelka, h kateremu je sodila tudi politična policija. Sam nisem prisostvoval zasliševanju in nisem aretirani nikogar.«

Priebke trdi, da je 24. marca 1944 k jamam prisel uro pred začetkom pokola, ko so se začeli prihajati tovarnjaki z ujetniki. Kapetan Schuetz je navzocim razložil, kako bodo morali postopati, in zagrozil, da bo vse, ki ne bodo ubogali, doletela usoda talcev. Priebke

trdi, da je ubil nekega ujetnika, ker je pac ubogal ukaze. Nato se je moral vrniti v Rim; takrat so pobili sele polovico obsojencev, seznam pa je predal stotniku Clemensu.

Iz dokumentov izhaja, da sta se Priebke in Schuetz naslednjega dne opravičila Kapplerju, ker je bilo ubitih pet žrtv več, kot jih je bilo na seznamu, toda Priebke trdi, da je h Kapplerju v resnici sel Clemens. Se več, ogorčeno trdi, da so njegov primer nalasc potegnili na dan sele zdaj, ko ni več prič, ki bi mu lahko pomagale utemeljiti njegove trditve.

Seveda je jasno, da je to zanj prava sreča.

NA JAPONSKEM

Bolj športna oblačila za bančne uradnike

LONDON - Osebe londonske podružnice pomembne japonske banke Nomura International Plc se bo vsak petek lahko oblačilo športno, čeprav je vest za japonske finančne in podjetniške kroge skoraj nezaslišana.

V zadnjem času so številne ameriške družbe skušale izboljšati počutje - in s tem storilnost - uslužbencev, ki so konec tedna navadno bolj raztreseni, tako da so jim dovolile priti v službo v manj formalnih oblačilih. Ta poteza je bila za japonske družbe (vsaj do tega trenutka) povsem nesprejemljiva. Medtem ko so zahodni kolegi ob petkih začeli prihajati v službo z bolj kricecimi kravatami in pisanimi srajcami, so bili japonski poslovneži kot vedno v temnomodrih ali sivih oblekah.

Pri banki Nomura International so zdaj sklenili, da bodo poskusili slediti zahodnjaskim navadam - toda samo od avgusta do septembra in z določenimi (številnimi) omejitvami. Usluzbenci moskega spola na primer ne bodo smeli nositi kratkih hlač oziroma srajc brez ovratnika. Zenske bodo lahko nosile kratke hlače samo, če bodo ustrezno dolge in okusno krojene. Ne bodo pa smele nositi oprjetih hlač. Tudi hlače in srajce iz denima katerekoli barve, telovadni copati, sandali, natičaji in trenirke so nesprejemljiva oblačila, piše v sporočilu za uslužbence. Mnoge pa je novost tako presenetila, da so sklenili, da se kljub formalnemu dovolju enju ne bodo oblekli bolj športno in bodo kot vselej prisli v službo v temni obleki. Japonski poslovneži so pac znani po neverjetni resnosti in po tem, da se ne odpovedo nekaterim formalnostim, ki se jim iz tega ali onega razloga zdijo osnovnega pomena.

NOVICE

Papež ne bo več reklamiral preservativov

LONDON - V Veliki Britaniji so včeraj umaknili iz obtoka poster s papeževimi fotografijami in napisom »Enajsta zapoved: vedno uporabljaj zascitno sredstvo«, ki je sprožil ostro nasprotovanje britanskih katolikov. Poster je v okviru kampanje za varno spolnost natisnila dobrodela ustanova British Safe Council, ki je sicer oznanila, da bo kampanjo nadaljevala, čeprav brez papeževih podobice.

Ruski banditi na Poljskem

VARSAVA - Skupina oboroženih rusko govorečih mož je v bližini Varsave oropala avtobus s 47 turisti, med katerimi je bilo 43 Estoncev in štirje Nemci. Roparji so ukradli enajst tisoč dolarjev v nemški in ameriški valuti, nato pa so pobegnili z avtomobilom, na katerega so pritrdili utripajoče luci, kakršne uporablja policija.

»Prepovedano mesto« obnavljajo

PEKING - Muzej kraljevske palače v Pekingu, ki je v svetu znan kot »prepovedano mesto«, bo kmalu doživel najpomembnejši restavratorski poseg v svoji 575-letni zgodovini. Vodstvo muzeja je včeraj sporočilo, da se je začelo obnavljanje tri kilometre dolgih in deset metrov visokih zidov, dela pa bodo trajala štiri leta. Palaca se razteza na 720 tisoč kvadratnih metrih, v njej pa je kar 8800 dvoran.

Krogle za posiljevalce

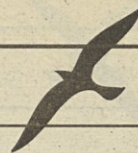
MOSKVA - Pet mladeničev je posililo neko dekle, ki je bilo očitno povezano z organiziranim kriminalom. Po nasilnem dejanju se je namreč za posiljevalce podala četa oboroženih mož in izsledila dva od peterice, ki sta posilstvo plačala z življenjem.

Pripomoček proti avgustovski pripeki

UNIONTOWN (ZDA) - Proti avgustovski pripeki si vsakdo pomaga, kot zna. Avtomobilist iz Uniontowna si je

v bližnji veleblagovnici nabavil otroški bazenček, ki bo za silo le služil namestu. (Telefoto: AP)

Vodja PLO Jaser Arafat je včeraj v Aleksandriji obiskal egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka (AP)

NOVICE

Mirovna pogajanja med sprtimi kurdske strankami

ANKARA (Reuter) - Danes se bosta v irski prestolnici na mirovnih pogajanjih pod pokroviteljstvom ZDA sesli delegaciji sprtih kurdske stranke Demokratične stranke Kurdistana (KDP). Osrednji temi pogovorov bosta status kurdskega mesta Arbil na severu Iraka, ki je pod nadzorom Domoljubne zveze Kurdistana (PUK), in razdelitev denarja od carin turskih tovornjakov, ki čez njihovo ozemlje v notranjost Iraka tihotapijo hrano, v zameno pa dobijo nafto. Poznavalci razmer domnevajo, da je bilo v letu dni krvavega boja za oblast med strankama na območju severnega Iraka ubitih že več kot tri tisoč ljudi. Washington je zato sprtima strankama zagrozil, da bodo severnoirski Kurdi izgubili podporo in zaščito Zahoda.

Husein za normalizacijo odnosov z Iranom

BAGDAD (dpa, telefoto: AP) - Sedem let po vojni z Iranom je iraški predsednik Sadam Husein včeraj Teheranu predlagal normalizacijo odnosov med državama. Pogoj za dobre sosedске odnose pa je izpustitev nekaj tisoč irskih vojnih ujetnikov in vrnitev irskega premoženja, je včeraj dejal Husein v televizijskem nagovoru državljanom. Kot je poročala iraska tiskovna agencija INA, Husein zahteva vrnitev več kot 140 vojskih in civilnih letal, ki so jih iraški piloti leta 1991 ob začetku zalivske vojne prepeljali na varno v Iran. V najdaljši in najhujsi vojni v tej regiji, ki je trajala od 4. septembra 1980 do 8. avgusta 1988, je življenje izgubilo več kot milijon ljudi. Po ocenah mednarodnega komiteja Rdečega križa se v iranskih zaporih nahaja še približno 20 tisoč Irčanov, Irak pa naj bi, tako zatrjuje Husein, izpustil vse iranske ujetnike.

Nasilje v Južni Afriki

JOHANNESBURG (dpa) - V južnoafriški provinci Kwazulu Natal je včeraj prislo do novega izbruha nasilja, v katerem je življenje izgubilo pet ljudi, med njimi dva dvehletna otroka. Enega otroka in neko drugo osebo so v kraju Mandini ubili dobro izurjeni in oboroženi moške. Le nekaj ur pred tem pa so v napadu neznancev v istem kraju življenje izgubile tri osebe. Policija domneva, da gre za politično ozadje oziroma tradicionalno »reševanje plemenskih sporov« med pripadniki Afriškega narodnega kongresa, ki ga vodi predsednik države Mandela, in stranke Inkatha zulujškega vodje Buthelezija. V spopadih med strankama je bilo v zadnjem mesecu ubitih 58 ljudi.

BLIŽNJI VZHOD

Jaser Arafat sprejel izraelske pogoje

Židovski naseljenci na Zahodnem bregu nadaljujejo s protesti proti Rabinovi vladi

TABA (Reuter) - Voditelj Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat in izraelski zunanji minister Simon Peres sta včeraj nadaljevala pogajanja o razširitvi palestinske avtonomije na Zahodnem bregu. Pogajanja so skušali blokirati židovski naseljenci, ki so se celo spopadli s policijo in ustavili promet na več prometnicah na Zahodnem bregu.

Vodja palestinske pogajalske delegacije Ahmed Korej je izjavil, da je Arafat v Tabi sprejel izraelski predlog o načinu prevzema izraelskih vojskih postojank v palestinske roke, potem ko bodo opravljene volitve med Palestinci. Arafat in Peres sta se dogovorila, da bo prevzem potekal v več stopnjah na vsakih šest, ne tri mesece. Vendar, kot je poudaril Peres, sporazum se vedno ne vključuje končnega roka za umik izraelske

vojske. Izrael zeli, da bi se umik končal julija 1997, medtem ko PLO zahteva dokončni umik izraelske vojske z Zahodnega brega do februarja 1997.

Nerešeni vprašanja na izraelsko-palestinskih pogajanjih sta tudi pravica crpanja vode in zagotavljanje varnosti židovskim naseljencem na Zahodnem bregu.

Arafat je včeraj v Tabi izrazil upanje, da bodo v Tabi dosegli soglasje o tem,

kdaj bodo končno podpisali sporazum, saj so podpis preložili že dvakrat.

Palestinski viri so sporočili, da so z Izraelci že dosegli soglasje o predaji šestih večjih mest in 400 vasi na Zahodnem bregu v palestinske roke, kar naj bi se zgodilo se pred volitvami. Izraelci pa želijo obdržati nadzor nad približno 40 vasi, ki ležijo okoli židovskih naselij in v bližini arabskega vzhodnega Jeruzalema. Območje, ki bo ostalo pod nadzorom izraelskih oblasti in ga pogajalci imenujejo »območje C«, obsega približno 65 odstotkov Zahodnega brega. Izraelska vojska bo območje C zapustila v treh stopnjah, potem ko bodo Palestinci izvedli volitve.

ŠRILANKA / NAPADI TAMILSKIH TIGROV

Kokosov oreh z bombo za predsednico

KOLOMBO (Reuter, dpa) - Le dan po samomorilskem bombnem napadu v glavnem mestu Srilanke, kjer je po uradnih podatkih umrlo 24 ljudi, je včeraj na vzhodu države eksplodirala še ena podtaknjena bomba.

Po poročilih varnostnih sil je v mestu Baticaloa, ki leži približno 300 kilometrov vzhodno od Kolomba, v eksploziji življenje izgubilo najmanj pet ljudi, 14 pa je bilo ranjenih. Vecina žrtev so mimoidoci, ki so med napadom na tamkajšnjo policijsko postajo odhajali na tržnico v neposredni bližini.

Policija je tudi sporočila, da so včeraj priprili moskega, osumljenega sodelovanja v ponedeljkovem bombnem napadu v Kolombu. Osumljenec je Tamilec, ki je skupaj s samomorilcem v mesto pripeljal voz kokosovih orehov, pod katerimi je bilo skritih pet kilogramov plastičnega eksploziva. Osumljeni je med zaslišanjem povedal, da je bila njuna naloga - tako jima je ukazal Potu Aman, poveljnik tajne službe Tamilskih tigrov -

poiskati in uničiti »avtomobil z zatemnjenimi stekli«. Policija zato meni, da sta poskušala napasti avtomobil predsednice Candrike Bandaranajke Kamaratunge ali pa obrambnega ministra. Zakaj je njegov kolega bomba aktiviral prej, pred sstopjem regionalne vlade, priprti Tamilec ne ve.

Policija je včeraj v glavnem mestu Srilanke zelo poostrila varnostne ukrepe, v popolni pripravljenosti pa je tudi vojska. Obласти domnevajo, da je v mestu še več skupin samomorilskih napadalcev, zato policija pregleduje skoraj vsa prevozna sredstva, celo vozičke s sladoledom in samokolnice ribicev. »Značilnost tamilskih teroristov je, da v mestih delujejo v majhnih in neodvisnih skupinah,« je včeraj povedal predstavnik policije.

Dobre oborožene vladne enote so tamilske skrajneže pripravile k samomorilskim akcijam

KOLUMBIJA / VELIKA OFENZIVA PROKOMUNISTIČNIH UPORNIKOV

Boj za ideale se je sprevrgel v vojno za denar in mamila

Predsednik Ernesto Samper opozarja pripadnike organizacije FARC, naj se lotijo mirovnih pogajanj skrajno resno

BOGOTA - Kolumbijska promarksistična gverila je v ponedeljek zacela ofenzivo proti vladnim vojskim in policijskim enotam na severu in vzhodu države. Kot sporočajo vladni viri, je v zadnjih spopadih umrlo več kot 40 ljudi.

General Hernando Camilo Zuniga, ki trenutno opravlja vlogo obrambnega ministra, je na tiskovni konferenci povedal, da so uporniki napadli več vojskih postojank in majhnih podeželskih mest, s čimer naj bi »proslavili« obletnico znage liberalnega predsednika Kolumbije Ernesta Samperja. Samper je zasedel predsedniško mesto natanko pred enim letom, potem ko je dosegel tesno

zmago v bitki s konservativnim kandidatom Andresom Pastrano.

General Luis Enrique Montenegro, ki je drugi clovek v hierarhiji kolumbijske policije, je sporočil, da je uporniško gibanje osredotocilo svoje napade predvsem na mesto Miraflores na vzhodu Kolumbije. V obleganju policijske postaje in drugih vladnih zgradb, v katerem je 300 upornikov uporabilo

tudi težko orožje, je umrlo devet policistov in trinajst upornikov. Montenegro domneva, da je zadnji napad opozorilo vladi, naj opusti program, v katerem je predvideno skropljenje plantaz koke z unicujočimi herbicidi, s čimer naj bi preprečili preprodajanje mamil. V Kolumbiji gverilce najamejo prekupčevalci z mami, da bi varovali njihove plantaze, ki so velikokrat zelo blizu podeželskih mestnih naselij.

General Zuniga je povedal, da so gverilci na cesti blizu mesta Choachi v osrednji provinci Cundina-

marca napadli tovornjak, na katerem so bili vladni vojaki, in jih šest ubili. Lokalna televizija je posnela prizorišče krvavega spopada, ki je pretresel kolumbijsko javnost. V bližnjem mestu Cambao je policistom uspelo preprečiti zavzetje mesta, tako da so ubili šest upornikov. Do podobnih napadov je prišlo v petih mestih v provinci Cundinamarca, v njih pa je umrlo deset pripadnikov policije.

Predsednik Samper ze od lani poskusa pripraviti gverilce k pogajanjem o trajnem mirovnem sporazumu. V javnem nastopu

na nacionalni televiziji je Samper prejšnji teden pozval upornike, naj se pogajanj lotijo skrajno resno, sicer bo vlada prisiljena uporabiti vsa sredstva, da bi zagotovila varnost svojim državljanom.

Na Samperjev poziv se je na radijski postaji Caracol ze odzval tiskovni predstavnik Kolumbijskih revolucionarnih oboroženih sil (FARC), ki je največje med tremi uporniškim gibanji v državi, in sporočil, da so uporniki ze dolgo pripravljeni na resne pogovore z vladnimi pogajalci.

Gilles Castonguay
Reuter

VOJNA NA OZEMLJU NEKDANJE JUGOSLAVIJE

Pravoslavna cerkev obtožuje Miloševića

Hrvaška vlada »prosi« Srbe, naj ne odhajajo

ZAGREB (Reuter, D.P.) - Podpredsednik hrvaske vlade Ivica Kostović je včeraj sporočil, da je v veliki ofenzivi za osvoboditev zasedenih ozemelj sodelovalo 120 tisoč ljudi, med njimi 30 tisoč vojakov. Boji naj bi se v večjem delu države že končali, kljub temu pa se iz Krajine v Bosno in Hercegovino še vedno vije nepregledna kolona beguncev.

Kostović je se dodal, da je Hrvaška omogočila vsem beguncem prost izhod iz države, čeprav bi raje vide-

la, da bi ostali in uživali vse pravice, ki jih zagotavlja hrvaška ustava. Begunce, ki so se umaknili v Dr-

var, so srbske oblasti takoj umaknile, saj pričakujejo, da bodo Hrvati v nekaj dneh mesto napadli.

Zagreb naj bi zelel izkoristiti spor med Mladićem in Karadžićem, ki je paraliziral vodstvo bosanskih Srbov, ter cedalje tesnejše sodelovanje z muslimanskimi silami. Hrvaški predsednik je včeraj predsedniku pred-

sedstva BiH Aliji Izetbegoviću in zunanjemu ministru zaveznice Muhamedu Sačirbeju podelil največja hrvatska odlikovanja.

Ogrozeni voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić je za nastale razmere obdolžil kar Slobodana Miloševića, ki mu je pripisal izdajstvo srbstva. »S političnimi igrami si unicil srbske sile v Krajini, vdal si se pritiskom iz tujine in izdal ljudi, ki so ti zaupali,« je Karadžić sporočil predsedniku ZR Jugoslavije. Vozdovo glasilo Politika pa je za padec Krajine obdolžilo Karadžića, ki je podprl krajinske voditelje, ko se ti niso želeli pogajati s Hrvati. »Vse analize kažejo, da je prav vodstvo s Pal dvakrat zavrnilo možnost castnega izhoda iz vojne,« so zapisali v Politiki. Miloševića pa kljub temu, da je poslal večje stevilo vojakov v vzhodno Slavonijo, obtožujejo tudi doma. Poleg vodstva srbske pravoslavne cerkve, ki mu je včeraj prisodilo kratkovidno politiko in ga pozvalo, naj odstopi, ga obtožujejo tudi srbski prostovoljci, ki so se borili z Martićem. Predstavnik hrvaske vlade je včeraj sporočil, da bo oblast z vsemi ujetimi borci, ki so prisli iz Srbije in Bosne, ravnala v skladu z zakonom o vojnih ujetnikih, medtem ko bo za hrvaske Srbe po obvezni preiskavi veljal zakon o pomilostitvi.

Hrvaški vojaki so si v kninskem barčku privoščili počitek (AP)

V OSPREDJU

Hrvaško vojsko so z orožjem nekdanje SZ oskrbeli ruski trgovci, Američani pa izurili

LONDON - Hrvasko vojsko so oborožili nekdanji sovjetski trgovci z orožjem, urili pa so jo ameriški svetovalci, preden je udarila proti uporniskim Srbom. Hrvaska vojska je konec tedna Srbe, ki so Krajino razglasili za svojo republiko, z bliskovitim napadom spravila na kolena. Hitrost in uspeh te operacije sta presenetila analitike, politike in morda celo Hrvate. Londonski obrambni analitiki pravijo, da je bila operacija uspešna zaradi temeljitih priprav.

»Očitno je bilo tihotapljenje orožja izredno pomembno,« pravi polkovnik Andrew Duncan z mednarodnega instituta za strateške studije. »Veliko težav so imeli z urjenjem svojih vojakov in morali so biti zelo potrpežljivi, da so počakali do zdaj.«

»Hrvaška je izkoristila ilegalni transport orožja v Bosno, ki je moral potekati prek njenega ozemlja in ki so ga omogočili sočutni muslimanski narodi,« so povedali analitiki. »Hrvatje so si vzeli svoj delež za posredovanje,« pravi Jonathan Eyal z instituta za obrambne studije. Ta delež je znesel od 40 do 50 odstotkov vsega orožja, ki so ga prethotapili v Bosno kljub embargu na uvoz orožja v nekdanjo Jugoslavijo.

»Združeni narodi, Nato in verjetno tudi krajinski Srbi so podcenjevali velikost in moc hrvaskih sil,« je povedal obrambni analitik Paul Beaver. »Govorilo se je o 50 tisoč (hrvaskih) vojakih, jaz pa menim, da jih je bilo 105 tisoč ter da so imeli dva tisoč topov in minometov. Za napad na Knin so potrebovali precejšnje stevilo topov - morda 300 ali 400. Podcenjevali smo hrvaško vojsko.«

Beaver je povedal, da so imeli Hrvati 420 tankov, 605 oklepnih vozil, 41 letal in šest helikopterjev, 50 tisoč krajinskih Srbov pa 280 tankov, 180 oklepnikov, 439 topov, 28 letal in nobenega helikopterja. Ključnega pomena je bilo tudi urjenje pod nadzorom ameriških strokovnjakov.

»Člani vojaske organizacije MPRI so klasičen primer ameriske nevladne pomoči,« pravi Beaver. Tiskovni predstavnik te organizacije Ed Soyster je lani za časopis The Times izjavil, da so s Hrvasko podpisali pogodbo, po kateri naj bi hrvaske cas-

tnike naučili, kako naj ravnajo v demokraciji, zanikal pa je, da bi hrvaske vojske urili za boj. »Hrvatje so predvsem učili, kako naj urijo mlade vodstvene kadre. Naredniki, stabni podcastniki, kapetani in majorji imajo na bojišču zelo pomembno vlogo, ker vodijo manjše skupine,« pravi Beaver. »Prevzeli so pobudo na posameznih lokacijah in zmagali v bojih.«

Hrvati so se naučili tudi taktike Nata. »Organizirani so kot prava vojska, nosijo ameriske uniforme, videti so zelo pametni, imajo regimente, brigade. Vse to prispeva k usposobljenosti za boj.«

Duncan se je strinjal z Beaverjem: »Pred tremi leti so bili kot skupina grobijanov.« Obstajali so dokazi, da Hrvati dobivajo orožje iz celotnega nekdanjega sovjetskega bloka. Po mnenju analitikov naj bi sovjetski lovski bombniki MiG-21 in helikopterja MiG-24 izvirali iz nekdanje Vzhodne Nemčije, raketometi BM-21 pa iz Češke republike. Po Beaverjevih besedah je Hrvaška dobila protiletalske rakete iz Švedske, mitraljeze iz Singapurja, Nemčije, Izraela, Južne Afrike in Argentine, ameriske uniforme, radijske sprejemnike in hrano pa iz Nemčije. Duncan je povedal, da so posiljke prispele tudi iz muslimanskih držav v podporo bosanski vladi. »Znano je, da so v Zagrebu, pa tudi drugod, morda v Pulju, iranska letala,« je povedal. »To orožje je bilo verjetno namenjeno bosanskim Muslimanom, vendar si je Hrvaška seveda od vsake posiljke pridržala nekaj zase... Skoro raj zanesljivo pa vemo, da je skozi blokado ZN na Jadranskem morju prislo le malo orožja. Nekaj posiljk so verjetno financirali stari hrvaški zavezniki v Nemčiji, čeprav o tem ni dokazov,« je dodal Duncan. »In seveda hrvaški izseljenci, predvsem v Avstraliji in Ameriki.«

Eyal pravi, da so hrvaske vojske urili kljub sklepom ZN. »Gre za skrivne operacije, za katere je težko najti dokaze,« je povedal. »Naj omenim samo nenavadno dejstvo, da gredo številni upokojeni ameriški generali živeti na Balkan, ne na Florido. Menim, da temu ni vzrok nižja cena nepremičnin.«

Maggie Fox / Reuter

ANALIZA

Tajni dogovor o razdelitvi Bosne med Miloševićem, Tuđmanom ... in Izetbegovićem

SARAJEVO - Bliskovita osvoboditev skoraj nebranih zasedenih ozemelj je sprožila sumničenja o obstoju tajnega sporazuma o razdelitvi Bosne med Srbijo in Hrvasko, vendar je bosanski zunanji minister Muhamed Sačirbej zavrnil možnost, da bi zaradi trgovine z zemljo med predsednikoma Tuđmanom in Miloševićem hrvaški zavezniki postali nevarnost.

»Le ciniki verjamejo, da se je Hrvaška iz zrtve spremenila v grožnjo,« je izjavil za Reuter. »Vedno obstaja razlog za previdnost, ker česa morda ne vemo. Vendar se moramo osredotociti na skupne strateške cilje, ne razpravljati o tem, ali je Hrvaška na stečaj odprla svoje zrela, da bo pogoltnila Bosno,« je se povedal Sačirbej.

Po uspešni hrvaški ofenzivi je v Banjaluko prebežalo na tisoče Srbov, ki jim njihovi bosanski bratje niso priskočili na pomoč, zato nekateri analitiki menijo, da je Milošević privolil v izgubo Krajine v zameno za vzhodno Slavonijo. Takšen sporazum bi učinkovito končal spopade med najmočnejšima

silama na ozemlju nekdanje Jugoslavije. »Če jim je kljub oviram uspelo skleniti dogovor, potem skoraj gotovo obstaja tudi dogovor o Bosni,« je izjavil neki zahodni diplomat. »Bosna nima moci, da bi se uprla skupnemu pritisku Srbije in Hraske, zato bi morda privolila v delitev,« je dodal diplomat. To tudi pojasnjuje, zakaj sta se v tezavah znasla Silajdžić in Karadžić.

Predsednik bosanske vlade Haris Silajdžić je prejšnji teden nenapovedano ponudil odstop, »predsednik« bosanskih Srbov Radovan Karadžić pa je odpustil generala Mladića. Parlament bosanskih Srbov je Karadžića sicer podprl, vendar je Milošević varovanec obdržal podporo generalov. Po sarajevski »carsiji« se sirijo govorice, da sta Silajdžić in Karadžić zrtvi tristranske pogodbe o etnično čisti Srbiji, Hrvaški in Bosni. Silajdžić naj bi odločno nasprotoval delitvi in vztrajal pri ideji o večetni Bosni, Karadžić pa naj bi kljub drugacnemu stališču Miloševića in Mladića zelel nadaljevati bitko za veliko Srbijo.

Kurt Schork / Reuter

NA OSVOBOJENIH OZEMLJIH HRVAŠKE

»Nekoč je obstajala srbska Krajina«

Vojaki in begunci, ki se vračajo na svoje domove, so srečni, predvsem pa oprezni

PETRINJA - Srbska zakonca, ki sta živela v stanovanju Marice Pavlović, odkar je ta pred stirimi leti zbežala pred vojno viro, sta ji zdaj, ko sta morala zbežati pred hrvaškimi silami, v stanovanju pustila kratko sporočilce z opravičilom.

»Nisva plenilca in roparja. Zavedava se, da je to stanovanje last Marice Pavlović, zato sva v njem samo živela in pazila nanj.« Podpis, Jovo Boskić iz Bele Grede. Na mizi v jedilnici pa sta ostali dve sliki iz poznih listov, sliki Boskića in njegove žene. Se vedno oblecena v ponošeno vojaško oblečilo je Marica tavalala po svojem davno zapuščenem domu, popolnoma oslepljena od solza in presrečna, da je ostala zgradba med zadnjo hrvaško ofenzivo za osvobajanje tega območja nedotaknjena.

Vljudo sporočilce je bilo bolj slaba tolažba za Marico, potem ko je ocenila, kaj vse je zmanjkalo v njenem cednem stanovanju. »Srbi so sicer res pustili vse pohištvo, vendar so odnesli hladilnik in nalepili na steno poster srbskega nogometnega mostva,« pravi Marica. »Ne vem, ali bomo sploh se kdaj sprejeli Srbe nazaj v te kraje, saj so nam prizadejali prevec gorja. Unicili so vse, predvsem pa nase duše,« je nadaljevala z velikimi grenkobe v glasu.

Marica zse je potem ko so se krajinski Srbi leta 1991 uprli hrvaški razglasitvi neodvisnosti in izgnali vse Hrvatje iz Petrinje in celotne Krajine, pridružila hrvaški vojski. To je naredilo tudi sto tisoč drugih Hrvatov. V petek pa so vrnili udarec. Desettisoči prestrašenih srbskih beguncev so v ponedeljek zapuščali to območje in skušali priti v Bosno, na območja, ki so pod srbsko oblastjo. Zunanji opazovalci Združenih narodov so osupnili nad ogromno reko beguncev - okoli 150 tisoč jih je - ki bežijo iz Hraske.

Razbita okna, porušene zgradbe in presrečne hrvaske vojske pa je bilo mogoče videti v vseh mestih idilicne poletne pokrajine na bosanski meji. Mozje v uniformah so slacili srajce, nazdravljali s pivom in klepetali ob soncem zahodu. Nikjer več ni bilo cutiti navzočnosti srbskih prebivalcev, katerih zito, gosi in svinje so bili se vedno na poljih, z njihovo doma narejeno slivovico pa so zdaj nazdravljali Hr-

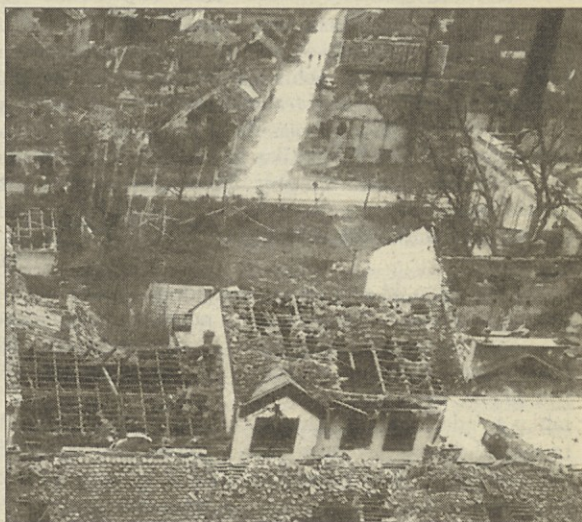
vati, ki so se vrnili na svoje domove. Vendar hrvaški branilci na mejah opozarjajo, da se vedno obstaja velika nevarnost srbskih ostrostrelcev, ki v mraku prihajajo iz gozdov in streljajo na tamkajšnje prebivalstvo.

Na porušenih ulicah Kostonjice je v soboto mrgolelo vojaških enot ter vojne in civilne policije. Neki policist je stal na balkonu in v rokah držal električni kabel, medtem ko sta na drugi strani ceste druga dva skušala postaviti pokonci opornik. Tretji policist je po starih letih vnovic videl svoje

mesto in bil tako navdušen, da se je popeljal s starim motornim kolesom, ki ga je po dolgem času prepoznal. Stevilni drugi pa so odstranjevali rusevine.

Na meji na Savi hrvaška vojska koplje jarke in utrjuje svoje položaje, saj je na drugi strani reke ze bosansko ozemlje, ki je v srbskih rokah. Vendar srečni hrvaški vojaki ze napovedujejo osvoboditev zadnje srbske enklave na Hrvaskem, vzhodne Slavonije. V Kostonjici so na preresetanem zidu grafitu »Srbija« dodali se napis »je nekoč obstajala«.

Vanora Bennett / Reuter

Srbi so za seboj pustili razdejanje

NOVICE

Karpatski Nemci zahtevajo vrnitev premoženja

BRATISLAVA (dpa) - Predstavniki nemške manjšine na Slovaškem zahtevajo vrnitev premoženja, ki so jim ga zasegli po drugi svetovni vojni. Otto Sobek, namestnik predsednika Združenja karpatskih Nemcev (CTK), je včeraj zahteval tudi preklic dekretov o odvzemu premoženja in izgonu Nemcev, ki jih je izdal nekdanji predsednik Českoslovaske Eduard Beneš. Sobek je opozoril, da vrnitev premoženja zahtevajo le slovaški državljani nemškega rodu, interesov pregnanih pa njegova organizacija ne more zastopati. Po drugi svetovni vojni je bilo iz Slovaske pregnanih več kot tri milijone Nemcev, trenutno pa tam živi še približno 15 tisoč pripadnikov nemške manjšine.

Estonija zahteva od Poljske večjo varnost za tranzitni promet

VARSAVA (dpa) - Zaradi dveh napadov na avtobuse iz Estonije je vlada v Talinu od poljskih oblasti zahtevala uvedbo učinkovitih varnostnih ukrepov za tranzitni promet na poljskih cestah. V napadu na linijski avtobus iz Talina so neznanci z ruskim naglasom v noci na ponedeljek v bližini kraja Ostroleka potnikom ukradli denar v vrednosti 16 tisoč nemških mark. Neznanci so v napadu uporabili ukraden policijski avto. Napadalcii so linijski avtobus oropali tudi 28. julija tik pred poljsko-nemsko mejo in stiriinštridesetim potnikom odnesli denar in zlatino v vrednosti 30.280 nemških mark. V včeraj objavljenem sporočilu za javnost je estonski veleposlanik v Varšavi poljsko vlado pozval, naj ukrepa, drugače »bosta incidenta močno vplivala na dobre odnose med državama«. Kot je povedal estonski veleposlanik na Poljskem so bili v napadu pri Ostroleki okraidenih šestnajst estonskih državljanov, stirje Nemci in pet državljanov Litve. Nad ravnodusnostjo poljskih oblasti do napadov na turistične in linijske avtobuse ter tovornjake na poljskih cestah so ogorčene tudi druge evropske države.

Dudajev se bo bojeval do zmage

MOSKVA (dpa) - Čečenski predsednik Dzohar Dudajev naj bi včeraj svoje bojovnike pozval, naj se pripravijo za veliko ofenzivo. Tiskovni predstavnik vrhovnega poveljstva ruske vojske v Moskvi je povedal, da se je Dudajev zavzel za »vojno do popolne zmage«. Čečenska stran je ta poročila zanikala. Tudi ruska vojska v Čečeniji je poročala, da so razmere mirne in da niso opazili večjih premikov vojske. V noci na torek je prišlo le do dveh napadov manjših skupin gverilcev, ki se se skrivajo v gozdovih. Čeprav so mirovna pogajanja v Groznom trenutno prekinjena, naj bi strokovnjaki na pogovorih o reševanju političnih vprašanj in izmenjavi ujetnikov dosegli napredek.

O'Grady bo zapustil aktivno službo v ameriški vojski

WASHINGTON (Reuters) - Pilot ameriskega vojnega letalstva Scott O'Grady, ki so ga Srbi junija sestrelili nad Bosno, je včeraj izjavil, da bo oktobra zapustil aktivno službo v vojski in nadaljeval delo kot tiskovni predstavnik ameriskega vojnega letalstva. O'Grady je se dodal, da letenja z lovskim letalom ne namerava povsem opustiti in da bo ostal rezervni pilot. »Moje štiriletno služenje v oporišču v Avianu se tako ali tako blizu koncu, vendar bom v letalskih silah ostal kot rezerva, kar mi bo omogočalo, da bom predaval na številnih vojskih solah po domovini,« je dejal O'Grady.

FRANCOSKI JEDRSKI PROGRAM

Pariz mora pred haško sodišče

CANBERRA, PARIZ (Reuters) - Ministrski predsednik Nove Zelandije Jim Bolger je včeraj izjavil, da bo vlada poskusala obnoviti sodni proces iz leta 1973 na mednarodnem sodišču, s čimer naj bi Franciji preprečila vnovične jedrske poskuse v južnem Pacifiku od septembra letos do maja naslednje leto.

Po besedah avstralskega zunanjega ministra Evansa Avstralija resno razmišlja, da bi podprla novozelandsko prošnjo mednarodnemu sodišču. Dodal je, da ne razmišlja o obnovitvi lastnega procesa iz leta 1973, saj se ta nanaša na atmosferske poskuse, medtem ko naj bi bili francoski poskusi podzemni. Po Evansovem mnenju ima novozelandski proces, ki se nanaša na kontaminacijo, večje možnosti za uspeh. Hkrati se je avstralska vlada vendarle odločila, da ne bo bojkotirala pogodbe z nemško-francoskim podjetjem Eurocopter o dobavi helikopterjev, saj bi takšen ukrep Avstraliji prizadejal več skode kot

Franciji. Z namenom omalovaževanja wellingtonskega poskusa ustavitve jedrskih poskusov v Francoski Polineziji je Francija včeraj izjavila, da je zadnji poskus nasprotovanja francoski politiki taktična poteza novozelandskega premiera, s katero si prizadeva povečati možnosti za zmago na prihodnjih volitvah. Odločitev Nove Zelandije na francoskega ministra za evropske zadeve Barnierja ni naredila velikega vtisa. »Menim, da moramo razloge za ogorčenje posameznih držav iskati v njihovih notranjopolitičnih motivih,« je dejal. Za Bolgerja naj bi bile namreč volitve naslednje leto precej trd oreh.

Barnier je zatrdil, da se francoska vlada strogo drži mednarodnih sporazumov in da bo po opravljenih jedrskih poskusih maja naslednje leto Francija ena prvih podpisnic sporazuma o prepovedi jedrskih poskusov. Kljub obsoodbam in ogorčenju, ki ga je francoska odločitev sprožila po vsem svetu, je Barnier izjavil, da se Chirac ne bo uklonil. »Za Jacquesa Chiraca jedrski poskusi niso le muha. Odločitev je bila težka, a nujna.«

Včeraj je glavni urednik konservativnega provladnega dnevnika Le Figaro Giesbert avstralski vladi vrnil udarec, saj je ocenil, da je popolnoma neprimerno, da v svojih izjavah opozarja na ekologijo, clovekov pravice in kolonializem, saj se vsi spominjamo njenega ravnanja z avstralskimi domorodci. V odprtem pismu avstralskemu premieru

Chirac ne bo spoštoval odločitev sodišča v Haagu (AP)

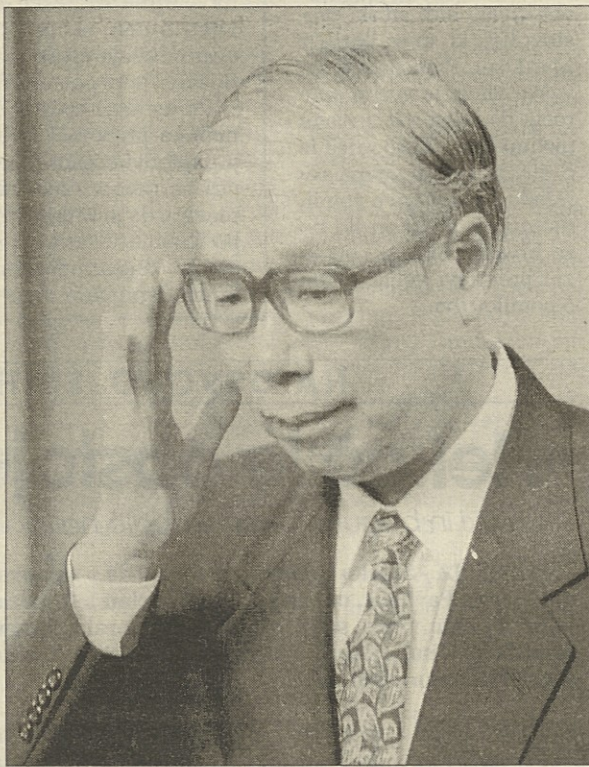
Paulu Keatingu je vlado v Canberri obtožil »fetišističnega sovražstva« do Francije, s katerim poskuša oprati lastno slabo vest. »Od prihoda evropskih priseljencev do leta 1921 se je število domorodcev zmanjšalo s tristo tisoč na šestdeset tisoč. Uganite, kaj se je dogajalo med tem časom,« je napisal Giesbert. »Res ste se potrudili, ko

ste domorodcem priznali pravico do zemlje njihovih prednikov. Bravo. Ker pa niste pošasti, si s tem po toliko desetletjih etničnega čiščenja gotovo niste oprali vesti. Nasprotnje jedrskim poskusom, če hocete, vendar vsaj zaradi lastne verodostojnosti neahjte govoriti o ekologiji, kolonializmu in clovekovih pravicah.«

JAPONSKA / PRETRESI IN PRESENEČENJA V VLADNEM KABINETU

Znanstvenik Mijazaki postal minister za gospodarstvo

Glavni cilj nove vlade premiera Murajame je državo s pomočjo učinkovitih reform popeljati iz dolgotrajne recesije

Masajosi Takemura ostaja na položaju finančnega ministra (AP)

TOKIO - Japonski premier Tomici Murajama je včeraj temeljito pretresel svoj kabinet, v katerem so svoja mesta ohranili samo ministri za zunanje zadeve, finance in mednarodno trgovino. Presenečenje je namestitev Isamuja Mijazake, znanega japonskega znanstvenika z Instituta Daiwa, na mesto vodje agencije za gospodarsko planiranje v vladi.

Do pretresov v vladi je prišlo po tem, ko sta se zunanji minister Joheji Kono, voditelj Liberalnodemokratske stranke (LDS), in minister za finance Masajosi Takemura, ki vodi stranko Sakigake, odločila, da bosta ostala v vladni koaliciji kljub porazu Murajamovih socialistov na zadnjih delnih volitvah v zgornji dom japonskega parlamenta. Na ministrskem stolčku je ostal tudi Rjutaru Hasimoto, zaradi zaslug pri reševanju na Japonskem osvovljenega avtomobilskega spora z ZDA.

Mijazaki je edini minister v vladi, ki ne pripada nobeni politični stranki, po mnenju političnih opazovalcev pa je to mesto dobil, ker bi Murajama s tem rad pokazal, da je

glavni cilj stare vladne koalicije v novi preobleki popeljati japonsko gospodarstvo iz dolgotrajne recesije.

»Glavni cilj nove vlade je gospodarska rast ter uspešno in temeljito izvrševanje gospodarskih reform,« je povedal Koken Nosaka, novi šef premierovega kabineta, takoj po razglasitvi nove vlade. Nosaka je novinarjem povedal, da je bila prenova vladnega kabineta nujno potrebna, saj so bili prejšnji ministri na svojih položajih tako dolgo, kot je v navadi na Japonskem. Nosaka, ki je desna roka Murajame v socialistični stranki in nekdanji minister za gradbeništvo, bo odslej opravljal tudi funkcijo vladnega tiskovnega predstavnika, njegovo ministrsko

mesto pa je v novi vladi zasedel generalni sekretar LDS stranke Josiro Mori.

Murajama je obdržal staro delitev števila mest v dvajset-clanski vladi, kjer trinajst ministrskih mest pripada LDS, pet socialistom in dve stranki Sakigake. Vodja Agencije za gospodarsko planiranje Mijazaka je eden od ministrov z liste stranke Sakigake, saj ga je ta tudi predlagala.

Japonski mediji so se napa-dli slogan nove vlade, ki se glasi »sveže in novo«, kar naj bi ponazarjalo temeljite gospodarske in družbene spremembe pod taktirko nove vlade. Kot je zapisal casnik Maniči Simbun, je novi kabinet vse, samo ne »svez in nov«, saj je povprečna starost vladnih članov 62 let, poleg tega pa v vladi ni niti ene zenske. Medij ugotavljajo, da pri zadnjih političnih kupckanjih ne gre za nič drugega kot za fevdalizacijo resorjev.

Paul Eckert / Reuter

BILL GATES

Življenje in delo najbogatejšega Američana (2)

Nekdanja komunistična velikanka Sovjetska zveza je povzročila veliko slabega. Z lažmi o enakopravni pravični družbi so Lenin, Stalin in njuni nasledniki pobili na desetine milijonov ljudi in stotine milijonov zaprli v kletko strahu. Toda na tem svetu ni nič popolnoma nekoristnega. Prav Sovjetski zvezi se lahko namreč posredno zahvalimo za Internet, komunikacijsko orodje bližnje prihodnosti. Klepet prek računalnika ali zbiranje najzahtevnejših informacij bo kmalu vsaki družini na zemeljski obli nekaj tako vsakdanjega, kot so zdaj televizor, telefon ali knjige.

S prijateljico, ki se je že kdovekdaj preselila v Ameriko ter ste nanjo zaradi predragih telefonskih zvez in lenobe pri pisanju pisem že skoraj pozabili, lahko že zdaj vsak dan klepetate napol zastoj s pomočjo elektronske pošte in lokalne telefonske zveze.

Leta 1969 je namreč ameriški Pentagon v strahu pred sovjetsko

jedrsko bombo razvil preprosto povezavo med računalniki s pomočjo telefonske zveze. Internet so najprej ponudili univerzam, že nekaj časa pa so prek njega povezani milijoni osebnih računalnikov po vsem svetu. Nic cudnega, če se je za trg prihodnosti vnel neusmiljen spopad na najbolj razvitem trgu tehnologij, v Združenih državah Amerike. Vključe-

nje v promet informacijske avtoceste je se vedno videti zapleteno. Velike družbe za komercialni pristop na Internet ponujajo marsikaj, toda se vedno je treba naročiti disketo s programom, jo vstaviti v računalnik... Gatesov Windows 95 bo vse skupaj močno olajšal, saj boste lahko skupaj z računalniškim programom kupili tudi vse drugo. Seveda samo v primeru, če ne bo Billa Gatesa ustavilo ameriško pravosodno ministrstvo. Ekonomisti opozarjajo, da to ministrstvo doslej še nikoli ni ukrepalo proti novemu izdelku, ki ima na trgu že mogočno in uveljavljeno konkurenco. Toda Microsoft naj bi kljub mogočnim tekmeccem samo do konca leta prodal najmanj devet milijonov

kopij programa Windows 95 in za Anne K. Bingaman, direktorico oddelka za boj proti monopolom v ameriskem pravosodnem ministrstvu, je ta številka očitno preveč. Nekateri pa napovedujejo, da bo Microsoftova računalniška povezava do konca leta imela celo trideset milijonov članov. Za Microsoftove tekmece bi bilo preveč tudi devet milijonov. Vodilna ameriška družba za računalniško komunikacijo America Online ima nekaj manj kot tri milijone članov, Compuserve jih ima dva milijona, Prodigy pa milijon sedemsto tisoč.

Kdo je clovek, ki povsod, kjer se pojavi, pomeša nacрте in spreminja prihodnost? William Henry Gates III. se je rodil leta

1955 v Seattlu v zahodni ameriški državi Washington. Leta 1975 je, star devetnajst let, obesil solo na klin. Diploma na ugledni ameriški univerzi Harvard ponavadi zagotavlja bleščeče kariere, toda Bill Gates je vizionarsko presodil, da obicajno vzpenjanje po lestvicah ni zanj. S prijateljem z gimnazije Paulom Allenom sta zacela prodajati svojo različico programskega jezika basic, ki si ga je Gates zamislil za prvi komercialni mikroracunalnik Altair, ko je bil se na Harvardu.

Nadaljevanje
jutri

Piše: Barbara Kramžar

NOGOMET / PREDKROG POKALA UEFA

Poraz Maribora Branika v Rigi

Horjak je poslal v igro tudi bolnega Židana

Skonto Riga - Maribor Branik
1:0 (1:0)

RIGA (STA) - Centralni stadion, 2.000 gledalcev, glavni sodnik Kovalczyk (Poljska).

STRELEC: 1:0 - Babicev (10). SKONTO: Laizans, Troitsky, Astafejev, Zemljinski, Sevljakov, Monjak, Ivanov, Bleidelis (Blagonadjezdin), Bausev (Jelisejev), Babicev, Bindejev.

MARIBOR BRANIK: Dabanovic, Lukic, Galic, Milinovic, Kek, Karic, Binkovski (Makragic), Zirojevic, Simundza (Sterbal), Fricelj, Pejovic (Zidan).

Mariborski prvoligas je kljub porazu na prvi tekmi predkroga pokala UEFA proti Skontu iz Rige dosegel ugoden izid za povratno tekmo, ki bo že čez štiri dni v Mariboru. Minimalna zmaga domačih z 1:0 ni tako velika prednost, da je Mariborčani z dobro igro ne bi mogli nadoknaditi. Prvi in tudi edini zadetek so gledalci videli zelo zgodaj. Domačini so namreč v 10. minuti izkoristili prvo nepazljivost Mariborčanov. Lukic je storil prekršek nad Bausevim, sodnik mu je ob tem pokazal rumeni karton, najboljši igralec srečanja Babicev pa je s strelom s strani z 20 metrov presenetil celotno obrambo Mariborčanov in se posebej slabo postavljenega vratarja Dabanovica. V 34. minuti so vijoličasti izpeljali prvo resnejšo akcijo. Fricelj se je približno z 20 metrov odločil za močan strel, zoga pa je na srečo Litvijev le za nekaj cm zgrešila okvir vrat. Se lepšo priloznost je le dve minuti zatem imel Simundza, a je nespretno streljal mimo vrat. V drugem polčasu so vijoličasti skušali izid izenačiti in že v 49. minuti so si ustvarili najlepšo priloznost. Akcijo je s sredine igrišča začel Galic, podal zogo Zirojevicu, ta je zaposlil Simundzo, ki je lepo preigral svojega cuvaja. Znašel

se je povsem sam pred vratarjem Laizansom in poslal zogo prek vrat. Za mariborsko moštvo bi lahko bila odločilna 60. minuta, saj je glavni sodnik Kovalczyk Lukiču pokazal pot v slacilnico zaradi drugega ostrejšega prekrška. K sreči je že ob začetku drugega polčasa v igro vstopil Zidan, ki je bil z odlično igro vodilni igralec Mariborčanov ter najzaslužnejši, da njego-

vo moštvo ni izgubilo z večjo razliko. Zidan se je namreč že pred srečanjem močneje prehladil in neposredno do tekme s Skontom ležal v postelji z vročino, tako da je njegov nastop bil močno pod vprašajem. Toda razplet igre v prvih 45 minutah je pokazal, da je moral pomagati in trener Horjak je ob tej odločitvi imel srečno roko.

Mura upa na neodločen izid

MURSKA SOBOTA - Nogometasi Mure bodo jutri v srečanju predkroga pokala pokalnih zmagovalcev gostovali v Vilni pri tamkajšnjem Zalgirisu. Trener Marin Kovačič napoveduje, da bo odločitev o končnem zmagovalcu padla na povratni tekmi v Murski Soboti, na prvi tekmi pa pričakuje neodločen izid. Informacije o nasprotniku so skope, govori pa se, da se je Zalgiris močno okrepil s tujci, od domačih igralcev pa nima izstopajočih posameznikov.

Mura je v evropskem pokalu nastopala že lani, ko je dvakrat z 0:1 izgubila proti švicarskemu Aarauu, Litovci pa zanesljivo niso močnejši od Svicarjev. V Murinem taboru vlada velik optimizem predvsem zaradi uspešnega nastopa v nedeljski tekmi 2. kroga slovenskega prvenstva v Mariboru proti tamkajšnjemu Braniku, ki so jo Sobočani dobili z 2:1.

Tudi sicer se Sobočani

Mura tokrat brez Poljšaka

ne obremenjujejo preveč z nasprotnikom in napovedujejo, da bodo igrali svojo igro s čvrsto obrambo in hitrimi protinapadi. Slednji naj bi bil tudi glavno orožje za doseglo zelo pomembnega zadetka v gosteh. Zaradi kartonov v lanskem evropskem pokalu ne bosta smela nastopiti Cifer in Poljšak, trener Kovačič pa je napovedal naslednjo prvo postavo: Černjavič, Baranja, Bloudek, Breznik, Alihodžić, Kardos, Brezić, Gajser, Belec, Bakula, Hlebalin.

Franc Bobovec

ROKOMET / EVROPSKI POKALI

Nasmejana Šušterič in Jankovič

DUNAJ - Andrej Susterič in Zoran Jankovič sta bila včeraj opoldne v Golf Clubu Wienberg preserno nasmejana. Slovenska rokometna prvaka Celje Pivovarna Lasko in Krim Electa sta v elitnem evropskem pokalu za uvod dobila lahka nasprotnika: Celjani bolgarskega šampiona Lulin Sofijo, ljubljanska dekleta pa azerbajdzanski Khalita Baku.

Lulin je lani obe tekmi 1. kroga pokala EHF z Lizbono odigral na Portugalskem in visoko izgubil (18:23, 15:30) in Celjani se že vidi-jo v 2. krogu. Prvaki so pri zrebu končno imeli tudi nekaj sreče: izžrebani so bili kot domaćin devetega para in če bi kroglico z njihovim imenom iz bobna izvlekli eno serijo poprej bi morali v Nemčijo h Kielu. »Dobro je, brez podcenjevanja pa moramo vse odločiti že na prvi tekmi v Golovcu,« je bil kratek vodja celjske delegacije Andrej Susterič.

V pokalu pokalnih zmagovalcev so Velenjčani dobili Lemgo z najboljšim strelcem nemškega prvenstva Baumgartnerjem, v pokalu mest bo Rudis Rudar igral z branilcem naslova Niederwürzbachom (predlani so izločili Jadrana) s slovitem Olssonom, bolj zadovoljni pa so v taboru Primorskih novic Jadrana, ki so v pokalu EHF dobili Merano. Četverica bo prve tekme 7. in 8. oktobra igrala doma.

Khalita Baku bi lani moral igrati v pokalu EHF, a je ekipo z Islandije predal obe tekmi. Zoran Jankovič je že na Dunaju predsedniku azerbajdzanske zveze takoj

ponudil igranje obeh tekem v Ljubljani, do morebitnega dogovora pa bo prislo v naslednjih dneh. »Letos se nikogar ne bojimo. Tudi če bi dobili Hypo, ne bi bilo konec sveta,« je bil preza-dovoljen Jankovič, ki je za vse štiri slovenske ženske ekipe optimistično napo-vedal velike možnosti za prodor v 2. krog.

V pokalu pokalnih zmagovalk je Branik dobil Trondheim, v pokalu EHF je zreb Robitu Olimpiji namenil Avtomobilista Brovari iz Ukrajine, v pokalu mest pa je Marcus Burja dobil Start Elblag iz Poljske. Krim Electa in Branik bosta igrala prvi tekmi doma, Robit Olimpija in Marcus Burja pa v gosteh.

Glede igranja v državah, ki so v vojni, bo EHF odločitev sprejel do konca avgusta, že prej pa je bilo določeno, da se ekipe iz Hrvaske in ZRJ v 1. krogu ne morejo medsebojno pomeriti. Prav do taksnega primera je prislo v pokalu prvakov, nakar so Badlu 1862 Zagreb znova izžrebali nasprotnika - Cankayo iz Ankare.

Pari slovenskih klubov v 1. krogu: pokal prvakov - moski: Celje Pivovarna Lasko - Lulin Sofija (Bol); **ženske:** Krim Electa - Khalita Baku (Aze); **pokal pokalnih zmagovalcev - moski:** Gorenje - Lemgo (Nem); **ženske:** Branik - Trondheim (Nor); **pokal EHF - moski:** Primorske novice Jadran - Merano (Ita); **ženske:** Avtomobilist Brovari (Ukr) - Robit Olimpija; **pokal mest - moski:** Rudis Rudar - Niederwürzbach (Nem); **ženske:** Start Elblag (Pol) - Marcus Burja. **Zeljko Zule**

NOVICE

Slovenski kadeti v boju od 1. do 12. mesta

ESSLINGEN (STA) - Slovenska kadetska vaterpolo reprezentanca je na evropskem prvenstvu v nemškem Esslingenu končala predtekmovalno in se uvrstila med reprezentance, ki se bodo borile za razvrstitev od prvega do dvanajstega mesta.

Slovenski kadeti so se v nadaljevanje uvrstili z bonusom ene točke in bodo na koncu najmanj dvanajsti, kar je že lep uspeh, vendar slovenski vaterpolisti napovedujejo boj za uvrstitev neke med šestim in desetim mestom. V nadaljevanju bodo Slovenci igrali v skupini C proti Rusiji, ki bo startala s štirimi točkami, Spanci (3), Italijani in Grki (2) ter Romuni (brez točke). V skupini D pa bodo Jugoslavija in Madžarska (4), Turcija in Slovaška (2) ter Nemčija in Hrvaška brez točke. Prvo srečanje slovenskih vaterpolistov bo danes proti Rusiji.

Lečnik v Portoriko, Brankovič v Albanijo

RAVNE - Ta čas najboljši slovenski odbojarski sodnik Ravenčan Joze Lečnik, ki je v začetku julija že drugič sodil finalne tekme moske svetovne odbojarske lige, bo kmalu znova odšel na pot čez Atlantik. Sodniška komisija svetovne odbojarske zveze (FIVB) je namreč Lečnika delegirala za sojenje svetovnega prvenstva kadetov, ki bo od 24. avgusta do 2. septembra v San Juanu v Portoriku. To je vsekakor novo priznanje za Jožeta Lečnika, kakor tudi za slovensko odbojko v celoti. Koroski odbojarski sodniki so očitno na zelo dobrem glasu. Evropska sodniška komisija (CEV) je namreč odločila, da bo Ravenčan Dusan Brankovič sodil tekmo evropskega pokala med moskima ekipama Erzeni Dures in Buducnost Podgorica. Tekma v Albaniji bo 11. novembra letos. Drago Franc iz Raven in Miran Borko iz Mežice, sodnika državnega ranga, pa sta uvrščena na seznam odbojarskih sodnikov, ki bodo delili pravico v interligi, kjer nastopajo klubi iz Avstrije, Slovaške, Madžarske, Hrvaske in Slovenije. (I. M.)

Zajčki v Clevelandu

CLEVELAND - Po večdnevni napornih in koristnih treningih na državni univerzi Wisconsin so se igralci baseballa Mibex Group Zajčki pomerili z ekipo Eucud Admirals iz Clevelanda. Na tekmi se je zbralo 600 gledalcev, ki so bili večinoma Slovenci oz. slovenskega porekla. Po lepi igri in dobrem metanju je domača ekipa zmagala s 5:2, najboljši igralec Zajčkov pa je bil Matej Berginc. V največjem slovenskem mestu izven Slovenije so bili ljubljancani po naporni vožnji skozi pet držav in po več kot 400 miljah zelo toplo sprejeti med slovenskimi izseljenci. Posebno zanimivo je bilo srečanje po 17 letih prvega »učitelja« Steva Valencica in najstarejšega se aktivnega igralca Janeza Cimperleta. (J. C.)

Šom četrti v Franciji

ANGOULEME (STA) - Zmagovalec tekme za evropski pokal s toplozračnimi baloni v francoskem Angoulému je Nemec Hans Kordel pred Francozoma Stephanom Bolzejem in Jeanom Beckerjem. Nastopili sta tudi dve slovenski posadki. Avi Sorn je med 41 ekipami iz trinajstih držav osvojil zelo dobro četrto mesto, Ales Svajgelj pa je bil trinajsti.

Pokal Jezerskega Jauku

JEZERSKO - Na peti dirki v krosu z gorskimi kolesi za Pokal Jezerskega je med člani zmagal Marjan Jauk (PRS Scott Verzej) pred Ukrajincema Valentinom Taranom in Anatolijem Varvarukom. Pri mladincih je v sprintu Urban Komac (Uni Team) premagal Jureta Golcerja (PRS Scott). Dirka na Jezerskem bi po odločitvi odbora za gorsko kolesarstvo pri KZS morala biti zadnja dirka slovenskega pokala. Toda ker sta dve dirki odpadli, bodo izvedli dve nadomestni, zato so tudi dvojne točke z DP v Ljubnem spreminili v enojne. Pri članih kljub temu se vedno vodi Primož Strancar pred Jaukom. (A. D.)

Lukač drugi v Pecu

PECS - Trije slovenski tekmovalci so nastopili na dirki madžarskega pokala Pepsi v spustu z gorskimi kolesi. Na zelo hitri progi je bila med dekleti Tina Lukac (MTB Kranj) druga, med člani pa Bostjan Kusar (Uni Team), ki se ni popolnoma okrevljal po izpahu rame pred mesecem dni, tretji, Iztok Tomsic (MTB Kranj) pa je bil osmi. (A. D.)

Ipavčeva in Mihevčeva na vrhu

LJUBLJANA - Izidi ženskega državnega prvenstva v sahu - 3. krog: Mihevc - Kosec remi, Krmelj - Riznar 1:0, Vospemnik - Stumberger remi, Zugaj - Stevanec 1:0, Ipavec - Grosar 1:0; 4. krog: Kosec - Grosar 0:1, Stevanec - Ipavec 0:1, Stumberger - Zugaj 1:0, Riznar - Vospemnik remi, Mihevc - Krmelj 1:0; vrstni red: Ipavec in Mihevc po 3.5, Grosar in Stumberber po 2.5, Vospemnik 2, Stevanec in Zugaj po 1.5, Kosec, Krmelj in Riznar po 1. (M. D.)

Iztok Božič na 594. mestu

LJUBLJANA (STA) - Iz teniske zveze Slovenije so sporočili uvrstitve slovenskih tekmovalcev na svetovni računalniški lestvici ATP. Najvišje uvrščen je Iztok Božič na 594. mestu s 26 točkami, med prvimi 1000 na svetu pa sta se Andrej Bizjak (749.) in Borut Urh (870.). V točkovanju dvojic je Ziga Janskovec na 503. mestu. Uvrstitve slovenskih tekmovalcev - posamezniki: 594. Iztok Božič 26, 749. Andrej Bizjak 12, 870. Borut Urh 8, 1008. Jaka Božič 5, 1033. Marko Por 4, 1235. Ziga Janskovec 1, 1235. Borut Martinčević 2; dvojice: 503. Ziga Janskovec 68, 545. Borut Urh 58, 858. Iztok Božič 16, 909. Gregor Turin 13, 1004. Jaka Božič 10, 1027. Andrej Bizjak 9.

TEKAČI NA TEKMI Z ROLKAMI V NEMČIJI

Rain pred Alsgaardom

V Willingenu je nastopilo 24 moških in 22 ženskih dvojic

LJUBLJANA - V Willingenu in Münchnu sta bili konec tedna dve promocijski tekmi smučarjev tekačev z rolkami. Povabilo organizatorja, najboljšega nemškega tekača Jochena Behleja, so sprejeli vsi najboljši tekmovalci in tekmovalke sveta (11 držav), samo Italijanov ni bilo. Nastopili so najboljši Norvežani (Daehlie, Alsgaard, Ulvang), Finci (Kirvesniemi), Rusi (Prokurovov, Botvinov, Vålbe, Jegorova, Nagejkina), Avstrijci (Stadlober, Gandler), Čehi (Buchta, Korunka), Poljaki in Svicarji, nastopili pa so tudi Slovenci Jozko Petkovšek, Janez Petkoš in Andreja Mali. Vasja Rupnik se je moral zaradi težav s koleno nastopu odpovedati.

V Willingenu so tekmovalci in tekmovalke nastopili v pari, kjer je vsak trikrat pretekel progo dolgo 1 km. Prvi tekač je tekkel v klasičnem slogu, drugi pa v prostem. Nastopilo je 24 moških in 22 ženskih stafet. Med mošimi ekipami je zmagala Nemčija 1 (A. Rain, Mühlegg) pred Nemčijo 2 (B. Rain, Schlickenrieder) in Norveško (Daehlie, Alsgaard). Petkovšek in Petkoš sta zasedla 14. mesto. Petkovšek je v prvi predaji predal kot prvi pred olimpijskim zmagovalcem Alsgaardom.

Med ženskimi ekipami so bile najboljše prve tri

ekipe Rusije z Vålbejevo, Lazutino, Jegorovo in Nagejkino. Andreja Mali je skupaj s Cehinjo Razlovo osvojila 10. mesto.

Drugi dan pa se je najboljših 24 tekmovalcev in tekmovalk prvega dneva pomerilo na izpadanje v olimpijskem parku v Münchnu. Od Slovencev sta se med najboljše uvrstila Petkovšek in Malijeva. Ob 700 m dolgem krogu se je zbralo veliko stvelo gledalcev, ki so videli zanimive boje najboljših tekačev na svetu. Tekmovalci so potekali na izpadanje.

Od starih tekmovalcev oz. tekmovalk, ki so star-

tali po skupinah, sta se v naslednji krog uvrstila prva dva.

Med moskimi je zmagal A. Rain pred Alsgaardom in Buchto (Češka). Petkovšek je v prvem krogu zmagal in za seboj pustil Repo (Finska), Ulvanga (Norveška) in Botvinova (Rusija). V drugem krogu za uvrstitev med šest najboljših pa je osvojil tretje mesto. Najboljši v tem krogu je bil Gandler (Avstrija) pred Alsgaardom. Med ženskami je zmagala nemška biatlonka Disl pred Vålbejevo in Gavriljukovo. Malijeva je v prvem krogu osvojila tretje mesto za Danilo in Nagejkino in se ni uvrstila med 12 najboljših.

Za vse tri slovenske mlade tekmovalce je bilo to tekmovalno (vse stroške je plačal organizator) velika izkušnja z neposrednimi dvoboji z najboljšimi na svetu in motivacija za delo v nadaljevanju priprav na novo zimsko sezono.

Joze Klemencić

TRIATLON / EVROPSKO PRVENSTVO

Ekipa tretja

LJUBLJANA - Slovenski triatlonci so na evropskem prvenstvu v Nemčiji prisestnetili z ekipnim tretjim mestom za Nemci in Anglezji. Posamežno je bila najboljša Nataša Nakrst-Kosmac, ki je zasedla 5. mesto, osmi je bil Igor Kogoj, drugi nasi pa so se uvrstili na naslednja mesta: 14. Uros Velepec, 19. Miro Kregar, 24. Matjaz Kovac in 34. Janez Avsec.

»Ugotovil sem, da mi najbolj ustreza najdaljša razdalja triatlona (Ironman), to je 3.8 km plavanja, 180 km kolesarjenja in 42.195 metra teka. Ko sem se treniral biatlon, sem mislil, da je nemogoče opraviti z vsemi tremi disciplinami, toda vse je mogoče,« je po vrnitvi iz Juemneja povedal Uros Velepec, ki je novinec v Ironmanu, medtem ko so drugi nasi reprezentanti že bolj izkušeni. »Proga je bila ravnska in ena najhitrejših. Prvenstvo je navrglo tudi nekaj presežnikov, saj je zmagovalec dosegel peti izid vseh časov v Ironmanu,« je še dodal nekdanji biatlonec, ki

vsak dan trenira 5 do 8 ur. »V Nemčijo smo prišli kot velika neznanka in prisestnetili veselesle, res pa je, da smo imeli tudi nekaj sreče, saj smo sele z dobrim tekom Cehe premagali za minuto. Spremljala sta nas oče in triatlonec Grega Janetič, ki sta bila zelo aktivna in koristna ob progi. Tekma je bila ena lepših, prireditelji so se izjemno potrudili,« je menil Velepec, ki Ironman jemlje kot življenjsko filozofijo. Naslednji cilj slovenskih triatloncev je svetovno prvenstvo 1. oktobra v Nici. Kogoj se je že prijavil in bo zagotovo nastopil, medtem ko bosta Velepec in Kregar skušala zbrati denar za pot in bivanje, računata pa tudi na pomoč zveze. Tudi na delovnih mestih triatloncev imajo veliko posluha za njihovo ukvarjanje s športom, vsak posameznik pa si je pridobil osebne sponzorje. Velepcu pomagajo Avtoimpex, Dietetika in bar Afroditia, Kregarju Telekom, Kovacu in Kogoju Energija, Nakrst-Kosmačevi pa Radenska in HIT. (J. M.)

ATLETIKA / 5. SVETOVNO PRVENSTVO V GÖTEBORGU

NOVICE

MOK bo IAAF dal več denarja

Mednarodni olimpijski komite in Mednarodna atletska zveza želita najti »pomirjajočo« rešitev za delez atletov in atletinj pri dohodkih z olimpijskih iger. Takšen je izid srečanja med člani izvršnega odbora MOK pod vodstvom predsednika Juana Antonia Samarancha in svetom IAAF v Göteborgu. »Po pogovorih lahko sklepam, da bomo našli rešitev,« je dejal blagajnik IAAF Robert Stinson. Izvršni odbor MOK se bo s tem vprašanjem ukvarjal oktobra na svojem zasedanju. Med pogovori niso omenjali konkretnih stevil, vendar pa je že dalj časa znano, da predsednik IAAF Primo Nebiolo zeli večji kos pogace, kot je 1.5 milijona dolarjev, ki ga je IAAF dobila na olimpijskih igrah v Barceloni.

Christieja ne bo na 200 metrov

Linford Christie ne bo nastopil v teku na 200 metrov in obstajajo le majhne možnosti, da bo teknoval v stafeti 4 x 100 metrov, je včeraj sporočil predstavnik britanske reprezentance Tony Ward.

Pedrosov rekord še vedno vprašljiv

Kubanska atletska zveza je Mednarodni atletski zvezi (IAAF) zagrozila s tožbo, če ne bo kar najhitreje rešila nejasnosti okrog svetovnega rekorda v skoku v daljavo Kubanca Ivana Pedrosa, ki ga je ta z 896 cm postavil 29. julija v Sestrieru. Pedrosu so organizatorji rekord najprej priznali, saj mu je po prvih meritvah v hrbet pihal veter z dovoljeno hitrostjo 1.2 m/s. Italijanska atletska zveza je po tekmovalju pregledala videoposnetke Kubančevega skoka in pri napravi za meritev hitrosti vetra odkrila osebo, ki bi lahko s svojim telesom onemogočala pravilno meritev. Zato so Italijani dokaze poslali v odločanje IAAF, ki pa je zavrnila pristojnost. Po besedah uradnikov IAAF morajo o veljavnosti rekorda odločiti Italijani, ker je bil dosežen na njihovem ozemlju, oni pa bodo odločali le v primeru pritožbe katere druge nacionalne atletske zveze. Kubanska atletska zveza se je pritožila že v petek od IAAF pa se zmeraj ni dobila odgovora.

Današnji spored (4 finali):

09.30	100 m ovire - sedmerboj
09.35	disk (M), kvalifikacije - skupina 1
10.20	200 m (Z), predteki
10.30	visina - sedmerboj
10.55	disk (M), kvalifikacije - skupina 2
16.30	palica (M), kvalifikacije
16.45	krogla - sedmerboj
17.05	400 m ovire (Z), polfinale
17.25	1.500 m (Z), finale
17.40	3.000 m zapreke (M), polfinale
18.20	400 m (M), finale
18.30	krogla (M), finale
18.40	200 m (Z), 2. krog predtekov
19.10	10.000 m (Z), finale
19.55	200 m - sedmerboj

Troy Kemp z Bahamov ugnal velikega Javierja Sotomayorja

Renata Strašek deveta v metu kopja - Danes bo nastopil Igor Primc

GÖTEBORG - Četrtdan 5. svetovnega prvenstva v atletiki je slovenska metalka kopja Renata Strašek osvojila deveto mesto. Celjanka je v prvem poskusu prestopila, v drugem pa je vrgla 59.10 metra, kar jo je v tistem trenutku pripeljalo na sedmo mesto, vendar pa sta jo do konca tretje serije - Straškova je metala prva - prehiteli se dve tekmovalki. Zmagala je prva favoritinja Belorusinja Natalija Sikolenko pred Romunko Felicio Tileo in Finko Mikaelo Ingberg.

Nekaj favoritom je na tem svetovnem prvenstvu ze spodletelo, med manjšimi osmoljenci pa je tudi kubanski skakalec v visino Javier Sotomayor, ki je osvojil drugo mesto. Zlata kolajna je pripadla Troyu Kempu z Bahamov, ki je tako kot Sotomayor preskočil 237 cm, vendar v drugem poskusu, Kubanec pa šele v tretjem. Tekmovanje v skoku v visino je bilo izredno napeto, svetovni rekorder pa je že na svoji začetni višini 225 cm, nakazal, da včeraj ni bil njegov dan, saj jo je premagal šele v tretjem poskusu. Za zadnji poskus na 239 cm si je nadel tudi sončna očala, ki pa mu niso pomagala do zlata. Bronasto odličje si je z 235 cm priskakal Poljak Artur Partyka.

Kenijec pritekel Danski zlat

Kenijski Danec Wilson Kipketer je dobro formo skozi celo sezono v taktičnem teku na 800 metrov pretopil v zlato kolajno. Srebro je pripadlo Burundju Arthemonu Hatungimani, popolno zmagoslavje temnopoltih tekačev pa je preprecil Norvežan Vebjørn Rodal, ki je osvojil bron. »Zmagal sem zase, za

mojega trenerja in Dansko,« je po zmagi povedal 24-letni Kipketer, ki je tekel za veliko več kot samo za zlato in mercedes. Tekel je za nastop na olimpijskih igrah z upom, da bo danska vlada vendarle sprostila svoje toge zakone, kajti Kenijec že pet let živi na Danskem in se ni prisel do danskega državljanstva, kajti za njegovo pridobitev mora tujec živeti v državi sedem let. Na SP je lahko teknoval, čeprav se ni drzavljan Danske, medtem ko po pravilih MOK v Atlanti ne bo mogel nastopiti. »Bil bi zalosten, če ne bi mogel nastopiti na OI, vendar lahko nastopim na veliko pomembnih tekmah. Upam, da bo zlata kolajna omehčala danski parlament. Sem Danec, pogledite, imam rdece-belo opremo. Pocutim se kot Danec, ljubim Dansko in vse, kar je v povezavi z njo, in tudi pivo je dobro,« je v tekoci danscini povedal Kipketer.

Gebreselassie spet prvi

V teku na 10.000 metrov je svetovni rekorder Haile Gebreselassie s silovitim finišem v zadnjih 200 metrih »povozil« tekmce in ubranil naslov. 22-letni Etiopijec je počasi najboljši trenutek in po zadnjem zavoju za 10 metrov pustil za seboj vse tekmce. Srebro je osvojil olimpijski zmagovalac Maročan Khalid Skah, bron pa Kenijec Paul Tergat.

Percova letos najhitreje

Francozinja Marie-José Percé je na 400 metrov ugnala vse tekmice in si priborila naslov tako kot že leta 1991, ki ji ga je pred dvema letoma odvzela Jearyl Miles. Amerikanka je bila tokrat tretja za Pauline Davis z Bahamov, ki je z 49.96 dosegla državni re-

Javier Sotomayor se je moral zaradi več neuspešnih poskusov zadovoljiti s srebrom (AP)

kord. Percova je dosegla tudi najboljši letosnji izid na svetu - 49.28 sekunde. Zmage ji ni mogla prepere-

citi niti manjša poskodba, zaradi katere je odpovedala nastop na 400 metrov z ovirami.

Danes bo od slovenskih tekmovalcev v kvalifikacijah meta diska nastopil Igor Primc. (J. M.)

REZULTATI IZ GÖTEBORGA

Moški

400 m - polfinale: 1. Adkins (ZDA) 48.25, 2. Diagana (Fra) 48.37, 3. Matete (Zam) 48.50, 4. Nylander (Sve) 48.53, 5. Yamazaki (Jap) 48.64, 6. Harnden (Zim) 48.73, 7. Maščenko (Rus) 48.75, 8. De Araujo (Bra) 48.85.

800 m - finale: 1. Kipketer (Dan) 1:45.08, 2. Hatungimana (Bur) 1:45, 64 3. Rodal (Nor) 1:45.68, 4. Motchebon (-Nem) 1:45.97, 5. Rock (ZDA) 1:46.42, 6. Parrilla (ZDA) 1:46.44, 7. Giocondi (Ita) 1:47.78, 8. Everett (ZDA) 1:53.12.

10.000 m - finale: 1. Gebreselassie (-Eti) 27:12.95, 2. Skah (Mar) 27:14.53, 3. Tergat (Ken) 27:14.70, 4. Hissou (Mar) 27:19.30, 5. Machuka (Ken) 27:23.72, 6. Kimani (Ken) 27:30.02, 7. Franke (-Nem) 27:48.88, 8. Guerra (Por) 27:52.55, 9. Williams (ZDA) 27:52.87, 10. Hayata (Jap) 27:53.12, 11. Castro (-Por) 27:53.42, 12. Watanabe (Jap) 27:53.82, 13. Silva (Meh) 27:55.34, 14. Mezgebebu (Eti) 27:56.06, 15. Ntawulikura (Rua) 27:57.92, 16. Gomez (Spa) 27:59.38, 17. Ramaala (JAR) 28:00.08, 18. Baldini (Ita) 28:08.39, 19. Pinto (Por) 28:26.42.

Visina - finale: 1. Kemp (Bah) 237, 2. Sotomayor (Kuba) 237, 3. Partyka (Pol) 235, 4. Smith (VB) in Hoen (Nor) oba 235, 6. Sjöberg (Sve) 232, 7. Barton (-ZDA) 229, 8. Forsyth (Avs), Topić (ZJR)

in Kotewicz (Pol) vsi 225, 11. Thompson (Bah) 225, 12. Bi (Kit) 215.

Krogla - kvalifikacije: 1. Barnes (-ZDA) 21.30, 2. Bagač (Ukr) 20.62, 3. Halvari (Fin) 20.40, 4. Godina (ZDA) 19.99, 5. Buder (Nem) 19.91, 6. Kostinen (Fin) 19.88, 7. Noon (ZDA) 19.84, 8. Virastjuk (Ukr) 19.74, 9. Dal Soglio (-Ita) 19.47, 10. Klimentko (Ukr) 19.22, 11. Mubarak (Kat) 19.01, 12. Gončaruk (Blr) 19.00.

Ženske

400 m - finale: 1. Percé (Fra) 49.28, 2. Davis (Bah) 49.96, 3. Miles (ZDA) 50.00, 4. Freeman (Avs) 50.60, 5. Yusuf 50.70, 6. Ogunkoya (obe Nig) 50.77, 7. Malone (ZDA) 50.99, 8. Richards (Jam) 51.13.

Troskok - kvalifikacije: 1. Cen (Rus) 14.56, 2. Prandzeva (Bolg) 14.46, 3. Kravec (Ukr) 14.44, 4. Gurejeva (Blr) 14.41, 5. Lasovskaja (Rus) in Birjukova (Rus) obe 14.38, 7. Blazevica (Lat) 14.29, 8. Ren (Kit) in Lah (Ita) obe 14.17, 10. Petrescu (Rom) 14.06, 11. Govorova (Ukr) 14.05, 12. Griffith (VB) 14.03.

Kopje - finale: 1. Sikolenko (Blr) 67.56, 2. Tilea (Rom) 65.22, 3. Ingberg (-Fin) 65.16, 4. Rantanen (Fin) 65.04, 5. Stone (Avs) 63.74, 6. Damaske (Nem) 62.32, 7. Lopez (Kuba) 60.80, 8. Ivakina (Rus) 59.82, 9. Strašek (Slo) 59.10.

Počasno, neprosto voljno slovo zvezdnikov v Göteborgu

Nekoc tako hitre noge postajajo utrujene, napete misice so bolj nagnjene k poskodbam, duševna svežina in brezpogojna volja do zmag popuscata: veliki atletski zvezdniki se počasi, neprosto voljno poslavljajo. Kaze, da bo v Göteborgu prislo do zamenjave na najvisjih mestih: Carl Lewis (34) in Linford Christie (35) sta poskodovana, Jackie Joyner-Kersey (33) in Mike Conley (32) nista v formi, Merlene Ottey (35) pa je zopet zgrešila zlato. Toda nočejo dojeti, da zakoni življenja veljajo tudi zanje.

»Se naprej bom tekel in prihodnja sezona bo zelo dobra,« je poudaril Lewis. »Bil sem prepričan, da bom zmagal, če bo potrebno tudi s svetovnim rekordom,« je dejal branilec naslova Christie, ki je na 100 metrov zasedel sesto mesto. Otteyjeva se ni

opustila misli na zlato kolajno v najkrajši disciplini. Samo Jackie Joyner-Kersey ni rekla nicesar, ampak se je umaknila, ker mora biti v Atlanti v »najboljši formi«. Zvenket denarja največkrat povzroci prestavljanje konca kariere. Toda morda bodo zvezdniki zamudili trenutek za pravčasen umik, nekateri so ga najbrž že. Peto SP je že začrtalo nov začetek. »Ljudje ostajajo na vrhu, dokler jih drugi ne spodrinejo,« pravi olimpijski zmagovalc v troskoku Mike Conley. Njegov 24-letni učenec Jerome Romain se je v ponedeljek veselil tretjega mesta, svojega trenerja pa je pustil stiri mesta za seboj. Toda tudi nova generacija je potrebovala čas, da je dozorela. Gwen Torrence je stara 30 let, Jonathan Edwards 29, Fiona May 26. Pot do vrha je vsekakor dolga.

Dan želi na Olimp

Dan O'Brien je tudi po napornem deseterboju brez težav nadzoroval položaj. »Živjo, prihaja drugi največji atlet vseh časov,« je 29-letni American med novinarsko konferenco pozdravil svojega legendarnega predhodnika Daleyja Thompsona.

Medtem ko je imel Anglez v osemdesetih letih resna tekmeca, Nemca Jürgen Hingsna in Siegfrieda Wentza, se, kot kaže, noben deseterbojec ne more približati O'Brienovim fizičnim in psihicnim zmogljivostim. American je za tretjo zaporedno zmago na SP načrtoval več kot 8695 točk: »Zbral sem 300 točk manj, kot sem upal.« Z 8995 točkami bi mož iz Moscowa v Oregonu presegel svoj svetovni rekord za 104 točke in se magični meji 9000 približal na 5 točk. Če sestejemo točke, ki jih navrežejo Danovi osebni rekordi, ugotovimo, da sportnik ni utopist: sestevek je namreč 9450 točk. Morda bo mejo prebil septembra na tradicionalnem mnogobojskem mitingu v Talencu: »Morda bom to tudi storil, toda veliko pomembnejše je, da bom na olimpijskih igrah v Atlanti zdrav.« Zaradi tega mora biti močan tudi v enajsti disciplini, samodisciplini. »Vem, kaj tvegam,« pravi O'Brien, ki je lani v Seattlu v pijanem stanju padel in si poskodoval roko. Na stadionu Ullevi je največ točk izgubil v sprintu in skoku v daljavo. »To je bil moj najslabši skok od srednjesolskih dni dalje,« se je jezil O'Brien nad 755 cm in tudi sicer ni bil najbolj zadovoljen z dnevom v Göteborgu. »Tekmovanje je od vsega začetka gledalcem nudilo bolj malo,« je dodal American, ki se je na Svedskem nekoliko bal le svetovnega podprvaka, Belorusa Eduarda Hämälainena (»Samo on lahko se izboljša svetovni rekord.«), ki pa ga je na koncu odpravil z več kot 200 točkami. (J. M.)

Dan O'Brien ostaja številka ena v deseterboju (AP)

JADRANJE / GIRO D'ITALIA

Tržačani z novo zmago še utrdili skupno vodstvo

Jadrnica Trieste - Generali najboljša tudi v 17. etapi

CERVIA - Z zmago v 17. etapi jadrnega gira po Italiji je posadka jadrnice Trieste - Geberali se utrdila vodstvo v skupni uvrstitvi. Pri tem so imeli Tržačani tudi nekaj sreče, saj je Bologna startala precej bolje, toda nenadna menjava smeri vetra ješla na roko Tržačanom, ki so to dobro izkoristili in zanesljivo slavili.

Danes je na sporedu 18. etapa, jadrnice pa so se že navsezgodaj podale proti Foggii, kamor bi morale prispeti v poznih popoldanskih urah.

Vrstni red 17. etape: 1. Trieste-Generali; 2. Bologna-Telethon; 3. Sevastopol-Universum Trust; 4. Sankt Petersburg - Moskva; 5. Taranto-Divani e Divani; 6. San Benedetto del Tronto-Riviera delle Palme; 7. Catania; 8. Palermo Provincia Turistica; 9. Liguria, 10. Fiamme Gialle, 11. Quartu Sant'Elena-Sardegna; 12. Aci Hrvaska; 13. Siracusa; 14. USSI; 15. Vigili del Fuoco.

Skupni vrstni red: 1. Trieste-Generali 375, 500, 2. Bologna-Telethon 361, 500, 3. Catania 341, 000, 4. Sankt Petersburg - Moskva 301, 500, 5. Quartu Sant'Elena-Sardegna 280, 125, 6. San Benedetto del Tronto-Riviera delle Palme 265, 625, 7. Palermo-Provincia Turistica 254, 250, 8. Taranto-divani e Divani 252, 500; 9. Sevastopol-Universum Trust 240, 000, 10. Fiamme Gialle 230, 000, 11. Siracusa 170, 000, 12. Liguria 163, 750, 13. Aci Hrvaska 147, 250, 14. Vigili del Fuoco 93.000, 15. USSI.

NOGOMET / AFERA ZARADI DOMNEVNE KORUPCIJE 2 MILANOVIH IGRALCEV

Papin: Le izmišljotine in manipuliranje

Ostre reakcije v Italiji in Franciji - Večina napadla francoskega nogometaša

PARIZ, RIM - Ko se je včeraj zjutraj Jean-Pierre Papin, bivši nogometaš Olympiquea iz Marseillea in Milana ter sedaj član Münchenskega Bayerna, prebudil in prebral casopise, si gotovo ni predstavljal, da bo povzročil tako afero, ki je čez noč odjeknila ne samo v Italiji in Franciji, temveč v vsej Evropi.

Pred ponedeljkovo prijateljsko tekmo v Münchnu med domaćim Bayernom in Milanom, ki se je končala brez golov, je Papin v prijateljskem pogovoru z italijanskimi časnikarji dejal, da v Marseilleu krozi govorice, da je Olympique podkupil dva Milanova nogometaša, da bi leta 1993 osvojil evropski pokal prvakov.

Italijanski in francoski mediji so dali Papinovi izjavi izredno velik poudarek. Papin pa je včeraj vse demantiral in po Radiu Montecarlo dejal: »Nimam česa potrjevati, to so vse izmišljotine in manipuliranje z mojimi izjavami. Italijan-

skim časnikarjem, s katerimi sem se pogovarjal o finalu Olympique - Milan leta 1993, sem omenil le govorice, ki kroziijo v Marseilleu. Dal pa nisem nobenega intervjuja.«

Papin je v telefonskem razgovoru z urednikom italijanske agencije ANSA potrdil, da naj bi dva Milanova nogometaša prejela denar, da bi njuna ekipa izgubila finale, podčrtal pa je, da so to govorice, ki kroziijo v Marseilleu in da to nikakor niso njegove besede. To pa je, po njegovem mnenju, bistveno drugače.

Reakcije zainteresiranih v Franciji in Italiji so bile takojšnje in zelo ostre.

Bernard Tapie, tedanji predsednik kluba iz Marseillea: »Če Papin razpolaga z informacijami o korupciji, naj se obrne na evropsko nogometno zvezo ali sodstvo. Prepričan pa sem, da bi Papin nikdar ni izjavil kaj takega.«

Svitar Kurt Rothlisberger, ki je bil sodnik tedanjega finala: »Bilo je to pov-

sem normalno srečanje, ki se je končalo z zasluženom zmago OM.«

Bivši direktor OM Bernes: »To so ciste bedarije. Papin lahko reče, kar hoče, to so pa lazi. Nihče ne bi kupil evropskega pokala.«

Milanov glavni direktor Ariedo Braid: »Papinove izjave so me izredno presenetile in vprašujem ga, če želi kaj povedati, da se jasno in glasno izreče.«

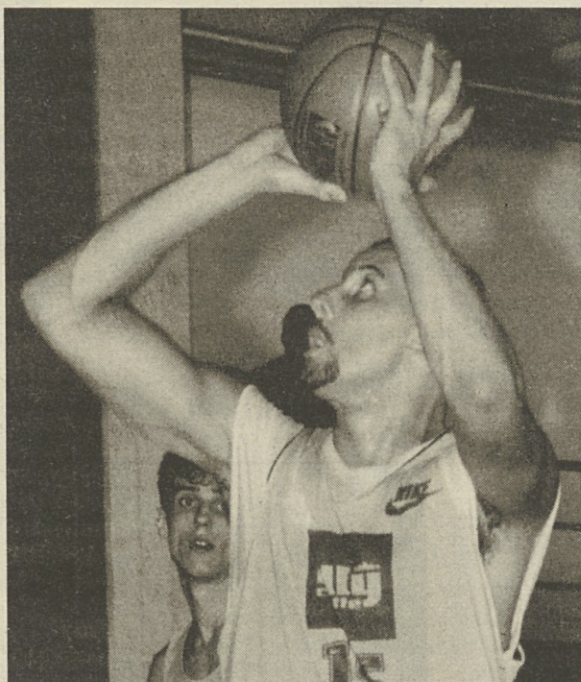
Predvsem oster pa je hrvaski nogometaš Alen Bokšić, ki je sedaj član Lazio, igral pa je pri francoskem klubu: »To je čista hudobija do Olympiquea in do njegovih bivših Milanovih soigralcev. Pri Milanu so tedaj igrali taki asi, da bi nikdar ne prodali svoje ekipe, in to se posebno na tako pomembni tekmi, kot je finale za evropski pokal.«

Pri italijanski nogometni zvezi pa niso dali uradnih izjav in sedaj samo spremljajo »zadevo«, za katero pa je pristojna UEFA.

KOŠARKA / PRIPRAVE TRŽAŠKEGA ILLYCAFFEJA

Trenner V. Bernardi zadovoljen z ekipo

Novi Američan Greg Foster že pridno na delu Vzdušje v ekipi idealno - Tonut že v »stari formi«

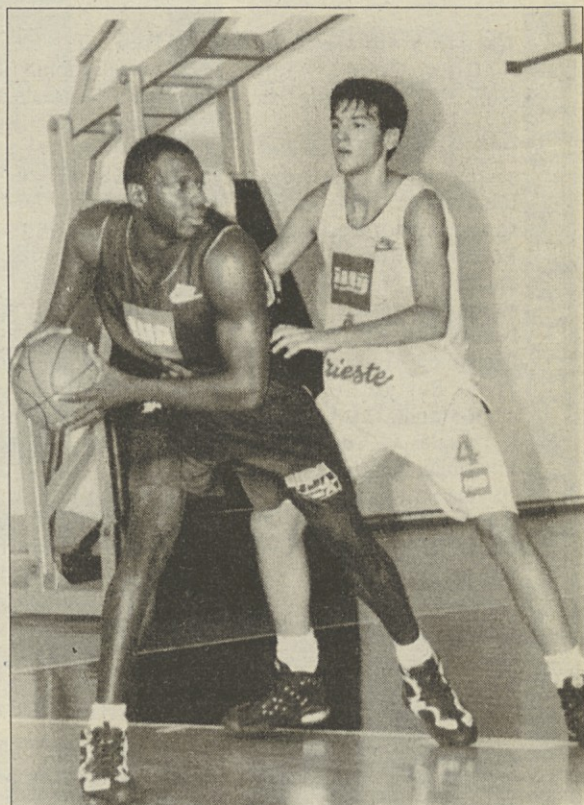

Z Gregom Fosterjem je ekipa kompletna (Foto Balbi/Kroma)

Novi Američan Greg Foster je že na delu. Trenner Illycaffèja Virginio Bernardi ima tako na razpolago vse igralce, kar je za tržaško ekipo dokaj nenavadno, saj je tržaški klub doslej v predprvenstvenem obdobju treniral kvečjemu z enim tujim košarkarjem.

Teh problemov torej Bernardi nima in lahko mirno pripravlja ekipo. Novi Američan Greg Foster sicer ne pozna italijanske košarke, je pa prepričan, da ne bo razočaral tržaških navijačev. Trenner Bernardi pa si kar mane roke, saj mostvo nujno potrebuje takega velikana. Ekipa je precej »tanka« pod košem in razpolaga le se z enim velikanom, Pol Bodettom (208 cm), ki lahko nudi svoj dragocen doprinos kot menjava, da bi se pa lahko skozi vso tekmo enakovredno boril s »tujimi« centri, to je seveda le pobožna želja. Foster, ki ima nekaj evropskih izkušenj, saj je lani kar uspešno igral z grškim klubom Papagosom, bi lahko bil izredno koristen tudi za nekatere igre v napadu. Novi Illyjev ameriški center ima precej »cedno roko« in je, glede na visino, skoraj neubranljiv pri metu, ko se pomakne izven »rake-te«.

Trenner Bernardi je zadovoljen z delom svojih fantov, saj so vsi izredno poztvovalni. Drugi Američan, Brian Shorter, je pravi garac, in take košarkarje vsaka ekipa se kako potrebuje. Vse kaže tudi, da se kapetan Alberto Tonut vrača v svojo najboljšo formo, ko je bil

Brian Shorter in Francesco Gori (Foto Balbi/Kroma)

eden izmed najuspešnejših kril v Italiji. Novi igralci Calbini, Piazza in Guerra so se vključili v novo okolje. Vzdušje v ekipi je zares odlično in v takem okolju je skoraj idealno delati.

Vodstvo Illyja je tudi zadovoljno s prodajo abonamjev.

In kako ne bi bilo, saj so novi abonmaji v prodaji sele od danes, starih pa, so prodali skoraj 2000.

NOVICE

Pro Gorizia v D skupini

Nogometna zveza je včeraj objavila sestave skupin v meddeželni nogometni ligi. Pro Gorizia je tudi letos uvrščena v D skupino, njeni nasprotniki pa bodo Argentana Capca (Fe), Arzignano (Vi), Bassano Virtus (Vi), Caerano (Tv), Centro B. Lendiranese (Ro), Ciabatta Italia (Ro), Ita Palmanova, Legnago (Vr), Luparense (Pd), Mestre (Ve), Miranese (Ve), Pievegina (Tv), Porto Viro (Ro), Russi (Ra), S. Lucia (Tv), Sanvitesse (Pn), Sevegliano (Ud).

Kljub protestom igrali v Vicenzi

VICENZA - Kljub protestom, pedvsem SKP, so v ponedeljek le odigrali prijateljsko srečanje med Vicenzo in zagrebško Croatia. Zmagali so Zagrebčani s 3:2 (1:1). To je bil prvi poraz Vicenze v predprvenstvenem obdobju po dveh zmagah in enem neodločnem izidu. Povedla je Vicenza z Murgito, toda Tomas je v prvem polcasu stanje izenacil. Krznar je v nadaljevanju povedel goste v vodstvo. Na 2:2 je izenacil Beghetto iz enajstmetrovke, zmagoviti zadetek pa je dosegel Cvitanović šest minut pred koncem srečanja. In prav za tega igralca se Vicenza zelo zanima. Srečanju je prisostvovalo le nekaj več 2.000 gledalcev.

POLETNO KOŠARKARSKO DOGAJANJE V NAŠIH EKIPAH / KMALU ZAČETEK TRENINGOV

Pri Sokolu razpustili člansko ekipo Več premikov pri ostalih peterkah

Kje bodo končali Sokolovi igralci? - Spadoni pri Boru - Civardi pri Ciciboni?

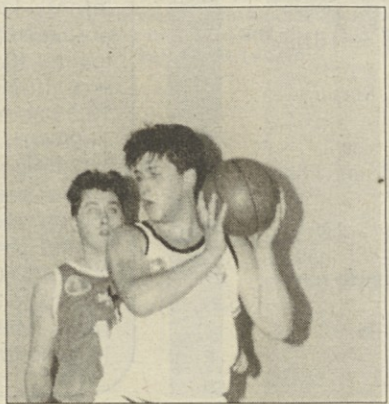
Ob številnih se neuradnih vesteh v našem košarkarskem svetu je najbolj odmevna doslej povsem neobčajna vest: članska ekipa Sokola, ki je lani osvojila peto mesto v D ligi, se je razpustila in se ni vpisala v naslednje prvenstvo, s tem pa so tudi prosti vsi lanski Sokolovi igralci.

Ze proti koncu lanske sezone je bilo slišati glasove, da bi bilo celo bolje, če se nabrezinska peterka ne bi udeležila prvenstva, saj je bil odnos mostva preveč rekreativen. In ker je breme tako organizacijsko kot finančno res veliko, so se odborniki Sokola in igralci sami domenili, da dejavnost članske postave vsaj zaenkrat ukinemo. Med razlogi za tako odločitev sta tudi podatka, da je imel Sokol premalo razpoložljivih igralcev (v postev je treba vzeti tudi pravilo o obveznem številu mladih v deseterici) in da delovanje na mladinskem področju, od koder bi lahko belordeci v naslednjih letih črpali nove sile, ni zadostno. Odborniki SD Sokol so se tako odločili, da bodo tako finančno, kot organizacijske sile preusmerili v žensko člansko odbojkarstvo ekipo, ki nastopa v C2 ligi, več pozornosti kot doslej pa bodo posvetili delovanju na košarkarskem mladinskem področju.

Sedaj je kar 12 igralcev ostalo tako rekoc »brez zaposlitve«. Nekateri so sicer izjavili, da ne nameravajo več igrati in da se bodo posvetili drugim zadevam, nekateri pa bi radi nadalje-

vali z igranjem in bodo torej potrkali na vrata ostalih naših društev, ali pa počakali, da jih kdo povabi. Suslja se, da bi se z Vatovcem podal v Trzic k Pomu tudi Robi Paulina (na sliki spodaj).

BOR: Trenner Jure Krečić se bo lotil dela takoj po povratku s poročnega potovanja. Vsi lanski in nekateri novi igralci ter nekateri cicibonasi se bodo že v sredo, 16. t.m. zbrali na zunanem igrišču že močno prenovlje-

nega Stadiona 1. maja, do 3. septembra, ko se bodo belozeleni odpravili na že običajne enotedenske skupne priprave v Radencih, pa bodo trenirali vsak dan. V tem času bo Krečić preveril vse možne igralce (na seznamu jih je skoraj 20), med katerimi bi moral biti tudi mladi Kontovelov playmaker Angelo Spadoni (na sliki desno). Krečić je izrazil željo, da bi se Spadoni pridružil Boru, ker ima s playmakerji največ težav: Robi Smotlak bo najbrž odpotoval na studij v ZDA, Michel Grbec bi moral že septembra meseca priceti s služenjem vojaškega roka, Riki Simončič pa je pred kratkim prestal operacijo kolena in bo nared sele čez nekaj mesecev. To pomeni, da bi postal prav Angelo standardni playmaker Borove članske postave.

CICIBONA: Pri Ciciboni bi moral predstavljati glavno novost Igor Civardi, ki je sicer last Kontovela. Belozeleni, ki bodo priprave začeli skupno z Borom (sami pa 28. t.m.), so se že okrepili s prihodom Daria Kovacic, novi trener Luka Furlan pa si

zeli ojačitve z visokim igralcem in prvi na seznamu je prav Igor Civardi, čaka pa se tudi na dokončne odločitve v vrstah Bora Radenske.

KONTOVEL: Pri Kontovelu so demantirali vest o ponovnem povratku Igorja Medna na krmilo članske postave, saj bo Claudio Starc nadaljeval z delom, ki ga je začrtal v lanski sezoni. Z odhodom Angela Spadonija ostaja odprto vprašanje drugega playmakerja, sedaj pa je prost Borut Perot, medtem ko so odstotki o morebitnem povratku Damirja Starca k svojemu matičnemu društvu zelo zelo nizki. Ogradje mostva bo ostalo nespremenjeno, dopolnila pa ga bosta mlada Marko Emili in Pavel Krizman, ki sta končala mladinsko pot pri Jadranu.

DOM: O našem goriskem predstavniku nimamo podrobnejših informacij, saj so vsi odborniki na dopustu. Ob uradni vesti o zamenjavi trenerja (Pierpaolo Bordin bo zamenjal Lucia Mianija), so se goriski dnevniki razpisali o morebitnih novostih glede igralškega kadra: Andrea Nanut,

Merljak, Isacco Famea, Cristiano Franco, že pred časom pa je Livio Semolic razjasnil, da nimajo dosedanje vesti nobene realne podlage in da bodo novosti padle sele v naslednjih tednih. Skoraj gotovo je, da se bodo morali belordeci vsaj delno okrepiti, saj je lanski izbor igralcev preskromen in tudi številčno nezadosten, ob tem pa je Renzo Di Cecco (vsaj zaenkrat) na seznamu Itale iz Gradisca. In res je tudi, da se je goriski Senators (od koder prihaja novi Domov trener), ki je lani ravno tako izpadel v D ligo, odpovedal nastopu, tako da so lanski igralci goriskega mostva prosti in lahko se zgodi, da bo »coach« Bordin koga od njih pripeljal prav k Domu.

Vanja Jogan

RAI 1

6.45	Aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 8.00, 7.30, 8.30) dnevnik
9.30	Nan.: Očetov pes
9.55	Film: UFO - Allarme rosso... Attacco alla Terra (fant., ZDA '71, i. E. Bishop), 11.00 dnevnik
11.35	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Per soldi o per amore (kom., ZDA '63, i. K. Douglas, G. Young)
15.50	Mladinski variete Solletico, risanke.
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf
18.50	Sport: SP v atletiki
19.50	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Film: Ieri, oggi, domani (kom., It.-Fr. '64, i. S. Loren, M. Mastroianni), nato Le migliori chiacchiere della settimana (vodita G. Fossà, S. Somma)
23.00	Dnevnik
23.05	Variete: Sport gre v Loreto
24.00	Dnevnik, horoskop in vreme, v parlamentu
0.40	Videosapere: Nepoznane Benetke
1.10	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

6.30	Nad.: Atto d' amore
7.20	Dok.: V kraljestvu narave
8.05	Oddaja za najmlajše
9.30	Nan.: L' arcia del dott. Bayer
10.45	Nad.: Secrets
11.30	TC2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Nan.: L' arca del dott. Bayer
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: La grande vallata
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.40	Film: Una fortuna sfacciata (kom., ZDA '87, i. S. Long, B. Midler)
22.30	Kronika v živo Davvero
23.30	Dnevnik, pregled tiska
0.05	Variete: Tenera è la notte
1.05	Sport: jadranje
1.30	Nan.: Komisar Kress

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: dok., 8.40 Vodici za izbiro fakultete
9.10	Film: E la nave va (dram., It. '83, r. F. Fellini, i. F. Jones, N. West)
12.00	Dnevnik
12.05	Film: La grande rapina (pust., VB '57)
14.00	Deželne vesti
14.15	Popoldanski dnevnik
14.30	Sport: beach volley, košarstvo, jadranje
16.30	Dok.: Stra' Giulia (2.)
17.00	Sport: SP v atletiki
18.50	Aktualno: Mesec branja
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Variete: Tivvucumprà
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Nan.: In famiglia e con gli amici
23.50	Operne arije in zgodbe: L' amore è un dardo
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme
1.00	Variete: Fuori orario, vmes BlobCartoon

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 La dona del mistero 2, 11.15 Senza peccato, 12.20 nan. La casa nella prateria, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.00	Film: Ischia, operazione amore (kom., It. '65)
17.00	Nan.: Donne pericolose, 18.00 A cuore aperto, 19.30 Love Boat, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Dalle Ardenne all' inferno (vojni, It. '68, i. F. Stafford, D. Bianchi)
22.45	Film: Le motorizzate (kom., It. '63, i. R. Vianello, Totò), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska
1.05	Nanizanka

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Film: Splendore nell' erba (dram., ZDA '61)
11.30	Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Vianello
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Lezioni private
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi
15.00	Nan.: Pappa e ... ciccio, 15.30 La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Paperissima sprint
20.40	Film: Rischio totale (krim., ZDA '90, i. G. Hackman, S. Hogan)
23.00	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Nan.: N.Y. Police Department, 0.15 dnevnik TG 5
0.30	Aktualno: Ri-Target

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco
12.25	Odpri studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Scuola di modelle (kom., ZDA '89)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Riptide
19.30	Odpri studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Film: Tartarughe Ninja 2 - Il segreto di Ooze (fant., ZDA '91, i. P. Turco)
22.45	Film: Scuola di medicina (kom., ZDA '85, i. P. Stevenson, G. Lewis)
0.45	Italia 1 sport
1.15	Variete: Bravissima
1.30	Nan.: Prijatelj Ricky

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Mike Hammer
22.30	Nad.: Carolina

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Giovani giganti
16.00	23.00 SP v atletiki
20.35	Film: Sciarada per quattro spie (krim., Fr. '66)
0.10	Sportna odd. Crono

RAI 3
slovenski
program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

10.25	Hroskosned, ponovitev 17/21 dela ameriske risane serije
10.45	Podmornice: Jekleni morski psi, pon. 4., zadnji del avstralske dokumentarne nadaljevanke
11.35	Iz življenja za življenje, ponovitev
12.05	Ognja moč, ponovitev 6/10 dela dokumentarne serije
12.30	Alpe-Donava-Jadran
13.00	Porocila
17.05	Moja zgodba: Oče neznan, ponovitev francoske nanizanke
18.00	TV dnevnik 1
18.05	Na smrt prestrašeni, 4/6 angleska nadaljevanke
18.40	Kate in Allie, 3. del angleske serije
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.00	Forum
20.15	Film tedna: Prepovedane igre, francoski film
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarišce
22.40	Sova: Princ z Bel- Aira, 18/24, ameriske nanizanke
23.15	Seaquest, 11. del ameriske nanizanke

SLOVENIJA 2

13.45	Zgodbe iz školjke
14.15	Tedenski izbor: Stranski učinki, ponovitev 6/13 dela kanadske nanizanke
15.00	Otroski variete
15.45	Sova, ponovitev
16.15	Seaquest, 10. del ameriske nanizanke
17.00	Sportna sredi, Göteborg: SP v atletiki, prenos
20.20	Bryan Adams, glasbena dokumentarna oddaja

KANAL A

10.15	Ponovitve
12.05	A - shop, Spot tedna, 17.30 Spot tedna, A - shop
17.45	Računalniška kronika
18.15	Vezni krog, ponovitev oddaje o astrologiji
18.45	A - shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 486. del
20.00	Sedem velicastnih
20.30	Mesto kot Alice, 2. del avstralske nadaljevanke
21.20	Vreme
21.25	Karma
22.30	Dance session
23.05	Tropska vročica, pon.
23.55	Epikurejske zgodbe

Koper

16.00	Euronews - TV novice
18.00	Slovenski program: Da ne bi bolelo
18.30	Vroceledena Afrika
19.00	TV dnevnik
19.25	Vesolje je ...
19.55	Nočni sodnik, TV nanizanka
20.20	Zgodba o Daphne Blagayani, dokumentarec
20.30	SP v atletiki, Göteborg-pregled komentator: Sandro Vidrih
21.00	Neka druga obala - angleška komedija
22.15	Vsedenes -tv dnevnik
22.30	Po meri cloveka: Popotovanje skozi ljudsko glasbo med starimi in novimi koreninami »Folk« - soocanje izkusenj, 7/10

ORF Avstrija 1

06.05	Zlata dekleta, ponovitev
06.30	Otroski program, ponovitev
09.05	Ulice San Franciska, pon.
09.50	Baywatch, pon.
10.40	Vesoljska ladja Enterprise
11.30	Perry Mason in trmoglavka, ameriska tv kriminalka
13.00	Otroski program
13.25	Mila Superstar
13.50	Smrkci
14.05	Ewoki
14.35	Ko so zivali zapustile gozd
15.00	Kremenckovi
15.25	Mini čas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
16.20	Baywatch, 2. del uvodnega filma k ameriski seriji
17.10	Strasno prijazna družina: Pričakuje mojega otroka, 2. del
17.35	Zlata dekleta: Božično presenečenje
18.05	Nenavadni par: Stara ljubezen ne zarjavi
19.00	Sport
19.30	Cas v sliki/kultura
21.00	Prisega mascevanja, ameriska TV kriminalka
22.30	Kraj zločina
00.00	Cas v sliki
00.05	Tvoj cas je potekel, amerisko-francoski film
01.00	Igrajo: Anthony Quinn, raymond Pellegrin, Gregory Peck in drugi. Režija: Fred Zinnemann
02.00	Strasno prijazna družina, ponovitev
02.25	Schiejok

ORF Avstrija 2

10.05	Akti X, ponovitev
10.50	SP v lahki atletiki, posnetek
11.00	Umor, je napisala: Zrcalce, zrcalce na steni 1. del
16.00	Vsak dan s Schiejokom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Grad ob Vrbskem jezeru, nemška tv komedija, 1993
22.00	Režija: Otto W. Retzer
22.30	Cas v sliki 2
23.00	Netopir za vse čase: Za kulisami filma »Batman Forever«
23.30	Walder-Baumovi, saga o tirolski družini, ki se je v osemdesetih krvavo obračunavala
23.50	SP v lahki atletiki, posnetek

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila: 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Radio plus; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrinki; 21.05 Zbozovska glasba po želji; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.45 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novice; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Počitniško popotovanje; 13.30 Minute v senci; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v glasbi; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Intermezzo; 17.00 Koncert Slov. filharmonije; 20.00 Radioteka; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 6.00 Otvaritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Na rešet - odgovori; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Voden prog.; 21.00 Večerni glasbeni izbor.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketi; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajzo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 24.00 New Age.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Kranjski župan V. Gros v živo; 19.30-24.00 Glasba po izboru G. Grašiča.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoci srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Sport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 Robokak, 11.00 129. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Rock Indok; 19.00 TB: Gibson Bros.; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize (pon. in terek).

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 8.40 Slov. lahka glasba, vmes (9.15) Pravljici kotiček; 10.10 Koncert v cerkvi Sv. Jerneja 6.11.94; 11.30 Odprta knjiga: Mesto v zalivu (B. Pahor, r. M. Kravos, 9.); 12.00 Kraška makrobiotika; 12.20 Veselo po domače; 12.40 Ljudske pesmi: APZ F. Prešeren; 13.30 Čakole na placu; 13.45 Orkestri; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Politično udejstvovanje I. M. Čoka; 14.45 Soft music; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe: Marko Kravos - Kratki časi; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

veliko platno.

Jutri, 10. avgusta, ob 19. uri, bo v prostorih KUD-a lutkovna predstava FONFEK FIJE v izvedbi Lutkovnega gledališča Glasbene mladine Jesenice. Izvajata: Bernarda Gaspercic in Rado Muzan. Predstava je primerna za otroke od 3. leta dalje.

Prav tako jutri, ob 21. uri, pa bo na sporedu še magični sou za odrasle. Nastopa carovnik Marlizz.

Koproducenta Trmfesta sta OSI Slovenija in SOU Ljubljana, dodatno pa ga je podprla še Mestna občina Ljubljana.

PTUJ

Danes, 9. avgusta, ob 21. uri, bo na dvorišču dominikanskega samostana na Ptuj nastopilo tukajšnje gledališče ZATO s svojim letosnjim dramskim projektom KRCMARICA avtorja Petra Turrinija. Igrajo: Vesna Pernacic, Vojko Belsak, Tadej Tos, Gregor Gec, Rok Vihar, Barbara Vidovic in Masa Zidanik. Režija: Samo Strelec.

GRAD KHISLSTEIN, KRANJ

Jutri, 10. avgusta, ob 19. uri, bo na grajskem dvorišču predstava pantomime GO-SPOD MIMO IN GOSPODICNA TA-PA-TA. Izvajata: Andrés Valdés (pantomima) in Jana Kovac (pripovedovanje pravljice). Predstava združuje besedo in pantomimo v obliki pravlji iz Bele dezele, ki jih pripoveduje gospodica Ta-pa-ta, glavni junak pa s pantomimo ilustrira lastne zgode in nezgode.

V nedeljo, 20. t.m., ob 21.00 »Il re leone« (ZDA 1994), režija R. Allers in Rob Minkoff; v ponedeljek, 21. t.m., ob 21.00 - La carica dei 101 (1961-1994), režija Wolfgang Wainwright.

GORICA

Goriški grad
Od 3. do 9. septembra bo na sporedu Alpe Adria Puppet festival.

VIDEM

Poletne prireditve: Na gradu je do konca meseca na ogled razstava »Totò, dal varietà al cinema (1917-1945)«; na dvorišču grada bo danes, 9. t.m., ob 21.00 »Arlecchino tra i segreti del Castello«; Palaca Morpurgo: jutri, 10. t.m., ob 18.30 bo na sporedu koncert z Rossonijevo in Mozartovo glasbo; v četrtek, 17. t.m., bo ob 18.30 koncert Andrea Musto (violoncelo);

Kongresna hiša: v ponedeljek, 14. t.m., ob 20.00 - Karantansko poletje - Jazz meets classic.

ŠKOCIJAN

Gostilna Wuttev Veselah: Jutri, 10. t.m., ob 20.30 - Večer slovenske pesmi.

CELJE

PROGRAM ABONMAJSKIH PREDSTAV V SEZONI 95/96:

VELIKI ODER:

1. Drago Jancar: HALSTAT, režija Franci Krizaj
2. Jean Anouilh: SKUSNJA, režija Dušan Mlakar
3. W. Shakespeare: OTHELLO, režija Vito Taufer
4. Jean Genet: BALKON, režija Damir Zlatar - Fray

TRNFEST 95 KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 9. avgusta, ob 21.30 uri, bo v KUD-u gostoval mladi avtor Dominik Krizan s svojo Videografijo in poezijo - projekcija na

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995
Danes, 9. avgusta, ob 20.30 zadnja predstava operete »West Side Story« Leonarda Bernsteina. Direktor Grant Hossack, režija Savio Marconi.
Prodaja vstopnic za vse predstave pri blagajni Dvorane Tripcovich od 9.00-12.00 ter od 18.00-21.00.
V nedeljo, 13. t.m., ob 21.00 - Gala koncert posvečen skladatelju Franzu von Suppéju bo zaključil mednarodni Festival operete 1995. Dirigent bo Dunajčan Alfred Eschwe.
Pri blagajni Dvorane Tripcovich je v teku vpisovanje novih abonmajev.
Grad sv. Justa
Kino
V nedeljo, 13. t.m. - Prva izvedba filma »Johnny Hollywood«, režija B. Levinson, igrajo J. Pesci, C. Slater in V. Abril.

KOROŠKA

CELOVEC:

Mestno gledališče: jutri, 10., 12., 15., 17. in 19. t.m. ob 20.00 - G. Bizet »Carmen« opera v francoscini.

BELJAK

Kaiser-Josef-Platz: jutri, 10. t.m., ob 20.00 - Karantansko poletje - Ensemble Dunaj.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO - BELI STRIP

Zazeleni oz. prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti do »drugacnih« in podobno. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti 100 DEM, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvide. Nacrtujejo pa tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, da posljejo originale, ki jih bodo po razstavi vrnili. Rok za oddajo je 1. oktober. Stripe posljite na naslov Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom »ZA ANTI NAZI NATECAJ«, vsak torek in četrtek od 12. do 14. ure, dobite vse ostale informacije na telefon 061 / 319 662.

NATECAJ ZA KRATKI CRNO - BELI STRIP

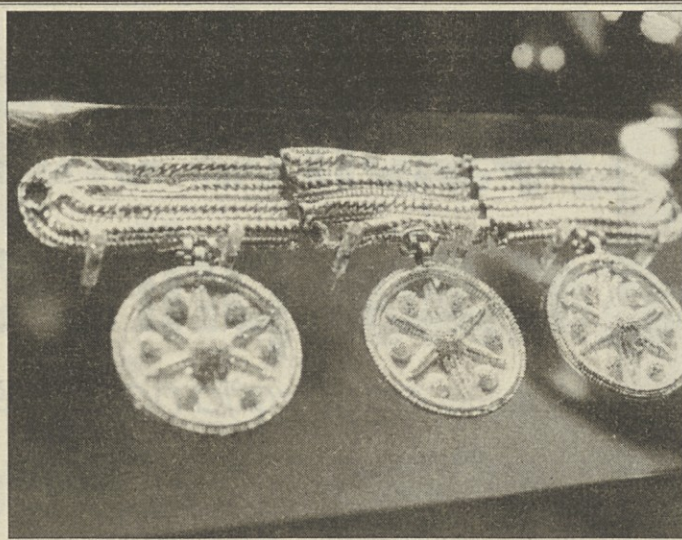
Ob evropskem letu varstva narave in nezavarovanih območij (1995) razpisuje revija Stripburger v sodelovanju s skupino Zivo Zeleni natečaj za kratki crno-beli strip (obseg do 4 strani) inspiriran s tematiko varstva narave. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku z priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Trije stripi, ki jih bo izbrala žirija v sestavi članov uredništva Stripburgerja in predstavnikov skupine Zivo Zeleni, bodo nagrajeni z denarnimi nagradami (500,300, 200 DEM). Vsa prispela dela bomo objavili v posebni izdaji Stripburgerja. Avtorje prosimo, naj ne posiljajo fotokopij temveč originale. Rok za oddajo je 1.10.1995. Stripe posljite na naslov: Stripburger (eko strip), Forum, Kersnikova 4, Ljubljana. Telefon 061 / 319 662 (tor. in čet. 12.00-14.00)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

»Musei di sera« (Večer v muzejih)
V torek, 22.8., ob 20. uri pa bo dr. Lorenzo Resciniti predaval o zbirki Antonina Rusconija in Odinee Opuich, ki jo hranijo v muzeju.
V torek, 29. t.m., ob 20.00 v mestnem muzeju Morpurgo (Ul. Imbriani 5) bo dr. Loren-

zo Resciniti predstavil kip Napoleona Bonaparteja Antonia Canove. Predvajali bodo tudi film »Maria Walewska (ZDA 1937) in »La bella e la bestia (ZDA 1992).

GLASBA SLOVENIJA

ROGAŠKA SLATINA

Jutri, 10. avgusta, ob 20.30 uri, bo v zdraviški kristalni dvorani koncert udeležencev mednarodne poletne sole za violino. Umetniški vodja: prof. Igor Ozim.

FESTIVAL LJUBLJANA

KRŽANKE

Jutri, 10. avgusta, ob 20.30 uri, bo v kržankah koncert klasične glasbe. Nastopa trio Luvigana v sestavi: Darko Briek, klarinet, Igor Škerjanec, violončelo, in Vladimir Mlinaric, klavir. Gosta: Volodja Balzarosky, violina, in Cristoph Theiler, klavir.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra v Moderni galeriji.

V Mali galeriji je do 3. septembra na ogled razstava PETRE VARL SIMONCIC z naslovom PITA MOJE MAME.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI; slikarstvo in kiparstvo.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji; razstavi arhitektura in nastanek, ogrožanje, reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Gotika v Sloveniji; svet predmetov.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava IZIDORJA URBANČICA je na ogled do 14. avgusta.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

Na ogled je razstava skupine LEK: Veljko Aleksić, Tatjana Arh, Igor Boševski, Andrej Cvetko, Davorin Gros, Vincencija Končan, Frida Lah-Gros, Mojca Plestenjak, Alojz Popelar, Jolanda Versic-Zabjak.

MESTNI MUZEJ LJUBLJANA

V Kulturno-informacijskem centru Kržanke, Trg francoske revolucije 7, je na ogled razstava fotografij popotresne arhitekture Branke Lapajne - DETALJ IN CELOTA

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Na ogled je pregledna razstava lesorezov 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala.

MARIBOR, POKRAJINSKI MUZEJ

100-letnica filmske umetnosti: Filmska ustvarjalnost Milke in Metoda Badjura, 1926-1965

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. razstavlja James Rosenquist; v Muzeju je na ogled tudi razstava o zavarovalnici Generali »Od orla do leva«.

Muzej Revoltella-Galerija v 5.nadstr.

Danes, 9. t.m., ob 20.30 odprtje razstave Lombardskih sodobnih umetnikov: Ferrari, Bodini, Guerreschi, Vitali e Cazzaniga.

Občinska galerija: na ogled je fotografska razstava »Soba in zavest«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: do 13.8. je na ogled razstava »Vu x 6: Sechs Künstlerliche Positionen aus Wien«. Urnik: od torka do sobote 10.30-12.30, 16-19.

OPCINE

SKD Tabor-Prosvetni dom: Do 15. t.m. je na ogled razstava »Človek in zemlja-openski jus«. Urnik: vsak dan od 18.00-21.00.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coronijevem dvorcu je do 31.12 odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

OKARINA ETNO FESTIVAL

SLOVENJ GRADEC

Danes, 9. avgusta, ob 21. uri, bo v gradu Rotherntum koncert etno glasbe Sončna Iberija. Nastopajo: Realejo (Portugalska), La Musgafia (Spanija).

MURSKA SOBOTA

Danes, 9. avgusta, ob 21. uri, bo na grajskem dvorišču koncert etno glasbe Prostrana Panonija. Nastopajo: Márta Sebestyén, (na sliki), Ökrös Ensemble in Vujicsics Ensemble iz Madžarske.

GLASBA FJK

TRST

Grad sv. Justa
Jutri, 10. t.m., ob 21. uri koncert skupine Timoria iz Brescie.
V četrtek, 24. in v petek, 25. t.m., bo nastopil Frank Raya z reggae, blues, rap in rock skladbami.
Miramarski park
Luči in zvoki
Jutri, 10. t.m., ob 20.00 - na sporedu Koncert; ob 21.00 »Il sogno imperiale di Miramare« in ob 22.15 »Buonasera signor Lehar e bentornato a Miramare« (v italijanscini).

LIGNANO

Arena Alpe Adria Sabbiadoro
Danes, 9. t.m., ob 21.00 - Baletna predstava.
V petek, 11. t.m., ob 21.00 - Gala koncert z glasbo Franza von Suppeja v prireditvi gledališča Verdi iz Trsta.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskga umetnika. Urnik: od delavnikov 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«.

Skofijski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

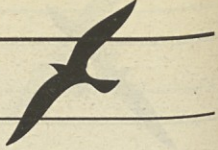
BELJAK

Galerija Holzer: do konca meseca razstavlja Peter Weihs.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K-k center, Stara sola: Do 15.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od začetka do sedaj«.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav vas bo navdajal občutek, da vas nihče ne mara, vas bodo vsepovsod sprejemali s prijateljsko toplino. Prepričani boste, da se pretvarjajo iz usmiljenja. Motite se.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Se zmeraj ne boste prejeli pričakovanega denarja, vendar ne boste preveč žalostni - pa ne zato, ker bi ga že odpisali, ampak zato, ker ste med čakanjem postali skromnejši.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Dovolj vam bo igranja močne osebnosti. Prebili boste oklep in pokazali svojo nejnežnejšo plat. Partner se bo ponovno zaljubil v vas, zato se nikdar več ne zaprite.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Na vse kripelj se boste prizadevali, da bi prodrli v višje kroge. Zelo enostavno: kup denarja, avtomobil, bazen pred hišo in prodana duša. V akcijo torej.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Najprej ste si prigrabili prednost, sedaj pa vas zre občutek krivde. Če se ga želite znebiti, se odpovejte prednosti, ali pa pristopajte k njej kot k največji slabosti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Občudovali boste iznajdljive sosede, ki jim prav vsaka sekira pade v med. Najbrž se ne veste, da oni za vas mislijo enako. Lepe fasade vselej prikrivajo grdo notranjost.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Naloge, ki ste si jih postavili kot pogoji preživetja, so dalec pretirane. Saj menda nimate desetih žolodcev in desetih življenj pred seboj. Lacna je duša - pa tudi večna je.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: S spretnostjo modrijana boste razpletki medosebno zanko, ki se vam je se do včeraj zdela neresljiva. Vidite zdaj: eni hladni glavi uspe več kot desetim vročim.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pridni boste kot mravlji, zato se nikar ne čudite, če vam bodo vročinske lenobe nalagale novo in novo delo. Če želite, da zakuha tudi vam, jih sprejnite in nadaljujte.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zaceli boste tipati po novih možnostih za povečanje kupčka. Do jeseni imate ravno dovolj časa, da dokončate načrt. Bodite skromni, pa vam bo morda uspelo.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Predali se boste zapravljivosti, čeprav vam denarnica tega ne bo dopuščala. Niakar se ne brzdajte, saj je zajeten kupček denarja že na poti. Upajmo, da se ne bo kje zataknilo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Uspešni boste kot že dolgo ne. Na delovnem mestu boste predlagali novost, ki jo bodo sodelavci sprejeli z odprtimi rokami. Skoda le, da bodo vse skupaj le sanje.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Gizmo

Nikoli nisem nikogar sprasevala o svoji prihodnosti, danes pa, ko sem prebrala tvoje odgovore v Republiki, sem ugotovila: Benjamin je pravi naslov za moje težave. Končala sem srednjo solo; zanima me, ali bo moje nadaljnje solanje uspešno. Bom zadovoljna s poklicem? Pred nekaj meseci sem se razšla s fantom, s katerim sem hodila leto in pol. Je bila to pravilna odločitev? Zdaj sem srečno zaljubljena v fanta, za katerega menim, da ljubi tudi mene in da me ne bo razočaral. Bom živela vihar no ali umirjeno življenje?

Benjamin: Inteligentna si in vestna, povsem jasno ti je tudi, kaj v današnji civilizacijski norišnici pomeni diploma v zepu, zato sploh ne dvomim o tem, da se boš se naprej uspešno prebijala skozi zahtevno solsko gosčavo. Skratka: končala boš vsako solo, ki se je boš lotila. Naj te ne skrbijo občasni zastoji, kajti nihče ne more biti nenehno v odlični formi. Če se boš z nadaljevanjem solanja odločila na osnovi resničnega veselja do izbrane smeri, ne le zaradi prihodnje formalne potrditve v obliki diplome, boš zadovoljna tudi v poklicu.

Odgovor na vprašanje, ali si storila prav, ko si se razšla s prejšnjim fantom, je v ognju zaljubljenosti v novega fanta popolnoma odveč, že zato, ker o vsem presojaš zgolj s srcem, medtem ko glavo uporabljaš kvečjemu za zaščito

njegovih vzgibov. Kateri od fantov bi bil primernejši za čudovito nalogo, ki ji pravimo resnična ljubezen, boš ugotovila sele takrat, ko bo ogenj zaljubljenosti ponehal in se začel prevesati v ljubezen. Takrat boš ugotovila, da pogoj za kakovostno, dolgotrajno razmerje ni le začetna srčna zagretost, marveč predvsem obojestransko pripravljenost za strpno razpletanje osebnih in medosebnih zank, ki se pojavijo v slehernem, navidez se tako harmoničnem odnosu.

Zaljubljenost se sesuje na težavah, ljubezen na njih raste. Morda boš ugotovila, da bi bil tvoj prejšnji fant primernejši sopotnik na poti resnične ljubezni, toda imela boš srečo. Ob tebi se bo prav vsakdo trudil: se prebudil, če bo spal, se streznil, če bo »pijan«, in se strpno spopadel s svojimi težavami in sodeloval pri reševanju tvojih. Skratka, na področju ljubezni se ti obeta veliko lepega in dobrega. Samo ne zapusti sebe in ne dopusti, da te preslepijo vizije, zrasle na polju želja - sem in tja pokukaj tudi onstran bleščeče zaves, v svojo notranjost, tja, kjer so studenci resnične sreče. Večkrat boš pila iz njih, bolj umirjeno bo tvoje življenje.

Oven

Trenutno sem obupana in nesrečna, saj me je zapustil fant, ki sem ga imela zelo rada. Hodila sem ze s petimi, toda z vsakim zadnjega je bilo se pose-

bno boleče. Pred kratkim se nama je pripetila prometna nesreča (vozil je on), njemu ni bilo nič, jaz pa sem bila vsa polomljena; zaradi sivov po obrazu sem nesrečna, prepričana sem, da je moj videz grozen. To bi se nekako prenesla, toda fant se me je začel izogibati; nehal me je obiskovati v bolnišnici. Ko sem se vrnila domov, ga ni bilo več k meni. Grozno me je prizadel, se bolj zato, ker se je s prejšnjim zgodilo isto. Mi je usojena nesreča v ljubezni? Benjamin, povej mi, kaj misliš o meni in moji usodi? Bo kdaj tudi meni posijalo sonce? Hvala za odgovor, ki ga resnično potrebujem.

Benjamin: Nikar ne dovoli, da ti zadnja izkušnja pokoplje se zadnje upe po ljubezenski sreči. Nikomur ni nič usojeno že vnaprej, če pa že je, tega hvalabogu ne vemo. Najpomembnejši krojac naše prihodnosti je v nas samih; v naših mislih, čustvih in vzgibih. Če pa so misli zaradi nerazumevanja zbegane, čustva zaradi nekaj mučnih izkušenj mračna, volja pa zaradi nekaj neuspehov zatrta, ta krojac bodisi pasivno zdi in čaka, kaj ga bo doletelo, ali pa brezglavo rine naprej, se spotika in zaletava ob svoje napake in po vsakem neuspehu nalaga na ogenj svoje vdanoosti v usodo. Toda tebi se kaj taksnega ne bo zgodilo. Bistra si, rada razmišljaš o duševnosti in rada se poglobljaš vase; tako boš brez najmanjših težav

V Republiki odpiramo novo rubriko, namenjeno vsem tistim, ki poleg prijateljskih nasvetov želite izvedeti se kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat ter jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvecanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izracuni; zanaša se izključno na svojo modrost in na telepatsko prepletenost z vašo usodo.

Razpisite se o svojih težavah, postavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom »Za Benjamina«). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne želite čakati na odgovor v Republiki ali želite obširnejši in cimbhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin odgovori tudi na dom.

ugotovila, da na osnovi nekaj neugodnih izkušenj ne moreš sklepati na neugodno prihodnost, lahko pa na njih dozoriš do te mere, da boš nadaljnjo prihodnost ustvarjala čedalje bolj samostojno in po meri tvojih resničnih potreb in želja. Vzemi si torej zdaj, ko si »prosta«, nekaj časa zase in razmišljaj o svojih mislih.

Nikar ne obsojaj fanta, da te je pustil; brez skrbi, se zdaleč te ni pustil zaradi tvojega spremenjenega videza (ki ne bo več dolgo taksen); zbežal je pred teboj, ker ga pogled na tvoje brazgotine preveč boli. Strazansko obzaluje svoje dejanje in prepričan je; da ni ljubezni, s katero bi lahko izprosil tvoje odpustitve, zato se te raje izogiba, zapira oči pred bolečo in nepopravljivo krivico ter se zavija v zapredek pozabe. Oprosti mu in zaeli mu vse najboljše. In začni se pripravljati na kopel v svojem soncu; topleje bo, kot si drzneš upati.

Far and away

Najprej bi rada pohvalila vašo rubriko; vaši odgovori so izjemni, prepričana sem, da bodo mnogim pomagali. Bližam se tridesetim. Končala sem srednjo solo in zdaj ob delu nadaljujem studij. Zanima me, ali ga bom uspešno končala in kdaj. Živim se pri starih, in ker sem edinka, sem se vedno njihova prva skrb.

Trenutno nimam nobene resne zveze. Strah me je vnovičnega razočaranja. Kdaj bom spoznala fanta, s katerim si bom ustvarila družino?

Benjamin: O studiju ni vredno izgubljeni besedi; dokončali ga boste, čeprav z rahlo zamudo. Nikamor se vam ne mudi; studirajte počasi in temeljito, saj vam bo le tako poleg papirjev ostalo tudi kaj v glavi. Ste se kdaj vprašali, čemu tako dolgo živite s stari? Zdi se mi namreč, da razlog vašega samstva ni toliko v ljubezenskih razočaranjih, pač pa v ugodju, ki vam ga nudita starševsko zavetje in toplota doma. Dovolj časa ste imeli, da ste se temeljito predihali stara razočaranja in spoznali, da jih nima smisla posploševati v nedogled. No, sicer pa boste že kmalu na lastni kozi izkusili, da se motite. V vase življenje namreč prihaja moski, ki vas ne bo le izbežal iz domačega gnezdeca, ampak vam bo dokazal, da niso vsi avanturisti, izkorisčevalci in vase zaljubljeni »macoti«; dokazal vam bo, da je vreden vase ljubezni in da ste njegove ljubezni vredni tudi vi. Natancnega datuma srečanja vam ne morem napovedati - dlje ko boste zdeli med stirmi stenami in se morili z odmevi preteklosti, dlje se bo zavlekel. Vso srečo vam želim!

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

338	PONAREDEK	RDECE KRVNICKE	HOKEJIST OLIMPIJE ZUPANCIČ	DNEVNI METULJ	LANA TURNER	MERSKA ENOTA ZA GLASNOST	KRAJ NA OTOKU PASMAN	MESTO V FRANCIJI	PODOLG. KOS LESA	SIN ZEMLJE V GRŠKI MITOLOGIJI	IVANA KOBILICA	SLOVENSKI FIZIK IN IZUMITELJ (JULIJ)	AVTOR: MARKO DRESCEK	DELOVODJA (ZARGON)	ROBERT REDFORD	MAZOLJA-VOST	STVARNIK SVETA V EGIPČANSKI MITOLOGIJI	VEDA O ZDRAV. NOSNIH BOLEZNI	GOZDNA ZIRAFA V KONGU	PRISTOJBINA, JAVNA DAVSČINA
INDIKATOR V KEMIČNI ANALIZI													RASTLINA TROSOVKA							
PLEMKINJA													PODROC. OB S. TECAJU NEKD. IZRAZ ZA INDIGO							
KRASKO VISAVJE NA HRVASKEM					AMER. IGR. (NICK) UDAREC S SEKIRO						ODZAGAN KOS LESA AMER. SUPER RACUNALNIK				USTAN. SIK-HIZMA (GURU) DELAVEC NA M EJI					
ZORAN THALER			AVT. OZNAKA ZA TRST PRIPAD. NEM. PLEMENA		MALOVRED. ZENSKA SEZNAM Z NAVED. CENO												BOGINJA PLODNOSTI V RIM. MIT. ANCONA			
PERZUJEC						SLAVKO AVSENIK BELG. SKLAD (ORLANDO)				REKA IN MESTO NA SLOVASKEM						POLITIK (RAMIZ) BOG USODE V GR. MIT.				
MESICEK V SCITNICI								NENADNI NAPAD	PEVKA RUPEL	JUŽNOAM. INDIJANEC POT (LATINSKO)				MESTO V NEVADI IT. PEVKA PAVONE				KIS	SLOVENSKI PEVEC JUNKAR	
TELIČEK					PREDMETNI SVET IN SILE BOG SONCA V EGIPT. MIT.							KOSAR. KLUB IZ SOLUNA GLASBENIK SOSS					NAGON NOČNA PTICA			
IME IGRALKE BASINGER				VRSTA PUSKE KONEC POLOTOKA									VARIANTA 100 m²							
DUŠEVNI MIR, FILOZOFSKO NACELO STOIKOV											FRANCOSKI KOMIK (JACQUES)					MATERIN BRAT				
CRNILO						VZVISENA LIRSKA PESEM					REPUBLIKA V J.Z. AZIJI					ANGLESKA PEVKA BUSH				

KATE
IRAK.
ODA.
TINTA.
TATL.
ATARAKSIJA.
INACICA.
RISANICA.
KIM.
GON.
ARIS.
NARAVA.
ICEK.
RENO.
INK.
POLIKEL.
ALIA.
NITRA.
SA.
IRANEC.
OPS.
NEVREDNICA.
TS.
ZT.
NANAK.
RIL.
NOLTE.
LIKA.
ARKTICA.
TKA.
ARISTOKRA-
PRAPROT.
FENOLOFTALTEIN.
Vodotrajno:
REŠTEV:

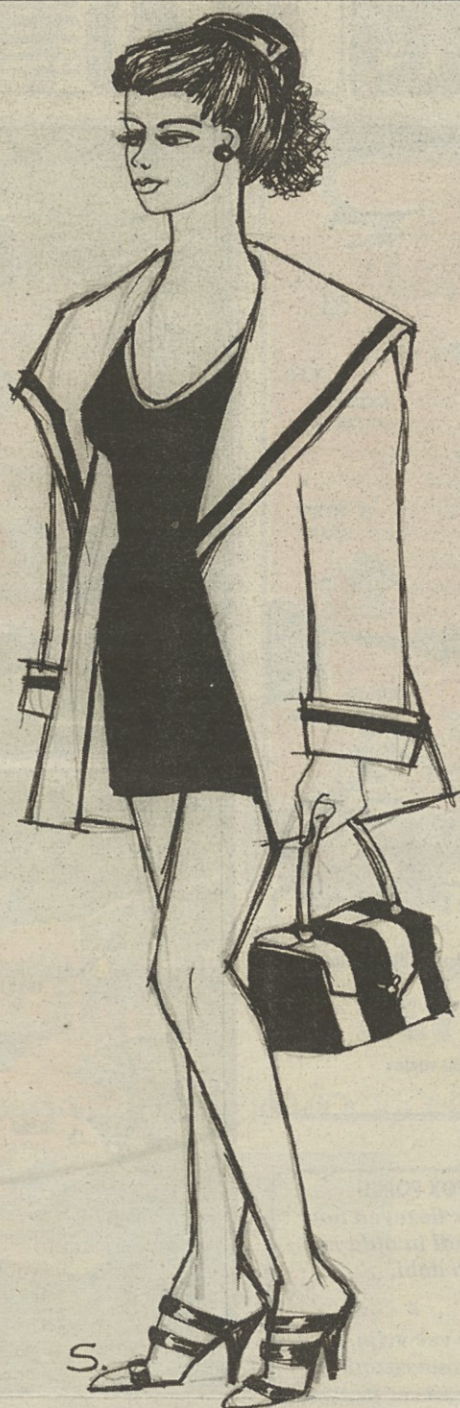
Jesen zopet prihaja v modo

Ze zaradi razmišljanja o nakupu jesenske garderobe je treba o modnih tendencah nekaj vedeti ze sredi poletja. Najbolje, da jih razdelimo v skupine:

- Obleke brez rokavov, krojene ob telesu, navadno enobarvne se po vrsti let vračajo.

- Kostimi so večinoma oprijeti in zelo dramatični. Pomembni so ovratniki, ki so bodisi dvignjeni (in zaokroženo oblikovani) bodisi s širokimi reverji s podaljšanimi spicami ali pa okrašeni z vezeno ali dlakami.

- Rdeca barva je kraljica letošnje jeseni. Zivo rdeca sicer ni pogosta, pojavlja pa se vsi vinski ali karmin rdeci odtenki, ki zelo pristojijo temnolaskam.

- Črna in bela sta skupaj v dobrem in slabem. Lahko prevladuje ena nad drugo ali pa sta enakovredno zastopani, gotovo pa sta temeljiti in jasni, tisto, kar govorita, je nedvoumno.

- Rjavi odtenki, se posebej priljubljena kamelja barva, bodo zasijali z jesenskih plašev in kostimov.

- Temnorjave in zamolkle barve drevesnih debel uvrščamo v ločeno skupino že zato, ker so tako posebne. Izbrano barvo nosimo od glave do pet, izbiramo gladka, drseca, tanjša blaga in klasične kroje.

- Plašci so letos lahko prav tako klasični kot doslej, novost pa so kratki plašci z zanimivimi ovratniki v svežih tonih.

Da pa ne bi kar preskočili vročega poletja, saj smo vendar sredi počitniških dni, se popeljimo malce nazaj, saj bo za plašce se dovolj časa in prostora. Edini plašč, ki ga boste rabili zdaj, je iz frotirja in je zelo uporaben, ko pridete izpod mrzlega tusa ali mlačnega morja.

Suzana Belak Pungartnik

ZNAMENJA ZODIAKA / LEV 2

Levu pripada oranžna barva

Cirkon in heliodor za okras in srečo

Svetloba in barve

Sonce je bogata zakladnica energije našemu planetu. Svetloba je sevanje velike energije tega zarečnega telesa, ki jo valovno širi in oddaja po vesolju. Ko doseže nas na zemlji, naša telesa igrajo vlogo sprejemnikov. Bela svetloba stopa v auro, to je energetsko polje, ki obdaja vsakega posameznika. Nato se glede na različne valovne dolžine valovnih žarkov razdeli na sedem osnovnih barv: vijolicasta, indigo, modra, zelena, rumena, oranžna, rdeča.

Vsaka posamezna barva vstopa v naš organizem skozi eno od sedmih čakr, energetskih centrov teles in jo aktivira s svojo kvaliteto. Na tak način se v človekovem organizmu vzpostavlja ravnovesje sil, ki pogojuje usklajenemu delovanju telesa, njegovemu zdravju in počutju. Porušeno ravnovesje lahko povzroči različne motnje v tej harmoniji.

S poznavanjem lastnosti, kvalitete in učinkovanj posameznih barv si lahko z malce domisljije in zabave, vendar raje previdno, pomagamo sami. Terapija in zdravljenje z barvami in kristali temeljita na ugotovitvah, da lahko barve in kamni, ob pravilni uporabi, zdravijo in celijo ter ugodno vplivajo na naše čustvene in miselne procese.

V zodiakalnem znamenju Leva, je vladar Sonce. Njegova barva je zlati odtenek sončnega zarka ali oranžna barva. Ta simbolizira energijo, njeno pretakanje. Sestavljena je iz rdece in ru-

mene, ki predstavljata aktivnost oziroma moč ter modrost oziroma inteligenco. Vse te kvalitete naj bi levom pomagale pri premagovanju jeze in razvijanju prepotrebne samokontrole. Oranžna barva je stimulativna, topla, pospešuje cirkulacijo in regulira apetit.

Kamni in kristali

Tudi kamni in kristali so tekom evolucije vsrkavali velike energije in so postali pomembni oddajniki le-te. Glede na njihovo barvo in sestavo jih lahko uporabimo za aktiviranje posameznih procesov v telesu. Ko jih nosimo, privlačimo določene planetarne sile, s katerimi so kristali v sozvočju.

Levu in Soncu ustrezajo kamni zlate in oranžne barve. Kot nakit se jim zato priporoča nosenje rumenega ali belega diamanta, ki jim dajeta moč. Tradicija pripisuje diamantu celo vrsto pozitivnih učinkovanj; od zdravljenja norosti, pa do odganjanja zlih sil. Verjeli so, da diamant vpliva pogum in zagotavlja dolgo življenje, podarjen dekletu je znamenje velike ljubezni. Za talisman, ki jim bo prinašal srečo in jih varoval,

naj Levi izbirajo med cirkonom in heliodorjem. Cirkonova moč je kljub podobnosti diamantu manjša, a se vedno učinkovita na psihični in fizični ravni njegovega delovanja. Stari Grki so o njem govorili, da krepi človekove umske sposobnosti in prinaša radost v srce. Cirkonova pomembna kvaliteta pa je predvsem moč vitalnosti. Z njim si pomagamo pri posledicah poškodb možganov, spolnih boleznih in akutnih kožnih obolenj. Na psihični ravni pa pospešuje osebnostni razvoj.

Heliodor je kamen intenzivno rumne barve, s katerim zari posebno toploto. O heliodoru mnogi govorijo, da pomlajuje, daje tolažbo oziroma oporo ter usklajuje delovanje zavesti in podzavesti. V organizmu vpliva na srce in cirkulacijo.

Na koncu velja poudariti, da je pri izbiri pravega kamna pomembno, da se z njim dobro počutite, da vam je kamen všeč. Zato naj vsak ugotovi, kateri kamen mu ustreza za določen namen in katera barva, na tak ali drugačen način vpliva nanj.

Ne velja povsem pravilo, naj vsak nosi le kamen ali kristal, ki se nanasa na njegovo sončno znamenje, v katerem je rojen. V nasi rojstni karti morda prevladuje kakšen drug planet ali znamenje, ki lahko zasenci vpliv sončnega ali ascedentalnega znamenja. Vsi smo namreč podvrženi delovanju različnih planetov na le nam lasten in edinstven način.

(I. L.)

EKVADOR IN KOLUMBIJA

Radostni ples okoli ekvatorja (1)

Pod nami je zasnežen krater vulkana Cayambe, visok 5790 metrov. Približujemo se Quitu, glavni prestolnici Ekvadorja. Pogled z visin na mesto nas očara. Razteza se v smeri sever-jug in leži na planoti, ki jo bočno omejujejo visoke gore. Levo, takoj nad mestom, kraljuje vulkan Pichincha, po katerem je pokrajina dobila ime. Vzhodni del planote je videti kot presek, pod njo so živopisane doline in hribi, ki kmalu prerastejo v pettisocake. Staro mesto je v sredini planote, kjer izstopajo visoki konicasti vrhovi stoletja starih cerkva, katedral in palač.

Novi del mesta je na severu, v njem pa najdemo visoke stolpnice poslovnih stavb, široke avenije, nakupovalna središča, na jugu pa se širijo nizke stavbe renejšega sloja prebivalstva. Med novimi stavbami 17 kilometrov dolgega in stiri kilometre širokega mesta je vgnezdjeno letališče. Ker smo v loku zaokrožili nad mestom, nisem pričakoval,

da bomo pristali prav v srcu milijonskega mesta, ki leži na nadmorski visini 2.850 metrov. Na tej visini človek potrebuje dva do tri dni, da se prilagodi klimi, priporočeno je izogibati se alkoholu in pretiranemu kajenju. Zvečer se temperatura spusti na osem stopinj, čez dan pa je približno 20 stopinj, kar je pravzaprav pomladna klima, čeprav leži mesto

samo 22 kilometrov južno od ekvatorja. Vožimo se po avtocesti nad mestom. Nikjer na planoti ni kosčka zemlje, ki bi ne bil naseljen. Nad avtocesto segajo hiše visoko v hrib. Prometa je veliko in kmalu se kolona vozil zaustavi v dušljivem tunelu, kjer vsi vprek trobijo. V starem delu mesta smo si za naše prvo domovanje izbrali hotel Casino, na poti do tja pa smo se znašli vkleseni med stare, poklepane avtobuse. Nas taksist je med njimi vozil slalom kar po pločniku. Vse se je umikalo pred njim: kosci psi, ki so po smeteh brskali za hrano, umazani in razcapani otroci, ki so se lovili po cesti in strmih stopni-

Quito, Plaza de la Independencia (Foto: Željko Jugović)

cah; nizkoraščeni Indijanci, ki so oprtani z velikimi balami blaga zapušcali tržnico.

Quito

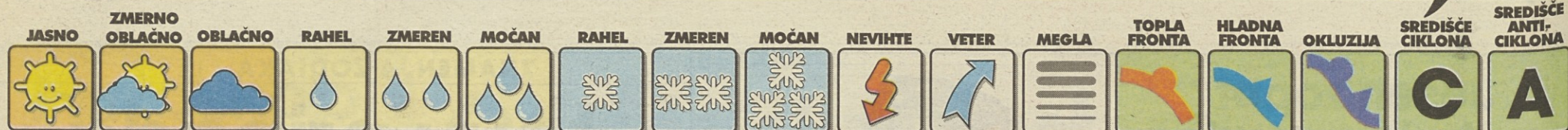
Quito ima zelo bogato zgodovino in vecji del sta-

rega kolonialnega dela mesta je dobro ohranjen. Leta 1978 ga je Unesco razglasil za enega od sedežev svetovne kulturne dediščine in je zato pod strogim nadzorom. Podnevi je ta del skrajno živahen,

prometen in zadušljiv. Zvečer, ko se ohladi in zamre ves direndaj, je hoja po njem stopanje v preteklost. V svežem in sončnem jutru se odpravim na prvi sprehod po mestu. Prevzame me čuden obču-

tek sreče in samozadovoljstva. Korak iz hotela in že stopam po Avenidi 24 de Mayo, kjer je ena največjih odprtih indijanskih tržnic v mestu.

Željko Jugović
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.53 in zšlo ob 20.21. Dan bo dolg 14 ur in 28 minut. Luna bo vzšla ob 19.09 in zšla ob 4.17.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Portorož	25,0	Mura	19,7
Trst	25,0	Sava (Radovljica)	14,6
Malinska	26,0	Sora	16,3
Poreč	25,0	Ljubljana	16,5
Split	26,0	Soca	17,7
M. Losinj	26,0	Vipava	13,0
Dubrovnik	27,0	Bohinjsko jezero	22,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: E 8 do 16 vozlov

popoldne: NE 15 do 30 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.28 najnižje -62 cm, ob 10.03 najvišje 41 cm, ob 15.40 najnižje -24 cm, ob 21.26 najvišje 48 cm.
Jutri: ob 4.02 najnižje -65 cm, ob 10.34 najvišje 47 cm, ob 16.18 najnižje -28 cm, ob 22.04 najvišje 48 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	20
1000 m	16
1500 m	13
2000 m	10
2500 m	7
2864 m	4

BIOPROGNOZA

Na vremensko občutljive ljudi bo vreme vplivalo obremenilno in jim bo povzročalo značilne vremenske pogojene težave.

VOX POPULI

Lovrenc deževen nam vino sladi in ajda moc po njem dobi.

Kolikor več vrhin, toliko več sovražnikov.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Znamke

Ameriška poštna uprava je letos posvetila serijo glasbenih znamk najbolj znanim jazzistom (Telefoto: AP)

Nova revija

NEW YORK - Na ameriškem trgu revij, namenjenih ženskam, kjer si prvi mesti delita Vogue in Cosmopolitan, se je pred kratkim pojavil nov mesečnik, ki pod svojim naslovom Aspire (hrepeneti, prizadevati si) skriva povsem drugačno tipologijo mesečnika od tiste, na katere je navajena ameriška ženska. Nič več fotografij z manekenkami v privlačnih pozah, nič več nasvetov o tem, kako naj žena ponovno osvoji moza. Thomas Nelson, odgovorni urednik, je tokrat sklenil ubrati drugačno pot. Revija sloni pretežno na poudarjanju najpomembnejših družinskih vrednot. Ko nek članek na primer obravnava problem nesoglasja in sporov med zakoncema, je avtorčin nasvet naslednji: žena naj se možu oprostí in naj ostane z njim, saj je njeno mesto ob njem. Druge revije bi tak problem gotovo obravnavale drugače. Poudarjale bi predvsem pravico, ki jo ima žena, da moža zapusti. Aspire pa izrazito ovrednoti družino. Mnenja izvedencev so dokaj optimistična. Nova revija Aspire naj bi namreč zajela obsiren trg konservativnih in vernih žensk, ki se v revijah, ki so do sedaj igrale glavno vlogo na ameriškem »roza« trgu, nikoli niso docela prepoznale.

Še skrivnosti okrog smrti Lawrenca Arabskega

LONDON - Minilo je že šestdeset let, odkar je v prometni nesreči izgubil življenje Thomas E. Lawrence, slavni Lawrence Arabski. Lawrence, ki se je v bližini svoje hiše v Bovingtonu vozil z motorjem, je nenadoma pred sabo zagledal dva otroka na kolesu, izgubil ravnotežje in zavil s ceste. In vendar so te nesrečne okolščine njegove smrti za marsikoga še dokaj vprašljive. Angleski zgodovinar Rodney Legg, ki že več časa raziskuje zatajene in

prikrite plati Lawrencove smrti, namerava v kratkem času izdati knjigo, ki bo marsikaj pojasnila. Tako je pred kratkim poročal angleski Daily Express. Po njegovem mnenju, in kot so tudi pokazale najrazličnejše raziskave, ki so bile takrat prikrite, je Lawrence s ceste spravil nek črn avto, katerega sledove so odkrili na poškodovanem motorju. Legg meni, da so Lawrence umorili agenti kraljevih tajnih služb. Od takrat, ko so ga 1916. leta poslali v Savdsko

Arabijo, pa do nekaj mesecev pred smrtjo, se je pripravljala, da prevzame oblast neke nove centralizirane organizacije protiovesečevalne službe. Ker pa je precej simpatiziral z nacističnimi idejami, je postala situacija zaskrbljujoča. Tako so ga agenti »M15« umorili. »Po mojem mnenju so dokazi neizpodbitni,« je pripomnil zgodovinar v intervjuju za Daily Express. »Lawrence so umorili, v tistem črnem avtomobilu so gotovo bili agenti M15«.

Zgorela restavracija

V Tucsonu je izbruhnil požar v najstarejši restavraciji: gorelo je štiri ure, požar pa je gasilo 70 gasilcev (Telefoto: AP)